Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Galles. D'Regierung huet d'Wuert, den Här Energieminister Claude Turmes.

M. Claude Turmes, *Ministre de l'Énergie*.- Gudde Mëtteg. Ech mengen, ech sinn ëmmer frou, fir heihinner ze kommen, fir iwwert d'Urgence climatique ze schwätzen. An do muss een natierlech ganz vill Saache maachen. Ech mengen, et geet ëm Landesplanung, et geet ëm Mobilitéit - de François Bausch ... -, ëffentlechen Transport, Vëlo an da geet et natierlech och ëm technesch Innovatioun.

Bei techneschen Innovatiounen ass et natierlech och ëmmer wichteg, dass een d'wëssenschaftlech an d'technesch Grondlage vun eppes versteet, ier een de Leit probéiert, eppes ze verkafen, wat eigentlech net esou einfach verkafbar ass. Haut gëtt an Europa 98 % vum Waasserstoff opgrond vu fossillen Energien hiergestallt. An der Moyenne ginn dobäi néng Tonnen CO_2 oder méi an d'Atmosphär ofginn. Dat heescht: Fir engem ze suggeréieren, e soll mat engem Waasserstoff-Auto fueren, wann dee Waasserstoff aus fossiller Energie kënnt, wat haut an 98 % vun de Fäll esou ass ...- dann huet e besser, e bleift beim Diesel, well da maachen ech eppes Kontraproduktives fir de Klima.

Dat heescht, dat Éischt, dat ee muss sécherstellen, ass, dass de Waasserstoff wierklech klimafrëndlech ass. A klimafrëndleche Waasserstoff, dee kann nëmmen hiergestallt ginn aus erneierbaren Energien, woubäi een dann allerdéngs muss wëssen, dass, wann ech eng Wandmillen hunn, oder eng Solaranlag, an dee Stroum geet an eng Batterie, da fiert den Auto x Kilometer. Wa Wand- a Solarenergie fir d'éischt Waasserstoff, grénge Waasserstoff, hierstellt, do verléieren ech immens vill un Energie an deem Prozess an deen Auto, dee fiert een Drëttel vun deem Auto, dee mat enger stroumgedriwwener Batterie fiert. Dat heescht, mir mussen oppassen, dass mer net de Leit elo soen, si solle mat Waasserstoff-Autoe fueren, zu engem Moment, wou mer nach net ganz vill erneierbare Waasserstoff hunn.

A mir däerfen och net vergiessen: Wann eppes ineffizient ass, dann ass et och deier. An ech ginn lech nach just eng Zuel, déi am Moment diskutéiert gëtt, och am Beräich vun de Camionen: Wann Dir e Camion hutt, dee mat Batterie an Elektresch fiert, da gëtt dovun ausgaangen, dass dee fir 20 Eurocent pro Kilometer ka fueren. E Waasserstoff-gedriwwene Camion, mat grénge erneierbare Waasserstoff - an dat ass deen eenzegen, dee klimaméisseg Sënn mécht -, dee läit am Beräich vu 45, 50 Eurocent pro Kilometer.

Dat heescht, mir mussen oppassen. Mir kënne jo net zum Logistik-Secteur soen, wou all Centime gezielt gëtt: „Kaaft Camionen, déi zweemol bis dräimol am Ënnerhalt herno méi deier sinn, wéi wann Der en elektresche Camion kaaft. An elektresch Camione wäerten ..., haut gëtt et der nach net ganz vill, mee Tesla ass amgaangen, drun ze schaffen, Volvo ass amgaangen, Mercedes an esou weider an esou weider. Dat heescht, beim Waasserstoff muss ee wierklech gutt iwwerleeën: Wéi ee Waasserstoff hu mer haut? Dee meeschten ass fossill.

An da geet et natierlech drëm, fir elo d'Weichen dohinner ze stellen, dass mer erneierbare Waasserstoff kréien. Déi wichteg Weiche ginn an där Hisiicht um europäeschen Niveau gestallt. A mir hunn als Lëtzebuerg matgehollef, dass Europa eng Strategie huet fir grénge Waasserstoff. An dat anert, wat mer als Lëtzebuerg gemaach hunn: Mir hunn am Benelux en extraen Aarbechtsgrupp geschaf a mir schafen d'nächst Woch en Dënschdeg am Beräich vun Däitschland, Frankräich, Benelux - dat nenne mer pentalateral, also fënnef Länner - en extraen Aarbechtsgrupp iwwer Waasserstoff, wou dann och virun allem iwwert d'Infrastruktur, wéi grénge Waasserstoff op Lëtzebuerg géif kommen, diskutéiert gëtt, an dat sinn energiepolitesch déi zwou wichtegst Saachen. Waasserstoff muss gréng ginn! Duerfir brauche mer elo grouss Projeten och mat europäesche Suen. Waasserstoff muss duerno iwwer Pipelinen och op Lëtzebuerg kommen.

An da ginn ech dem François Bausch d'Wuert weider, fir ze weisen, dass mer awer zu Lëtzebuerg schonn a Riichtung Waasserstoff ginn.

A vläicht nach ee Wuert zum LIST: Jo, mir investéiere Suen an de LIST, fir eebe Waasserstoff méi effizient an Zukunft hierzestelle wéi haut.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci dem Energieminister Claude Turmes. An de Relais fir d'Regierung iwwerhëlt den Här Mobilitéitsminister François Bausch.

M. François Bausch, *Ministre de la Mobilité et des Travaux publics*.- Merci, Här President. A merci och fir déi Froen, déi gestallt gi sinn zu engem ganz wichtegen a passionanten Theema. An ech mengen, den Här Galles huet ee Saz gesot, dee kann ech nëmmen deelen, dat ass: Eng Wonnerwaff an der Dekarboniséierung vum Transport an an der Mobilitéit iwwerhaapt gëtt et net. Et gëtt keen, wéi d'Englänner soen, „silver bullet". An och de Waasserstoff ass net e „silver bullet" an eng Wonnerwaff, mee et ass een Element vun enger insgesamt ganz breeder Strategie, déi ee muss hunn.

An ech wëll em och duerfir direkt soen: Duerfir ass et och fir eis als Regierung an och fir mech als Mobilitéitsminister kloer, datt ech net wëll exklusiv op Stroum setzen oder op den Elektroauto setzen. Souwisou wëll ech net exklusiv Dekarboniséierung denken, andeem ech just den thermesche Motor ersetzen duerch en net thermesche Motor, ob et een ass, dee mat Waasserstoff da gedriwwe gëtt, oder ob een ass, dee mat Stroum fiert, wat et och ëmmer dann ass.

Fir mech heescht Dekarboniséierung och, en anere Mobilitéitssystem ze schafen, well mir kréien eis weltwäit Mobilitéitsproblemer inklusiv déi domat verbonnen CO_2- a Klimaproblematik nëmmen an de Grëff, wa mer de System änneren. En thermesche Stau duerch en Elektrostau ze ersetzen bréngt eis net weider.

Drëtte Punkt: de Waasserstoff. De Waasserstoff eegent sech am beschten ..., ech géif et un dräi Wierder wëlle festmaachen: „schwéier", „héich", „laang". „Schwéier", wat heescht dat? Ma wéi Der et selwer gesot hutt: am interessantste natierlech fir schwéier Camionen an Zukunft, wou et mat Batterië ganz schwiereg gëtt oder vill méi schwiereg gëtt, well mir solle jo net Batterië spadséiere féieren herno, mee mir solle Gidder transportéieren. Do ass de Waasserstoff sécherlech ganz wichteg. „Héich": alles, wat an der Loft flitt. An der Aviatioun, ech kommen nach herno drop zréck, spillt de Waasserstoff eng Roll oder muss en eng Roll spillen. Zwar net um direkte Wee am Ufank, mee um indirekte Wee. A „laang", dat ass alles, wat laang Strecken ubelaangt. Fir een, dee ganz laang Strecke muss fuere mat méi décken Autoen, ka ganz sécherlech Waasserstoff an der Zukunft - wann et ënnert de Konditioune vonstattegeet, wéi de Claude Turmes gesot huet - eng Alternativ duerstellen.

Wat awer kee Sënn mécht, dat ass, datt mer de Leit verkafe wëllen, datt een an e Renault Clio eng Weltraumtechnologie soll drastiechen. Ech wëll drun erënneren: D'Brennstoffzellentechnologie kënnt aus der Weltraumtechnologie, kënnt aus dem Espace, wou mer Rakéiten an d'Luucht schéisse mat ganz aneren Dimensiounen a Saachen, déi mer brauchen. E Renault Clio lueden ech um Stecker. Dat ass dat Einfachst an och do ass déi Technologie sécherlech déi effikasst. An duerfir mengen ech, mécht elo emol Sënn, datt mer bei dësem Autosfestival besonnesche Wäert leeën op d'Elektromobilitéit. An ech sinn och frou, datt de Secteur dëst Joer matgemaach huet a ganz breet an déi do Richtung mobiliséiert.

Véierte Punkt: Firwat hu mer nach keng Tankstell? Wann et mir no gaange wär, hätte mer scho laang eng Tankstell. Mee et ass net nëmmen d'Tankstell, déi mer brauchen. Hannert der Tankstell verstoppt sech och een, deen dat produzéiert, dee muss et produzéieren ënnert de Konditiounen, wéi de Claude Turmes et gesot huet - éischtens. An zweetens: Do verstoppt sech e Präis hannendrun. Ech kann lech just soen, déi Negociatiounen, déi féieren ech elo scho véier Joer, mee wann ech dat alles akzeptéiert hätt, wat ech do vu Verschiddene proposéiert kritt hunn, wat de Waasserstoff herno kascht hätt, da wär souguer deejéinegen, deen e Waasserstoff-Auto gehat hätt, net dohinner tanke gaangen, well et hätt en dat sechs- bis siwefacht kascht, wéi dat, wat en normalerweis haut op der Bensinnspompel tanke geet! Also, de Präis muss och stëmmen!

An ech muss donc déi Produzenten dovunner derzou kréien, net nëmmen, datt se de Waasserstoff produzéieren op Basis vun erneierbaren Energien, an net op Basis vu Gas zum Beispill, mee datt och de Präis, zu deem e verkaf gëtt, absolutt am Aklang steet mat deem, wat e räsonabele Mënsch bereet ass, derfir ze bezuelen.

An ech kann lech awer soen: Mir sinn elo endlech eens mat engem Bedreiwer an dat ass och de Grond ... Firwat kënnt et op Bartreng? Ma well do huet dee Bedreiwer eng Tankstell. An da wësst Der scho bal, wien et ass, wat fir eng Firma et ass. Et ass bei dem Delhaize vis-à-vis do; déi Tankstell wäert ekipéiert ginn nach bis Enn des Joers. An do wäert eng éischt Waasserstofftankstell op Lëtzebuerg kommen. An déi ass précisément an deem Konsortium, also an deem Benelux-Projet, mat dran, deen Der och ugeschwat hutt, Här Galles, wou mer natierlech schonn zënter e puer Joer mat dra sinn.

Fënnefte Punkt: de Findel. Mir hunn e Pilotprojet an der Aarbecht. Mir hunn eng Etüd, déi mer gemeinsam mat Paul Wurth machen. Dir wësst, Paul Wurth huet Sunfire opkaf. Wat ass Sunfire? Ma dat ass e Wierk, dat effektiv och an Zukunft zum Beispill op Basis vun der Waasserstofftechnologie syntheetesch Kraaftstoffer hierstellt. Dat nennt ee Power-to-Liquid; Power-to-X gëtt et och nach genannt.

An déi Technologie gëtt haaptsächlech benotzt bei grousse Gefierer a virun allem an enger Iwwergangszäit an der Aviatioun, well ier Der e Fliger ze kafe kritt, dee mat Waasserstoff eng Kéier wäert fléien, dat wäert nach laang daueren. Dir wësst, e Fliger, deen Der haut kaaft, huet eng Amortissementszäit vu 35 Joer. Dat heescht, wann d'Luxair 2025 e Fliger keeft, da flitt Der a 25 Joer mat där Technologie ronderëm (veuillez lire: da flitt Der 25 Joer duerno mat där Technologie ronderëm), well dat ass déi Zäit, déi dee Fliger brauch, fir datt e sech amortiséiert. Donc wäert an der Aviatioun eng laang Iwwergangszäit kommen, wou mer syntheetesch Kraaftstoffer virun allem brauchen, fir CO_2-neutral ze ginn.

An déi Power-to-Liquid-Technologie, dat heescht, wou mer iwwer Waasserstoff syntheetesche Kraaftstoff hierstellen, ass eng Alternativ. An do si mer mat Paul Wurth amgaangen ze kucken, fir e gemeinsame Projet ze maache fir um Lëtzebuerger Flughafen, wou mer och wëlle kucke mat der Pipeline, déi de Claude schonn ugeschwat huet, fir dat ze férderen.

Férderung: Et gëtt haut scho gefërdert. Zu Lëtzebuerg si 50 % vum Autosmarché baséiert op Leasingsverkaf. Mir hu ganz prezis am Leasing Mechanismen. An där Reform, déi ech gemaach hu viru véier Joer, hu mer net geschriwwe vun engem ganz, ganz gënschtege Besteierungstaux beim Elektroauto, mee mir hu ganz kloer dohi geschriwwen: „Null-Emissioun-Autoen". Dat heescht, een, deen haut e Waasserstoff-Auto iwwer Leasing keeft, profitéiert vum allergënschtegsten Taux vu Besteierung, déi et an dem Leasingskontrakt gëtt. Also eng massiv Férderung gëtt et schonn zënter véier Joer. Elo musse mer nach kucke bei de Primmen, ob mer do nach dat nämmlecht maachen.

Jo, mir hunn eng Waasserstoffstrategie, mee et muss een och oppassen - eeben dat ass dat, wat ech heimat wollt soen -, well een net kann einfach alles maachen a well och alles e Präis huet a virun allem herno e Präis huet fir de Consommateur. Dat muss och eis Suerg sinn.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci dem Här Mobilitéitsminister François Bausch.

6. Dépôt d'une proposition de loi par M. Marc Spautz

Ech géif dann elo d'Wuert ginn un den Här Marc Spautz fir den Depot vun enger Proposition de loi.

M. Marc Spautz *(CSV)*.- Merci, Här President. Mir haten hei schonn e puermol rieds iwwert de Fonds de relance a mir haten hei och schonn e puermol rieds iwwer Aiden, déi mer de Betriber solle ginn. Mir haten esou e Fall d'lescht Woch - net d'lescht Woch, mee déi Woch virdrun -, wéi mer heibanne geschwat hunn iwwer Hëllefen, déi mer de Betriber wollte ginn an der Restauratioun. Mir haten eng Diskussioun heibannen, wou mer och driwwer geschwat hunn, wat de Fonds de relance wier, wat all déi Hëllefe wieren, déi mer bräichten, fir de Leit ënnert d'Äerm ze gräifen an dëser Kris.

Mir hunn d'lescht Woch d'Restauratioun héiere sech beschwéieren, mir hunn d'Jonk Handwierk héieren, déi sech am Stach gelooss fillen, déi mengen, mir hätte se am Ree stoe gelooss, an dofir hu mer eng Proposition de loi ausgeschafft. Mir haten heibannen eng laang Diskussioun mat der Madamm Beissel a mam Här Arendt, wéi mer déi zwee Projete vun den Hëllefe bruecht hunn, mat den 30 % oder 40 % Perte, ier et méiglech ass ze ersetzen. Mir haten do als CSV gesot, mir hätte gären, dass dat mat der Perte vu 40 % op 30 % géif erofgesat ginn, dass dat géif a Betruecht gezu ginn. Dat huet eis deemools net déi néideg Satisfaktioun ginn, well d'Chamber an d'Majoritéit déi Propos ofgeleent hunn. Mir hate gesot, dass an der Restauratioun missten 100 % ersat ginn, well et jo net hire Choix ass fir zouzemaachen, mee well dee Choix vun uewen erof decidéiert ginn ass - an Zwëschenzäit 166 Deeg!

An duerfir géif ech hei gären eng Proposition de loi deposéieren, wou mer dat alles, wat ech elo grad erkläert hunn, déi 30 % an dat Gesetz eraschaffen, fir dass mer och déi Lëscht mat der Annex, wat fir eng Betriber dorënnerfalen, dass mer déi och nach eng Kéier iwwerkucken, well déi misst iwwerschafft ginn, fir dass een do och un aner Betriber denkt wéi d'Restauratioun, déi forcéiert waren zouzemaachen. Ech denken - bei mir klëngt dat ëmmer komesch - un d'Coifferen, ech denken un d'Salons de beauté, déi och forcéiert gi sinn zouzemaachen, fir dass och déi kënne berécksiichtegt ginn.

Dofir, Här President, hei dës Proposition de loi.

7754 - *Proposition de loi portant modification de*

1. la loi du 19 décembre 2020 ayant pour objet la mise en place d'une contribution temporaire de l'État aux coûts non couverts de certaines entreprises et

2. la loi du 24 juillet 2020 visant à mettre en place un fonds de relance et de solidarité et un régime d'aides en faveur de certaines entreprises et portant modification de : 1° la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu ; 2° la loi modifiée du 20 décembre 2019 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2020 ; 3° la loi du 3 avril 2020 relative à la mise en place d'un régime d'aides en faveur des entreprises en difficulté financière temporaire et modifiant la loi modifiée du 19 décembre 2014 relative 1) aux mesures sociales au bénéfice des artistes professionnels indépendants et des intermittents du spectacle 2) à la promotion de la création artistique

Villmools merci.

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Spautz.

7. 7621 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 27 juin 2016 concernant le soutien au développement durable des zones rurales

Mir kommen elo zum Projet de loi 7621 iwwert d'Ënnerstëtzung vun der Nohaltegkeet an de ländleche Gebidder. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: d'Madamm Martine Hansen, den Här Gusty Graas, den Här François Benoy, den Här Jeff Engelen, den Här David Wagner, den Här Marc Goergen an d'Madamm Octavie Modert. An d'Wuert huet elo d'Rapportrice vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Tess Burton.

Rapport de la Commission de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural

Mme Tess Burton *(LSAP), rapportrice*.- Merci, Här President. Ech hunn déi grouss Éier, lech dierfen de Rapport iwwert de 7621, deen den 22. Juni 2020 deposéiert ginn ass, haut hei ze maachen. Et geet hei ëm d'Verlängerung vum besteeënden Agrargesetz.

Wéi Der all wësst, ass déi gemeinsam Agrarpolitik ee vun deene bedeitendsten an am stäerksten harmoniséierte Politikberäicher an der EU. Méi wéi een Drëttel vum Gesamtbudget vun der EU gëtt fir d'Landwirtschaft ausginn. Déi eenzel Memberstaaten hu mat dëser gemeinsamer Agrarpolitik e strikte Kader, dee bestëmmt, wat e Land a wat fir enger Héicht ka subventionéieren.

Deen entspriechende Finanzéierungsprogramm leeft zënter 1993 jeeweils iwwer siwe Joer. Op Basis vun deem Programm gëtt zu Lëtzebuerg fir déi selwecht Period en Agrargesetz ausgeschafft. All nei Period bréngt Reforme mat sech, fir den Entwécklungen an der Landwirtschaft Rechnung ze droen. Déi lescht Period ass um Enn vum leschte Joer ausgelaf, ouni dass um EU-Niveau en neie Finanzéierungsprogramm fir d'Joren 2021 bis 2027 feststeet.

D'EU-Kommissioun huet zwar Propose fir déi nei Finanzéierungsperiod gemaach, mee et kann een entre-temps dovunner ausgoen, dass et nach zwee Joer dauert, bis déi nei Reegelungen a Kraaft sinn. Well fréi ofzegesi war, dass et zu engem Retard géif kommen, gouf e Reglement ausgeschafft, fir dës Iwwergangsperiod bis zum Akraafttriede vun där neier PAC fir 2021 bis 2027 ze iwwerbrécken.

D'Zil vun deem Reglement ass et, de Memberstaate genuch Zäit ze ginn, fir hir national Strategie auszeschaffen, déi um Siwejoresprogramm vun der EU baséiert. Et ass jo net esou, dass vun där leschter Period zur nächster d'Mesuren einfach nëmme verlängert ginn, et muss eng Strategie ausgeschafft ginn, déi der Reform vun der PAC Rechnung dréit, déi dës Kéier ënner anerem ënnert dem Zeeche vum Green Deal steet.

Här President, de Projet de loi, iwwert dee mer haut ofstëmmen, verlängert an dëser Transitiounsphas d'Mesuren aus dem aktuellen Agrargesetz, fir eng Kontinuitéit ze garantéieren, wärend d'Strategie fir dat neit Agrargesetz ausgeschafft gëtt. Derzou muss ee soen, dass d'Agrargesetz vum 27. Juni 2016 net an der Zäit limitéiert ass an och iwwert d'Enn vum leschte Joer eraus a Kraaft bleift.

Et gëtt also um legale Plang kee Vide juridique. Nach ass et esou, dass dëst Gesetz Plaffonge fir verschidden Typpe vun Investitiounsbäihëllefe virgesäit. Éischtens goufen dës Investitiounsbäihëllefe fir eng Period vu siwe Joer bestëmmt an zweetens hunn dës Hëllefen eng Echeance, déi den 31. Dezember ausgelaf ass. Et gëtt elo Beneficiairen, déi dës Plaffongen erreecht hunn. Anerer, déi dat nach net voll ausgeschëpft hunn, kënnen déi verbleiwend Montanten net op 2021 iwwerdroen.

Här President, iwwert de Projet de loi 7621 wëlle mer d'Uwendbarkeet vum Agrargesetz deemno verlängeren. Gläichzäiteg ginn d'Plaffonge vun den Investitiounsbäihëllefen adaptéiert, woubäi d'Präisdeierecht mat berécksiichtegt gëtt.

De Projet de loi gesäit nach e puer aner Ännerungen am Agrargesetz vir. Esou gëtt d'Lëscht vun de Gidder, déi eligibel si fir eng Bäihëllef, ergänzt. Et gëtt eng nei Hëllef agefouert fir d'Installatioun vun Tränke fir d'Véi, dat dann net méi an eng Baach oder aner fléissend Gewässer drénke geet.

Nei ass och eng Bäihëllef fir ganz kleng Betriber am Interessi vun enger Diversifizéierung vun der Landwirtschaft. De Minister wëllt domadder ënner anerem déi solidaresch Landwirtschaft ënnerstëtzen, wou et dorëms geet, d'Konsumenten an d'Liewensmëttelproduzenten aus der Regioun méi no beieneenzebréngen.

An där selwechter Logik, an opgrond vun enger Propos vun der CSV, gesäit de Projet de loi en Ofsenke vum Mindestseuil fir d'Investissementer op 3.000 Euro vir. Et ass effektiv esou, dass Wënzer a Geméisbaueren, déi hir Produkter selwer vermaarten, oft méi kleng Investissementer maachen a bis elo net vun Hëllefe konnte profitéieren, well se ënnert dem Seuil vu 5.000 Euro respektiv vu 15.000 Euro fir d'Konstruktioune bliwwe sinn. Och dat ass eng Hëllef, fir d'Direktvermaartung an Initiative vu solidarescher Landwirtschaft ze förderen. Fir de Staat gëtt dat keng enorm Zousazbelaaschtung, mee fir dës Betriber kann dat awer eng ganz wäertvoll Ënnerstëtzung sinn.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, an der Kommissioun hu mer den Avis vum Staatsrot analyséiert. Grondsätzlech huet hien d'Fro opgeworf, ob all déi Adaptatioune konform zur EU-Reglementatioun wieren. Effektiv louch zu deem Zäitpunkt, wou de Staatsrot säin éischten Avis ofginn huet, just eng gemeinsam Propositioun fir e Reglement fir dës Transitiounsperiod vum EU-Parlament an dem Conseil vir. De Landwirtschaftsminister huet eis awer an der Kommissioun verséchert, dass all d'Mesuren am Virfeld mat der EU-Kommissioun ofgekläert sinn an et op deem Niveau kee Problem gëtt.

De Staatsrot hat eng Opposition formelle ausgeschwat bei enger Formulatioun, déi a sengen Aen net konform zur EU-Reglementatioun war. Iwwer Amendement gouf den Text op dësem Punkt ugepasst. De Staatsrot hat och verlaangt, dass eng Kann-Bestëmmung fir d'Vergab vu Bäihëllefe misst ersat ginn. Beim Verdeele vu Subventioune musse kloer Krittären definéiert sinn an et kann net dem Urteel vum Minister aleng iwwerlooss sinn, ob een eng Hëllef kritt oder net.

Doriwwer eraus hat de Staatsrot nach e puer Ännerungsvirschléi gemaach, déi zum Deel d'Terminologie betraff hunn oder legisteschter Natur waren. De 14. Dezember 2020 huet d'Kommissioun eng Rei Amendementer proposéiert, déi eeben de Remarken a Virschléi vum Staatsrot Rechnung gedroen hunn.

Mir hunn an der Kommissioun awer och den Avis vun der Landwirtschaftskummer vum 29. Oktober diskutéiert. Um Fong ass d'Landwirtschaftskummer onzefridden dermat, dass dëse Projet de loi virun allem dat besteeënd Gesetz verlängert an net elo scho méi Reforme virgesäit, déi an d'Richtung vun där neier PAC ginn. Si ënnersträicht, dass dës Verännerungen, un déi d'Bauere sech mussen upassen, ganz schnell evoluéieren an dass de Secteur duerfir och méi eng schnell Adaptatioun vum gesetzleche Kader brauch. Si fuerdere méi Flexibilitéit a méi Moyenen a wëllen domadder net waarde bis 2023.

D'Landwirtschaftskummer mécht an hirem Avis eng Oplëschtung vu konkreete Fuerderungen. Dës betreffen zum Deel d'Erhéijung vu Bäihëllefen. Dës sollen engersäits méi déi steigend Käschten an der Landwirtschaft berécksiichtegen, awer och méi héich Ureizer setzen, fir schnell innovativ Technologien an ëmweltfrëndlech Aarbechtsmethoden unzewenden. Si fuerdert och eng Evaluatioun a Reform vun de Selektiounskrittären an d'Erëmaféiere vun der Kommissioun fir d'Analys vun den Aiden, déi bis 2016 bestanen huet a mam aktuellen Agrargesetz ofgeschaaft gouf, well de System net konform zur EU-Reglementatioun war.

Eng weider grouss Suerg vun der Landwirtschaftskummer ass d'Transmissioun vun de Betriber vun där eelerer op déi jonk Generatioun. Si mécht eng Rei Proposen, wéi een dës Iwwergab ka vereinfachen a jonk Leit kann encouragéieren, de Betrib vun den Elteren ze iwwerhuelen.

Här President, d'CSV huet an der Kommissioun eng Rei Ännerungsvirschléi gemaach, déi sech zum Deel mat de Fuerderunge vun der Landwirtschaftskummer iwwerschnidden hunn. No enger Rei Explikatioune vum Minister zu deenen eenzelne Proposen an enger Diskussioun an der Kommissioun huet d'Kommissioun unanime ee vun deene Virschléi an ofgeännerter Form ugeholl. D'CSV hat proposéiert, fir de Seuil fir d'Investitiounsbäihëllefe fir Konstruktioune vu 15.000 Euro op 5.000 Euro erofzesetzen an de Seuil fir aner Investissementer vu 5.000 op 2.000 Euro. No der Diskussioun huet d'Kommissioun decidéiert, déi zwee Seuilen op 3.000 Euro erofzesetzen. Mir waren eis an der Kommissioun eens, grad wa mer d'Diversifizéierung an der Landwirtschaft wëlle virubréngen an nei Nische wëllen opmaachen, ënner anerem fir Modeller vun der solidarescher Landwirtschaft, dass et da sënnvoll ass, och kleng Investissementer ze ënnerstëtzen.

Doriwwer eraus gëtt et am Geméis- an Uebstbau Uschafungen, déi net esou vill Geld kaschten an awer e weesentlechen Deel zur Verbesserung an deem Beräich bäidroen. Als Beispill kann een hei Folientunnellen oder aner Moossnamen nennen, déi d'Kulture virun der Keelt oder anere klimatesche Schwankunge schützen. Mir hunn den 8. Januar dem Staatsrot eeben do e weideren Amendement an deem Sënn virgeluecht.

Aner Amendementspropose vun der CSV, déi vun der Majoritéit an der Kommissioun net iwwerholl goufen, sinn net all grondsätzlech ofgeleent. Ech wéilt bei där Geleeënheet ënnersträichen, dass mer an der Kommissioun eng ganz gutt Zesummenaarbecht haten. Éischten Explikatioune vum Minister no waren e puer vun deenen Ännerungsvirschléi, zumindest an där Form, net am Aklang mat der EU-Reglementatioun. Dat verhënnert awer net, dass mer nach eemol iwwert d'Zilsetzung an alternativ Léisungen am Kader vun der zukünfteger Strategie diskutéieren. Dee Moment wäerten och d'Demanden, déi de concernéierte Secteur un d'Politik stellt, ganz genau analyséiert ginn.

Ech begréissen och, dass de Landwirtschaftsminister ganz reegelméisseg an d'Kommissioun kënnt, fir eis de Rapport ze maachen iwwert d'Entwécklung um europäeschen Niveau. Dat gëtt eis eng gutt Basis fir déi Diskussiounen zu där neier Strategie, déi muss ausgeschafft ginn.

De Staatsrot, dee säin Avis complémentaire den 19. Januar eraginn huet, huet all d'Amendementer vun der Kommissioun zesumme gekuckt. Vu dass d'Kommissioun senge Kriticken aus dem éischten Avis Rechnung gedroen hat an och den Amendement vum 8. Januar keng weider Remarken erfuerdert huet, kann den Text a senger ofgeännerter Form ugeholl ginn.

Ofschléissend wëll ech all de Memberen aus der Kommissioun Merci soe fir hir Zesummenaarbecht a virun allem wëll ech och der Madamm Pommerell Merci soen, déi eis virbildlech mat hirer Aarbecht an där ganzer Prozedur ënnerstëtzt huet.

An domadder géif ech dann och den Accord vun der LSAP zu dësem Projet de loi ginn. Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- An ech soen der Madamm Rapportrice Tess Burton Merci a ginn d'Wuert un den éischten ageschriwwene Riedner, déi honorabel Madamm Martine Hansen. Madamm Hansen, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Ech mengen, d'Madamm Burton huet hir Mask hei leie gelooss.

Merci, Här President. D'Zil vum Agrargesetz soll, laut Ausso vum Här Minister, sinn, eng „Landwirtschaft+" ze förderen, eng nohalteg Bewirtschaftung, déi dann op deenen dräi Saile baséiert: der Ökonomie, der Ökologie an op där anerer Säit dem Sozialen. Dat, Här Minister, kéinte mer definitiv zu 100 % mat ënnerschreiwen. Mee da misst u sech nieft dem Titel den Inhalt och d'selwecht geschriwwe sinn. An dat vermësse mer.

Wësst Der, wat d'Lëtzebuerger Landjugend ... - oder ech mengen Dir wësst et, well Dir waart och do um digitale Landjugenddag oder Jongbauerendag, do hu se gesot, an ech zitéieren: „Wat genau mat enger „Landwirtschaft+" gemengt ass, ass eis net kloer, mee eppes ass kloer an dat mierken d'Betriber dobaussen all Dag, et ass ëmmer méi dacks eng ‚Landwirtschaft-', wa mer eise Bankkonto kucken". A leider ass dat d'Situatioun an der Landwirtschaft. Dës Situatioun beschreift ganz gutt deen ökonomeschen an domadder och dee sozialen Deel vun der Nohaltegkeet, dat heescht déi zwou Sailen.

Ville Baueren, Gäertner, Uebstbaueren, Wënzer geet et am Moment schlecht an den Drock vu baussen, och vun der Regierung, dee gëtt op där anerer Säit ëmmer méi grouss. D'Regierung huet sech ambitiéis Ziler gesat am Beräich vum Klimaschutz. An deem Sënn ginn d'Ufuerderungen u jiddweree méi grouss - an natierlech och un d'Landwirtschaft.

A genau duerfir hate mer am Dezember 2019 bei eiser Interpellatioun zum Klimaplang och eng Partie Propose gemaach, fir eeben der Landwirtschaft ze hëllefen, dës Ziler ze erreechen, an et esou ze maachen, datt se gläichzäiteg kéint kompetitiv sinn, well nëmme wann deen ökonomeschen Deel och garantéiert ass, da kënne mer vun Nohaltegkeet schwätzen. Mir brauchen eebe ganz einfach e Gläichgewiicht vun deenen dräi Sailen, well soss kënne mer hei zu Lëtzebuerg keng Landwirtschaft behalen. An dat wëlle mer awer. Ech denken, dat wëlle mer alleguer, als CSV wëlle mer dat op jidde Fall.

An ech wëll awer elo - ech hat dat elo scho bal vergiess, wéinst der Mask - der Madamm Rapportrice villmools Merci soe fir hire schrëftleche Rapport an och fir de mëndleche Rapport an och fir d'Leedung vun de Sëtzungen. Mir kënne wierklech ëmmer do ..., mir hunn ëmmer do ganz flott Diskussiounen. Villmools merci.

Ech soen och direkt: Mir wäerte fir dëst Agrargesetz stëmmen, well et eebe besser ass wéi näischt. An de Sproch „besser e Spatz an der Hand wéi eng Dauf um Daach", deen ass, ...

Une voix.- Très bien!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- ... an de leschte Woche ...

(Brouhaha)

... schonn an ënnerschiddleche Forme gesot ginn. Hei passt en och nach eng Kéier.

Mir begréissen déi eenzel Upassunge vun de Subventiounen, vun de Plaffongen, mir begréissen d'Ënnerstëtzung vun deene méi klenge Betriber, vun deene Betriber, déi elo eréischt ufänken. An duerfir soe mer Jo zum Gesetz.

Ech soen awer genausou haart: Haut wäerte mer hei e Gesetz stëmme vun de verpasste Chancen, well dat nächst Agrargesetz wäert eréischt fréistens 2023 prett sinn. Heimat hu mer elo zwee verluere Joren, fir d'Betriber konsequent ze ënnerstëtzen.

(Interruption)

Mat dësen Upassungen, déi haut hei gemaach ginn, gëtt d'Chance verpasst, fir d'Schinnen definitiv konsequent an déi richteg Richtung ze leeden. Fir datt d'Klimaziler kënnen erreecht ginn, muss eeben elo agéiert ginn an do kënne mer net nach bis 2023 einfach esou waarden. An hei ass awer elo erëm eng Kéier ee Punkt, wou ech wierklech d'Majoritéitsparteien net verstinn. Entweeder sinn de Klimaschutz, den Ëmweltschutz, den Déiereschutz wichteg, dann agéieren ech och esou. Oder et ass net wichteg an da priedegen ech et net. Dat ass fir mech definitiv e Beispill vun enger inkohärenter Politik.

Wéi dës Upassungen annoncéiert gi sinn, dunn hunn ech gesot: „Et ass elo net Zäit fir Gepiddels!" Ech muss soen, leider ass dat awer agetratt. De Klimaschutz ass wichteg, den Ëmweltschutz ass wichteg, de Waasserschutz ass wichteg, den Déiereschutz ass wichteg, d'Digitaliséierung ass wichteg, d'Innovatioun ass wichteg. An all dat misst geziilt elo gefërdert ginn! Dat gëtt et awer net an dat ass fir eis net verständlech an et ass och fir eis net kohärent.

D'Betriber maachen definitiv gäre mat, mee et muss rentabel sinn, well dat gehéiert eeben och zur „Landwirtschaft+", well soss gëtt et, wéi d'Jongbaueren dat genannt hunn, eng „Landwirtschaft-". An dat musse mer verhënneren.

Ech hunn definitiv heiansdo d'Gefill, wéi wann d'Mille séier kéinte dréien, mee wéi wann d'Waasser heiansdo géif selektiv geleet ginn. An dat ass net gutt! Et ass e kruziale Feeler, wann elo - elo! - net schonns probéiert gëtt, déi gesamt Landwirtschaft mat an d'Klimaboot ze kréien, a se net an deem Sënn konsequent ënnerstëtzt gëtt. Et ass e kruziale Feeler, wann net elo schonns geziilt den Déiereschutz - all dat, wat iwwert d'Normen erausgeet - ënnerstëtzt gëtt. An et ass och e kruziale Feeler, wann elo nëmmen hallefhäerzeg ugepasst gëtt.

De Minister sot: „Et ginn elo just eenzel Upassunge gemaach an da waarde mer of bis 2023". Et kann awer net sinn, datt wann een op där enger Säit vun Urgence schwätzt, datt een dann op där anerer Säit einfach net handelt! Dat passt net beieneen! A genau duerfir hate mer Verbesserungsvirschléi gemaach als CSV - d'Madamm Burton huet se och genannt. Mir hate 14 Amendemente gemaach an et ass och een ugeholl ginn. D'Octavie Modert wäert herno nach drop agoen. A mir soen och Merci, datt deen ugeholl ginn ass. Mir hu verschidden administrativ Vereinfachunge proposéiert. Hei ass d'Regierung anerer Meenung. Dat ass dann och ok fir eis.

Mir hunn awer och proposéiert, de Plaffong fir Aussiidlerbetriber ze erhéijen - de Plaffong, dat heescht déi maximal Zomm, déi ka bezuschusst ginn -, an zwar nëmme fir déi Infrastrukturkäschten, déi tatsächlech fir d'Aussiidlung gebraucht ginn. Wann e Betrib 2 km iergendwou an der Gewan ass, da kascht dat méi fir Waasseruschloss, Ofwaasseruschloss. Stroumuschloss an esou weider. An duerfir hätte mer gären eng Erhéijung vum Plaffong gehat. D'Baueren hunn dat och gefrot. Ben, de Minister sot, dat wier net néideg. Ben, Blo, Rout a Gréng hunn Nee gewonk an hunn Nee gesot.

Dann hu mer och gefrot - och eppes, wat d'Bauere gefrot hunn -, fir de Plaffong ze erhéije fir d'Maschinnen. Och d'Landwirtschaftskummer huet dat an hirem Avis gefrot. An ech wëll der Landwirtschaftskummer och villmools Merci soe fir hire ganz detailléierten a ganz interessanten Avis.

Ech wëll hei elo just eng Klammer opmaachen: Ech sinn dës Woch - nee, déi lescht Woch - gewuer ginn, datt eenzel Betriber hir geplangten Investissementer d'lescht Joer net méi bezuschusst kritt hunn, an dat net, well hire Plaffong ausgeschëpft war, nee, well, esou schreift de Minister: „Die verfügbaren finanziellen Mittel reichen nicht aus". Wat heescht dat an der Praxis? Mee an der Praxis heescht dat: De Ministère huet am Prinzip duerfir keng Sue méi. De Bauer kéint am Prinzip nach investéieren, mee e kréich keng Bäihëllef fir d'lescht Joer, also muss en et op de Plaffong vum neien Agrargesetz huelen. Deen ass souwisou schonn net héich genuch, also ass dee Betrib ofgebremst fir déi nächst siwe Joer.

D'Betriber bräichte méi en héije Plaffong. De Minister fënnt dat net néideg. Blo, Rout a Gréng soten och hei: „nee!"

Wat mer awer virun allem gefrot hunn: Mir hu gefrot, fir de Bäihëllefstaux an de Plaffong geziilt eropzesetzen fir alleguer déi Investissementer, déi hinen hëllefen, de Waasser- an Energieverbrauch ze reduzéieren, Emissioune vun Zäregaser ze reduzéieren, den Impakt op d'Ëmwelt ze reduzéieren, déi Innovatioun an Digitalisatioun förderen an déi den Déiereschutz, de Bien-être de l'animal, förderen. Mir hu fir dës konkreet Investitiounen, déi eis géifen hëllefen, déi och vun der Regierung gesaten Ziler ze erreechen, wéi gesot, eng Erhéijung vum Bäihëllefstaux a vum Plaffong vun 30 % gefrot.

Ech ginn lech e konkreet Beispill: Virun der Chrëschtvakanz koum e jonke Bauer bei mech. Deen huet doheem ee konventionelle Betrib mat Schwäin. Hie wollt deen ëmbauen, méi ökologesch, och nach méi aartgerecht. Dat heescht natierlech och: manner Schwäin op der Fläch. An dat wär an deem ale Stall net machbar. Hie misst also en neie Stall bauen. Hien huet sech och informéiert. Hien huet och u sech schonn een, deen em d'Schwäi géif ofkafen. Mee en huet dat Ganzt dunn awer duerchgerechent an ech kann lech soen: Hie wäert et net maachen! Well mat deem Bäihëllefstaux, wéi en elo ass, a mat deem Plaffong, wéi en elo ass, wäert dat Ganzt net rentabel sinn. Et ass awer genau dat, wat mer ëmmer hei op der Tribün froen! Wa mer dat froen, da musse mer, mengen ech, och eis politesch Instrumenter, déi mer hunn, an de Grapp huelen, fir dat geziilt ze ënnerstëtzen.

Änlech ass et bei all deenen anere Mesurë vum Klimaschutz. Ben, dës Amendementer sinn alleguer refuséiert ginn. Fir mech ass dat wierklech e ganz groussen Ënnerscheed tëschent deem, wat mer wierklech priedegen, dem Usproch, an der Wierklechkeet. Mir kruten och eng Partie Erklärungen. D'Madamm Burton war och kuerz drop agaangen.

Eng éischt Erklärung war, well eeben elo just solle kleng Adaptatioune gemaach ginn. De Rescht soll alles an e Strategieplang agebaut gi fir 2023. Dëst ass fir eis keng Argumentatioun, dëst ass eng politesch Decisioun, mee et ass an eisen Aen eng falsch politesch Decisioun, well wa mer elo Urgence hunn, da musse mer elo handelen an net bis 2023 waarden.

Eng zweet Argumentatioun war, well een et net géif fäerdegbréngen, e Règlement grand-ducal auszeschaffen, fir eeben ze detailléieren, wéi eng Investissementer kéinte bezuschusst ginn. Mee och dat ass fir eis keng Argumentatioun. Wann dee Règlement grand-ducal vläicht net perfekt wär, et wär nach ëmmer besser wéi näischt! An et kéint een och e Règlement grand-ducal am Laf vun der Zäit nach upassen. Wéi gesot, dat ass erëm eng Kéier déi Saach mat der Millen, wou ech heiansdo d'Gefill hunn, si dréien heiansdo definitiv méi séier op deenen enge wéi op deenen anere Plazen.

En anert Argument war, well en net EU-konform war, eisen Amendement, well een nëmmen däerf de maximale Surplus vun 20 % froen a well dat Ganzt u sech misst gekoppelt sinn un eng Agrar-Ëmweltprimm. Abee, dat ass en Argument, mee mir haten awer direkt gesot, datt mer déi Upassunge gäre wéilte maachen. Dat heescht, et war awer nëmmen e Schäinargument, well obwuel mer déi Upassunge gäre wollte maachen, ass och dat net ugeholl ginn.

En anert Argument: Fir eng Erhéijung vum Plaffong misst eng Demande gemaach gi bei der EU-Kommissioun respektiv eng Notifikatioun an déi wär aus diverse Grënn elo net ubruecht. Mee do soe mir: D'Regierung hat dat bei anere Saache gefrot a mir fannen, et wär och hei ubruecht gewiescht.

Den Här Minister seet dann zwar, hie géif eis Approche deelen, mee dat kéint jo alles an e Strategiepabeier fir 2023 agebaut ginn. Wéi gesot, mir soen: Dat däerf net op déi laang Bänk gedréckt ginn! Et muss elo agéiert ginn! An ech wär wierklech frou, wann d'Majoritéitsdeputéierte sech dat nach eng Kéier géifen iwwerleeën, am Sënn vum Ëmweltschutz, Klimaschutz, Déiereschutz, an eis Amendementer eebe matstëmmen. An duerfir bréngen ech déi Amendementer elo och nach eemol eran.

Amendement 1

Texte initial

Art. 7. (1) L'aide est de 40 pour cent du coût calculé des investissements pour les biens immeubles et de 20 pour cent du coût calculé des investissements pour les biens meubles.

Proposition d'amendement

À la fin du paragraphe 1 de l'article 7 est ajouté ce qui suit :

« Le taux est majoré de 20 points de pourcentage pour des investissements en biens meubles et immeubles :

- réduisant la consommation en eau et en énergie,

- réduisant les émissions de gaz à effet de serre,

- réduisant les impacts environnementaux,

- soutenant le développement de techniques agricoles et viticoles de précision,

- soutenant le développement de techniques culturales innovantes,

- soutenant des technologies favorisant la digitalisation de l'agriculture,

- améliorant les conditions d'hygiène et de bien-être des animaux

lorsque l'exploitant est lié par un engagement au titre de la prime à l'entretien du paysage et de l'espace naturel et à l'encouragement d'une agriculture respectueuse de l'environnement au moment du dépôt de la demande d'aide.

Un règlement grand-ducal fixe la liste des investissements susceptibles de bénéficier des aides visées au présent point, le cas échéant, les conditions auxquelles doivent répondre ces mêmes investissements. »

Commentaire

Afin de promouvoir une agriculture plus durable, il est prévu de majorer les taux d'aide de 20 % pour des investissements en biens immeubles et meubles qui vont au-delà des normes minimales requises dans les domaines de l'environnement, de l'hygiène et du bien-être des animaux ainsi que pour des investissements dans des nouvelles technologies innovantes de production respectivement des technologies favorisant la digitalisation de l'agriculture.

La majoration d'aide de 20 % est liée à la condition que l'exploitant est lié par un engagement au titre de la prime à l'entretien du paysage et de l'espace naturel et à l'encouragement d'une agriculture respectueuse de l'environnement régie par le règlement grand-ducal modifié du 24 août 2016 instituant une prime à l'entretien du paysage et de l'espace naturel et à l'encouragement d'une agriculture respectueuse de l'environnement.

Un règlement grand-ducal fixe la liste des investissements susceptibles de bénéficier des aides visées au présent point.

(s.) Martine Hansen, Octavie Modert, Gilles Roth, Marc Spautz, Claude Wiseler.

Amendement 2

Texte initial

Art. 7. (3) Les investissements en biens immeubles sont éligibles à concurrence d'un plafond déterminé annuellement pour chaque exploitation en fonction du nombre d'unités de travail annuel fournies sur l'exploitation, sans pouvoir excéder 1.700.000 euros. Ce plafond est augmenté de 50 pour cent pour les investissements en biens immeubles relatifs à la transformation et la commercialisation.

Proposition d'amendement

Il est ajouté à la dernière phrase du paragraphe 3 de l'article 7 ce qui suit :

« ... et de 20 pour cent dans le cas d'une première implantation d'une exploitation agricole à l'extérieur du périmètre d'agglomération pour les investissements dans les infrastructures supplémentaires dues à l'implantation de l'exploitation agricole à l'extérieur du périmètre d'agglomération et aux prescriptions en découlant.

Un règlement grand-ducal fixe la liste des investissements en biens immeubles à l'extérieur du périmètre d'agglomération susceptibles de bénéficier d'une aide à l'investissement et, le cas échéant, les conditions auxquelles doivent répondre ces mêmes investissements.

Ce plafond est augmenté de 20 pour cent pour des investissements en biens immeubles :

- réduisant la consommation en eau et en énergie,

- réduisant les émissions de gaz à effet de serre,

- réduisant les impacts environnementaux,

- soutenant le développement de techniques agricoles et viticoles de précision,

- soutenant le développement de techniques culturales innovantes,

- soutenant des technologies favorisant la digitalisation de l'agriculture,

- améliorant les conditions d'hygiène et de bien-être des animaux

Un règlement grand-ducal fixe la liste des investissements susceptibles de bénéficier des aides visées au présent point, le cas échéant, les conditions auxquelles doivent répondre ces mêmes investissements.

Commentaire

Le plafond prévu risque de ne pas suffire pour les exploitants agricoles qui veulent s'installer nouvellement à l'extérieur du périmètre d'agglomération, vu les coûts élevés des nouvelles infrastructures à réaliser. De plus, la réalisation de constructions agricoles dans une zone verte génère souvent un surcoût dû aux contraintes supplémentaires imposées par le Ministère de l'Environnement et aux nouvelles infrastructures à créer. À titre d'exemple on peut citer le surcoût engendré par des matériaux traditionnels pour assurer une meilleure intégration des constructions dans le paysage respectivement des aménagements spéciaux engendrant par exemple des frais d'entretien plus élevés. Il est évident que la majoration de 20 % du plafond en faveur des investissements en biens immeubles à construire à l'extérieur du périmètre d'agglomération ne peut pas s'appliquer à tous les investissements respectivement à des investissements sans lien direct avec la fonctionnalité des infrastructures à construire. Ainsi il est proposé qu'un règlement grand-ducal fixe une liste des investissements en biens immeubles à l'extérieur du périmètre d'agglomération susceptibles de bénéficier d'une aide à l'investissement et, le cas échéant, les conditions auxquelles doivent répondre ces mêmes investissements.

Afin de promouvoir une agriculture plus durable, il est également prévu d'instituer une majoration de 20 points de pourcentage du taux normal d'aide pour des investissements dans de nouvelles technologies et équipements innovants respectivement de technologies plus respectueuses de l'environnement. Il en est de même pour des investissements en vue d'améliorer les conditions d'hygiène et de bien-être des animaux qui vont au-delà des normes minimales requises en matière d'hygiène et de bien-être des animaux. Ces investissements visent à améliorer la compétitivité du secteur agricole et à encourager l'innovation ainsi que la digitalisation de l'agriculture. De plus ils permettent de répondre aux défis environnementaux et climatiques.

Un règlement grand-ducal fixe la liste des investissements susceptibles de bénéficier des aides visées au présent point.

(s.) Martine Hansen, Octavie Modert, Gilles Roth, Marc Spautz, Claude Wiseler.

Amendement 3

À la fin du paragraphe 4 de l'article 7 est ajouté un nouvel alinéa 2 libellé comme suit

Le plafond est majoré de 20 pour cents pour des investissements en biens meubles :

- réduisant la consommation en eau et en énergie,

- réduisant les émissions de gaz à effet de serre, réduisant les impacts environnementaux,

- soutenant le développement de techniques agricoles et viticoles de précision,

- soutenant le développement de techniques culturales innovantes,

- soutenant des technologies favorisant la digitalisation de l'agriculture,

- améliorant les conditions d'hygiène et de bien-être des animaux

Un règlement grand-ducal fixe la liste des investissements susceptibles de bénéficier des aides visées au présent point, le cas échéant, les conditions auxquelles doivent répondre ces mêmes investissements.

Commentaire

Il est prévu d'augmenter le plafond des investissements de 20 % pour des investissements dans de nouvelles technologies et équipements innovants respectivement de technologies plus respectueuses de l'environnement. Il en est de même pour des investissements en vue d'améliorer les conditions d'hygiène et de bien-être des animaux qui vont au-delà des normes minimales requises en matière d'hygiène et de bien-être des animaux. Ces investissements visent à améliorer la compétitivité du secteur agricole et à encourager l'innovation ainsi que la digitalisation de l'agriculture. De plus ils permettent de répondre aux défis environnementaux et climatiques.

Un règlement grand-ducal fixe la liste des investissements susceptibles de bénéficier des aides visées au présent point.

(s.) Martine Hansen, Octavie Modert, Gilles Roth, Marc Spautz, Claude Wiseler.

Amendement 4

Texte initial

Art. 9. (2) L'article 3, paragraphe 2, à l'exception du point 1, les articles 4, 5 et 6, l'article 7, paragraphes 1er, alinéa 2, 2 et 4 et l'article 8, paragraphe 1er sont applicables.

Proposition d'amendement

Le paragraphe 2 de l'article 9 est complété comme suit :

Art. 9. (2) L'article 3, paragraphe 2, à l'exception du point 1, les articles 4, 5 et 6, l'article 7, paragraphes 1er, alinéa 2, 2 et 4, alinéa 2 et l'article 8, paragraphe 1er sont applicables.

Commentaire

Les exploitants à titre accessoire peuvent également profiter d'une majoration du plafond de 20 % pour des investissements (meubles et immeubles) dans de nouvelles technologies et équipements innovants respectivement de technologies plus respectueuses de l'environnement. Il en est de même pour des investissements pour améliorer les conditions d'hygiène et de bien-être des animaux qui vont au-delà des normes minimales requises en matière d'hygiène et de bien-être des animaux.

(s.) Martine Hansen, Octavie Modert, Gilles Roth, Marc Spautz, Claude Wiseler.

Wannechgelift.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci. Merci bien.

Mme Martine Hansen *(CSV).*- Dann, Här President, maachen ech eng kleng Klammer op, dat och am Beräich vum Klimaschutz. An ech hat d'Klammer scho geschriwwen, ier ech de Moien d'Zeitung gelies hunn, mee wéi ech d'Zeitung gelies hunn, hunn ech awer gemierkt, datt d'Klammer immens wichteg wär, nämlech de Biogas.

Vun do un, wou dës Regierung en place ass, an dat hunn ech op dëser Plaz scho méi wéi eemol gesot, ass d'Unzuel vun de Biogasanlagen nëmmen erofgaangen. 2017 hate mer der nach 29, elo hu mer der nach ganzer 17.

An och hei gesäit een dann awer erëm d'Resultat vun enger inkohärenter Politik. Op där enger Säit gëtt gesot: „Mir brauchen de Biogas. Et ass een Deel vun der Léisung am Klimaschutz", an op där anerer Säit maachen ech awer net déi Politik, fir déi Anlagen esou ze ënnerstëtzen, datt se och kënne rentabel sinn. Dat si Fakten. 2017: 29 Stéck, elo: 17.

Als CSV fuerdere mer, datt klengbetriblech Biogasanlagen, Biogasanlagen, déi virun allem den organeschen Dünger verwäerten, erëm solle kënne vun deenen am Agrargesetz virgesinnen Investitiounsbäihëllefe profitéieren. An deem Sënn deposéieren ech eng Motioun.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- constatant que le nombre d'installations de biogaz est en recul ;

- observant que la quantité d'énergie produite par des installations de biométhanisation est en régression ;

- rappelant que le biogaz contribue à la diversification de l'agriculture et à l'autonomie en matière d'énergie ;

- rappelant le grand potentiel de valorisation de la fumure organique par la méthanisation dans les stations de biogaz ;

- rappelant les effets positifs de la biométhanisation en termes de réduction de gaz à effets de serre et d'ammoniac ;

- rappelant que la production de biogaz contribue au mix d'énergies renouvelables ;

- rappelant la complémentarité de la production de biogaz à base de lisier/fumier avec la production de lait/viande ;

- constatant que la majeure partie du lisier et du fumier du bétail luxembourgeois n'est pas utilisée pour la production du biogaz ;

- estimant que la promotion du biogaz et notamment l'encouragement de la méthanisation du fumier et du lisier aurait un effet positif sur la réduction des gaz à effet de serre provenant de l'agriculture,

invite le Gouvernement

- à adapter la réglementation en vigueur afin que les investissements dans les installations de biométhanisation éligibles à la prime de lisier puissent profiter des régimes d'aide au niveau des aides à l'investissement en bien immeubles prévues par la loi en voie d'adaptation.

(s.) Martine Hansen, Emile Eicher, Félix Eischen, Aly Kaes, Octavie Modert.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci.

Mme Martine Hansen *(CSV).*- Dann, Här President, kommen ech ofschléissend nach bei d'Schwäi respektiv eis Schwéngsbetriber. Och hei hate mer en Amendement gemaach.

Am Moment gesäit et am Agrargesetz esou aus, datt just Schwéngsbetriber eng Bäihëllef kënne kréien, déi e geschlossene Circuit hunn, dat heescht, déi eng Zuucht Sai hunn, déi Fierkele kréien - déi Fierkele gi gemäscht, gi geschluecht. Déi kréien eng Bäihëllef. Wann ech awer elo e klenge Mäschtbetrib hunn, wou ech och kéint an e klengen Zuuchtbetrib Fierkele kafe goen, an ech géif déi mäschten an ech géif déi zum Beispill hale fir eng Hameproduktioun - also Ham/Jambon, dat ass jo awer e Lëtzebuerger Traditiounsprodukt, dat misste mer jo och ënnerstëtzen -, déi Betriber kënne keng Bäihëllefe kréien. Ben, deen Amendement ass och refuséiert ginn. Dat fanne mer extreem schued.

Awer allgemeng, Här President: Ville Schwéngsbetriber geet et am Moment richteg schlecht. Den Ofsaz huet staark ofgeholl, dat zum Deel och coronabedéngt. De Präis ass dann natierlech staark gefall. Hei zu Lëtzebuerg kritt de Bauer zum Deel manner fir seng Schwäi wéi deen däitsche Riichtpräis ass. Mir hunn awer hei zu Lëtzebuerg vill méi héich Produktiounskäschten. Denkt just nëmmen emol un d'Lounkäschten. Wéi schwiereg also d'Situatioun an deem Secteur ass, kënnt Der lech virstellen. Och d'Unzuel vun de Betriber huet an deene leschten zéng Joer ëm 50 % ofgeholl.

Vill vun dëse Betriber hu staark investéiert a si sti mam Réck widdert der Mauer. Do sinn allkéiers mënschlech Problemer hannendrun an och Existenzängschten. Stellt lech nëmme vir, Dir hätt Äert gesamt Kapital geholl an Dir hätt en Aussiidlerhaff gebaut am Beräich vun de Schwäin. Da gesitt Der, datt Der vu Mount zu Mount bäileet an näischt an d'Täsch erakritt. An da kënnt Der lech scho Gedanke maachen: Wëll ech ophalen oder wëll ech net ophalen?

Ech kann lech just soen: Wann dee Betrib och nach gäre wéilt ophalen, dann ass säi gesamt Kapital, dat en investéiert huet an der Zone verte, näischt méi wäert! Hien dierft souguer, wann e géif ophalen an e géif schaffe goen - well e kréich bestëmmt eng Plaz -, emol net méi a sengem Haus wunnen. Esou gesäit d'Ëmweltgesetz dat vir. An da kënnt Der lech virstellen, wéi grouss den Drock trotzdeem bei deene Leit ass, bei deene Familljen ass.

Eis Schwéngsbetriber fille sech am Ree stoe gelooss. A wann d'Politik keng Schwéngsbetriber wëllt, ma da soll se et esou maache wéi an Holland. Do bezuele se Primmen, fir datt se ophalen. Dat ass net eis Meenung! Mir fannen, datt mer Schwéngsbetriber brauchen. Mee wa mer der brauchen, da musse mer se och elo ënnerstëtzen an net bis 2023 waarden! Well soss ginn a ville Betriber d'Luuchten aus.

Mir erwaarden eis wierklech, datt de Ministère d'Situatioun vun de Schwéngs- an och Fleeschbetriber, well do gesäit et net vill besser aus - Mammekou-Betriber an esou weider -, séier analyséiert - ech mengen, en ass amgaangen - a séier Ënnerstëtzungsmoossname virgesäit.

Mir erwaarden eis och, datt dës Betriber hir coronabedéngte Mannerrecetten ausgeglach kréien. Mee do wäert d'Octavie Modert spéider nach drop agoen. D'Octavie Modert wäert och nach separat ënner anerem op de Wäibau agoen an och op déi méi kleng Betriber.

Ofschléissend, Här President, vu menger Säit: Mir stëmmen dëst Agrargesetz mat, well et ass besser wéi näischt. Dat däerft awer net d'Zil si vun enger Regierung. Ech soen awer: Dëst Agrargesetz ass e Gesetz vun der verpasster Chance, fir d'Landwirtschaft nohalteg ze ënnerstëtzen a Richtung Ëmweltschutz, Déiereschutz, a Richtung vun nohalteger Klimapolitik. An ech hoffen, ech soen et nach eng Kéier, datt d'Majoritéitsdeputéiert dës Kéier och eis Amendementer a Motioune matstëmmen, well et geet definitiv net duer, ëmmer schéi Sonndesrieden ze halen, mee et muss een um Wäerteg och déi deementspriechend Decisiounen huelen.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Madamm Hansen. Als nächste Riedner ass den honorabelen Här Gusty Graas agedroen. Här Graas, Dir hutt d'Wuert.

M. Gusty Graas *(DP).*- Merci, Här President. Mir liewen ouni Zweifel an enger ganz spezieller Zäit, an enger Zäit, op déi mer alleguer gäre verzicht hätten. Mee mir si jo net gefrot ginn. Dat bréngt natierlech eng ganz Rei Problemer mat sech, virun allem fir vill Beruffsstänn. Ech mengen, de Mëtte wäerte mer nach weider doriwwer diskutéieren.

Ee Beruffsstand, deen ouni Zweifel och ënnert der Coronakris ze leiden huet, dat ass natierlech den Agrarsecteur. D'Madamm Hansen ass elo zu Recht op d'Situatioun um Niveau vum Fleeschsecteur, méi spezifesch vum Schwéngsfleesch, agaangen. Effektiv, de Moment gëtt hei zu Lëtzebuerg, mengen ech, 1,18 Euro fir de Kilo Schwéngsfleesch bezuelt. Dobäi seet awer de President vun der COCHY an engem „Wort"-Interview vum 11. Januar, datt mindestens 1,80 Euro misst bezuelt ginn. Do gesäit een also schonn déi Differenz. An datt déi Produzenten an enger ganz schwiereger Situatioun sinn, ech mengen, däers si mer eis alleguerten ouni Zweifel bewosst.

Bewosst ass eis och, datt grad an dëser Kris eeben elo erëm déi Erfarung erakënnt, datt mer musse verstäerkt och an Zukunft erëm op regional, op national Produkter setzen. D'Landwirtschaft huet u sech do awer ganz kloer bewisen, datt mer se brauchen, egal wéi hiren Undeel um PIB ass, mee mir brauchen ouni Zweifel eng staark an eng gutt Landwirtschaft hei zu Lëtzebuerg.

Wéi virdrun och schonn hei richteg bemierkt ginn ass: Natierlech si mir immens ofhängeg vun der GAP, also der gemeinsamer Agrarpolitik. Mir hänken do direkt mat drun. Et ass evident, datt mer eis ëmmer mussen do mat drun orientéieren.

Et waren Enn vum leschte Joer jo staark Diskussiounen, wéi déi nei GAP soll ausgesinn. Et koum net direkt zu engem Kompromëss. D'Meenunge sinn och do ganz auserneegaangen. Ech wëll der och zum Beispill hei zwee Stéck zitéieren.

D'Madamm Julia Klöckner, hireszeechens Landwirtschaftsminister an Däitschland, si war jo deemools

och zoustänneg Presidentin vum Rot, well Däitschland jo dunn d'Presidentschaft hat, si schwätzt da vun engem „Meilesteen", vun engem „Systemwandel".

Wann ech op där anerer Säit awer dann de Chef vun den däitsche Gréngen huelen, de Robert Habeck, - et ka jo emol sinn, datt déi zwee eng Kéier zesummen an eng Regierung kommen -, deen huet just de Contraire gesot. Hien huet u sech beklot, datt an där neier GAP e Mangel u Klima- an Ëmweltorientéierung wier.

Eppes ass kloer: D'GAP ass awer nun e wichtege Pilier. Et wäerten och an deenen nächste Joren, bis 2027, 387 Milliarden Euro vum EU-Budget iwwert, wéi gesot, d'GAP lafen, wat jo scho genuch iwwert d'Dimensioun dovunner ausseet.

Déi Diskussiounen hunn awer och gewisen, datt et immens schwéier ass, e Kompromëss ze fannen. Et gesäit een - ech hunn dat schonn un deenen zwee Zitater gewisen, mee awer och un den Aussoe vun Ëmweltschutzorganisatiounen engersäits, anerersäits Bauerenorganisatiounen -, wéi et awer do eng gewësse Schéier an der gemeinsamer Agrarpolitik gëtt. Dat Spannungsfeld zwëschent Ekologie a Landwirtschaft wäert eis leider och nach an Zukunft begleeden, mee dat soll awer net heeschen, datt een net muss permanent versichen, do Léisungen erbäizeféieren.

Natierlech schwieft och iwwert der Landwirtschaft eng ganz grouss Kris, eng Kris, déi méi grouss ass wéi déi, déi mer de Moment hei erliewen, dat ass nun eeben de Klimawandel. Ech mengen, dat ass en Damoklesschwäert, dat net nëmmen iwwert der Landwirtschaft hänkt, dat hänkt selbstverständlech iwwer eis alleguerten.

An dann ass natierlech och d'Fro ze stellen: Wéi wäit muss d'Politik goen? Wéi wäit ka se och goen, datt se awer e gewësse Kompromëss ka fannen?

Ech zitéieren hei zum Beispill de „De Letzeburger Bauer" vum leschte Freideg. Do steet: „Die Klimapolitik darf das Produktionspotenzial der Landwirtschaft nicht schmälern, auch nicht einseitig nur noch in Richtung Biolandwirtschaft drängen oder aber zu ungebührenden Auflagen führen, womit letztlich der Fortbestand der Betriebe in Frage gestellt ist."

Sécher ass net alles falsch, wat do geschriwwe steet, mee sécher ass awer och net alles vläicht ganz richteg. Eppes ass op alle Fall gewosst: Mir musse kucken, datt mer iergendwéi e gudden Equiliber fir d'Zukunft fannen!

Et däerf een dann, wéi gesot, net vergiessen, datt bis op den 1. Januar eebe leider kee Kompromëss fonnt gi war vun der GAP, soudatt dat eeben elo u sech bis d'Joer 2023 erausgezögert ginn ass.

Duerfir hu mer awer och elo misse reagéieren. Ech mengen, an ech wëll och net méi an den Detail vum leschten Agrargesetz agoen, dat engem jo och net ganz onbekannt ass, dat eeben elo net op en Enn komm ass de leschten 31. Dezember, mee wou awer virun allem déi Plaffongen net méi … oder epuiséiert goufe vun den Investissementer.

Dat huet eis natierlech ënner Zuchzwang bruecht, datt mer hu misse reagéieren. An ech wëll awer dem Minister, ech wëll de Leit aus dem Agrarministère awer e Merci soen. Ech mengen, do ass awer mat Héichdrock déi lescht Wochen a Méint geschafft ginn. Och Merci un d'Madamm Tess Burton fir hire ganz flotten an och interessante Rapport. Do ass also ouni Zweifel gutt Aarbecht geleescht ginn.

A contrairement zu deem, wat meng Virriednerin hei ëmmer erëm versicht huet vläicht duerzestellen, si mir als Demokratesch Partei awer éischter der Meenung, datt an deem Gesetz hei den Akzent awer virun allem op den Ëmweltschutz geluecht gëtt.

Ech wëll och elo net ze vill an den Detail goen, mee hei ginn eng Rei nei Investissementer an Zukunft subventionéiert, haaptsächlech wat eeben den Ëmgang mat Gülle, mat Mëscht a mat Piff ubelaangt. Déi Mesurë reie sech, wéi gesot, och an de Kader vum nationalen Energie- a Klimaplang vum 11. Februar 2020 an.

Da wëll ech awer op dëser Plaz och drop hiweisen, datt an deem Gesetz hei eng Rei Moossname virgesi sinn, déi awer och direkt de Gewässerschutz betreffen. A ganz éierlech: Wa mer eng Analys vum Zoustand vun eise Gewässer maachen, da kënne mer nëmmen zur Konklusioun kommen, datt mer nach wie vor ganz seriö Problemer hei zu Lëtzebuerg hunn. Een, deen de Contraire seet, dee seet d'Wourecht net! Mir sollen der Realitéit an d'Ae kucken! A mir mussen nach wie vor unerkennen, datt mer nach ganz seriö Problemer um Niveau vun de Gewässer hunn!

Hei ginn elo e puer natierlech ëmmer nëmme méi - ech wëll dat elo net esou soen - kleng Investissementer oder kleng Mesurë geholl. Mee trotzdeem ass et awer ze erkennen, datt versicht gëtt, och um Niveau vun der Landwirtschaft, do, wou et kuerzfristeg machbar ass, awer och Initiativen ze treffen.

Ech wëll virun allem hei op, wéi gesot, dat Amenagement vu Clôturë laanscht d'Gewässer …, datt eeben d'Véi do net méi kann einfach esou duerch d'Baach trëppelen. Mir wëssen, wat dat awer fir negativ Konsequenze ka mat sech bréngen. Urspréng-lech war et jo virgesinn, nëmmen um Niveau vum Stauséi ze limitéieren. Et ass awer richteg, datt dat elo am ganze Land kann esou applizéiert ginn.

Esou Clôturë kaschten natierlech Geld. Et däerf een awer och net vergiessen: Wann d'Landwirtschaft esou Amenagementer mécht, da mécht se dat jo net aus Eegennotz, mee si mécht dat zum Wuelbefanne vun der ganzer Gesellschaft, an éischter Linn natierlech och zum Schutz vun de Gewässer a vun de Bergen.

Ech wëll awer drop hiweisen, datt awer elo net egal wéi eng Clôturen do däerfen amenagéiert ginn. Ech hoffe jo net, datt op eemol mat pickegem Drot do hantéiert gëtt an esou weider. Ech wëll nämlech drop hiweisen, datt och nach eng Rei aner Leit mussen Accès behalen, fir un d'Gewässer ze kommen, fir un d'Fëscher ze denken, déi Baache gepacht hunn. Déi däerf een also hei an deem Sënn jiddefalls net vergiessen.

Ech mengen, datt och zum Beispill elo d'Notze vu Sprëtzmëttelen awer hei an deem Gesetz mat behandelt gëtt, dat heescht virun allem d'Botze vun deene verschiddene Sprëtzen. Datt dat awer och an Zukunft nach méi gereegelt gëtt, ass awer fir eis ouni Zweifel jiddefalls eng ganz grouss Noutwendegkeet.

Et gëtt eng Rei aner positiv Punkten an dësem Gesetz. Ech wëll zum Beispill drun erënneren, och um Niveau vum Ëmweltschutz, datt eeben och elo fir verschidde Maschinnen de Plaffong op 200.000 Euro eropgesat gëtt, wéi gesot virun allem fir innovativ an ekologesch Ekipementer. Ech denken do u Maschinne fir d'Steilhäng an de Wéngerten. Ech denken awer och u sougenannte Jätmaschinnen oder Fraisen, wéi een dat och ëmmer wëllt nennen, wat eeben d'Bekämpfe vun Onkraut ubelaangt, well et ass jo awer just do, wou awer nach ganz vill cheemesch Mëttelen agesat ginn, déi ouni Zweifel net zur Férderung vun engem konkreeten Naturschutz bäidroen.

Ech wëll op dëser Plaz och un déi Initiativ LAKU erënneren, déi jo um Niveau vum Stauséi besteet, also d'Landwirtschaftlech Kooperatioun Uewersauer, wou versicht gëtt, en herbizidfräie Management unzestriewen. Leider koum et jo an der Lescht zu e puer Dissonanzen, op déi ech awer elo net weider wëll agoen, mee am Kär ass dat eng ganz gutt Iddi. Et ass u sech eng Iwwerleeung, déi sech nach misst verstäerkt iwwert d'ganzt Land ausbreeden. Jiddefalls: Mir mussen ouni Zweifel op deem Wee weiderfueren.

Datt natierlech eng ganz Rei Subventiounen, déi Ëmweltschutzcharakter hunn, och un d'Landwirtschaftsprimm gebonne sinn, ass awer och, mengen ech, eng Evidenz. Et däerf ee jo net vergiessen, datt haut jo awer e groussen Deel vun de Baueren an de Genoss vun der Landwirtschaftsprimm kënnt. Ech mengen, et sinn ëm déi 90 %.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wa mer vum Agrarsektor schwätzen, schwätze mer natierlech net nëmme reng vun de Baueren. Mir schwätze vun de Geméisbaueren, mir schwätze vun den Horticulteuren, mir schwätze vun de Gäertner, a vun de Wënzer selbstverständlech och.

Datt do elo de Mindestwäert fir eng Rei Maschinnen erofgesat gëtt op 3.000 Euro, fanne mer eng ganz gutt Saach! Et däerf een net vergiessen: Et gëtt eng Rei Secteuren, wou eebe Maschinne mussen ugeschaaft ginn, déi net de Wäert vu 5.000 Euro hunn. Dann ass et och gutt, datt déi och kënnen an de Genoss vu Subventioune kommen. Ech denken do zum Beispill u Konstruktiounen - e Schutz géint Keelt -, déi jo besonnesch vun de Geméisgäertner, den Uebstbaueren an och de Horticulteure gebraucht ginn.

Dann, wat och eng Rei Mesurë betrëfft, bei deenen d'Tauxen eropgesat ginn - zum Beispill fir d'Subventioun vu Gebaier a Maschinnen -: Si beweise jiddefalls, datt awer de Wëllen do ass, datt hei d'Landwirtschaft nach méi staark soll ënnerstëtzt ginn.

Datt bei Investissementer, déi iwwer 150.000 Euro ginn, eng prealabel Autorisatioun vum Minister muss virleien, mengen ech, ass awer och bal eng Selbstverständlechkeet, well wann awer eng Persoun higeet a se investéiert iwwer 150.000 Euro eraus a se weess net am Virfeld, ob se an de Genoss vun enger Subventioun kënnt, dann ass dat awer schonn eng relativ geféierlech Operatioun. An dowéinst ass et awer gutt, datt am Moment deem, wéi gesot, deen investéiert, och am Virfeld awer matgedeelt gëtt: „du däerfs" oder „du däerfs net" respektiv „däi Projet ass eligibel" oder „ass net eligibel".

Datt net méi all Maschinnen eligibel sinn, ass och eng Evidenz. Ech mengen, d'Zil ass jo, fir u sech nach ëmmer méi eng nohalteg Landwirtschaft ze erreechen. An da kann et awer och net sinn, datt egal wéi eng Maschinnen, déi munchmol vläicht iwwerdimensionéiert sinn, och direkt kënne mat ënnerstëtzt ginn.

Et ass awer e weesentlecht Element, dat eis als Demokratesch Partei besonnesch gutt an deem Gesetz hei gefält, d'Ënnerstëtzung eeben och vun deene klenge Betriber; klenge Betriber, déi vläicht d'Méiglechkeet hunn, nach méi de lokale Maart direkt ze bedéngen. An dowéinst ass et och gutt, datt hei déi néideg Subventioune virgesi sinn, well et gëtt jo och eng Rei Leit, déi d'Landwirtschaft souguer als accessoire Aktivitéit maachen, a grad déi sollen och mat ënnerstëtzt ginn, well och si awer am Endeffekt e gewëssenen Undeel un enger gesonder Landwirtschaft ouni Zweifel hei zu Lëtzebuerg hunn, och wann ee sech natierlech net däerf onbedéngt elo grouss Wonner hei erwaarden.

Dann awer och nach e Wuert zu den CSV-Amendementer, déi elo nach eng Kéier hei virgeluecht goufen zur Ofstëmmung. Ech wëll déi elo net weider kommentéieren. Ech mengen, mir hunn dat jo schonn zimmlech des Laangen an des Breede an der Kommissioun gemaach.

Ech wëll vläicht just nach op eppes awer zréckkommen, dat ass, datt gefrot ginn ass, fir déi Kommissioun, déi ekonomesch an déi technesch Kommissioun, erëm anzesetzen. Déi ass jo mam leschte Gesetz ofgeschaaft ginn. Dat ass eng Diskussioun, déi een ouni Zweifel ka féieren. Mir sinn allerdéngs der Meenung: Den Haaptakzent vun deem leschten Agrargesetz war jo u sech d'Schafe vun deene Selektiounskrittären, well mer eeben och méi kloer Krittäre wollten hunn, fir datt deen, deen investéiert, och weess, a wéi eng Richtung e soll goen, soudatt een also trotzdeem awer nach wie vor der Meenung ass, datt déi Kommissioun do vläicht net méi déi Daseinsberechtegung huet. An duerfir ware mer dee Moment och net mat deem Amendement vun der CSV d'accord.

Ech soen dat ganz éierlech: Et ass ëmmer meritoire, ob dat elo vun der Majoritéit kënnt oder vun der Oppositioun, wa sech Gedanke gemaach gëtt, Iddie gemaach gëtt: Wéi kënne mer eppes verbesseren? Datt d'CSV hei 14 Virschléi ënnerbreet huet, dat ass ouni Zweifel ënnerstëtzenswäert. Ech mengen, et soll een och net esou vun Ärer Säit aus esou déi pauschal Ofleenung fir sämtlech Amendementer ..., obwuel natierlech eenzelner awer net konnten zur Diskussioun stoen, mee et ass jo awer e puermol elo an der Kommissioun widderholl ginn, datt jo awer, an ech ginn dervun aus, datt do schonn eng éischt Viraarbecht geleescht gouf, am Hannerkapp schonn d'Ausschaffe vun engem neien Agrargesetz ass, an do kéint jo emol déi eng oder déi aner Iwwerleeung ouni Zweifel matafléissen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et koumen natierlech, wéi dat jo och ze erwaarde war, och eng Rei Kriticke vis-à-vis vun dësem neie Gesetz, och aus dem betraffene Milieu. Mir bleiwen zwar nach wie vor der Meenung, datt et zu dësem Zäitpunkt richteg war, e sougenannt Gesetz vun der Upassung ze presentéieren. Déi nei GAP ass nach net definitiv an dréchenen Dicher. Ech mengen, et gëtt nach eng Iwwergangsphas vun zwee Joer - wie weess, wat do nach alles passéiert -, a mir mussen eis natierlech un där neier GAP orientéieren.

Mir sollen eis och eng gewëssen Zäit loossen, fir en neit Agrargesetz auszeschaffen, en connaissance de cause vun allen Entwécklungen. An da mengen ech, datt mer vill méi en ëmfaassend Gesetz hei kënne virleeën, wéi wa mer elo ënner Drock - a mir waren ënner Drock a mir wieren nach méi ënner Drock komm - hei schonn en ugepasst Gesetz virgeluecht hätten, soudatt mir also, wéi gesot, als Demokratesch Partei dee Wee do awer ouni Zweifel richteg fannen.

Et ass ee sech natierlech bewosst, datt eng Rei Leit mengen, d'Tauxe missten nach eropgesat ginn, besonnesch och wat den Ëmweltschutz ubelaangt. Jo, sécher! An dat muss ee ganz éierlech hei soen: Ëmweltschutz kascht nun eeben eppes! Een, deen och de Contraire do behaapt, dee seet och net d'Wourecht. An duerfir ass et evident, datt natierlech och d'Landwirtschaft, zu Recht, zousätzlech Subventioune freet, well grad d'Landwirtschaft och gefuerdert ass, fir eng ganz Rei Moossnamen ze huelen.

Op där anerer Säit muss natierlech och gekuckt ginn: Wou kënne mer déi Recetten hierkréien, fir eeben awer och all déi Moossnamen ze finanzéieren? Et ass ëmmer ganz einfach, alles a Fro ze stellen an och ëmmer nëmmen ze fuerderen an ze fuerderen an ze fuerderen. Mee grad an dëser Zäit muss ee sech awer virun allem emol Gedanke maachen: Majo, wou huele mer all déi Kreditter hei hier?

Ech wëll mech elo net hei an den Terrain vun der Finanzpolitik vun der Regierung beweegen, mee jiddweree weess jo awer, wéi dramatesch d'Situatioun sech an deene leschten zwielef Méint entwéckelt huet. An dowéinst fannen ech et och richteg, datt vun der Regierung aus eng Rei Saachen decidéiert gi sinn, wou mer nei Recettë kënne schafen - ech denken ënner anerem un d'CO_2-Tax. Dat Wuert „Bepreisung" wäert ech ni méi an de Mond huelen, well ech dat einfach fuerchtbar fannen. Mee soit!

Awer et ass also wichteg, datt och nei Recettë geschafe ginn. An dowéinst fannen ech et awer och bedenklech, wann et Leit ginn, och heibannen, déi da vu vireran dat alles kritiséieren an och ofleenen. Da solle se awer heihinnerkommen an emol soen, wou dann zousätzlech Recettë solle geschafe ginn eebe fir all déi Moossnamen, déi um Niveau vum Ëmweltschutz gemaach musse ginn - an déi musse gemaach ginn! Spéitstens, wéi gesot, wann déi heite Kris eriwwer ass, an ech hoffen, datt et esou séier wéi méiglech geet, wäerte mer eis erëm vill méi verstäerkt mat där eigentlecher grousser Kris och beschäftegen, déi nun eeben heescht: Klimawandel.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Diskussioun iwwer en neit Agrargesetz oder en ugepasst Agrargesetz géif d'Méiglechkeet ginn, sech zwar natierlech och e bësse méi fundamental Gedanken ze maachen iwwert d'Zukunft vun der Landwirtschaft. Dat wäert ech selbstverständlech elo hei net maachen, obwuel dat ëmmer erëm eng ganz interessant Diskussioun ass, mee eppes vläicht, oder ee Wuert, gesot: Ech mengen, mir sinn eis alleguerten eens, datt mer eng nohalteg Landwirtschaft an Zukunft brauchen, datt mer eng Landwirtschaft brauchen, déi den Ëmwelt- an den Naturschutzkrittäre Rechnung dréit.

Mee op där anerer Säit brauche mer awer och eng Landwirtschaft, déi mat deem Buedem, deen zur Verfügung steet, ganz gutt ka schaffen. An ech kommen do zum Beispill op déi regenerativ Landwirtschaft ze schwätzen, wou, wéi gesot, d'Närstoffer am Buedem duerch eng „belebend Düngung" an d'Gläichgewiicht bruecht solle ginn.

An à propos Buedem awer nach ganz kuerz déi Remark: Hei zu Lëtzebuerg gi jo awer nach plus ou moins bal all Dag zwee Hektar Land verbaut, versigelt. An do si mat Sécherheet och ganz vill Aren derbäi, déi der Landwirtschaft zur Verfügung gestallt kéinte ginn, wat natierlech och e grousse Problem awer mat sech bréngt.

Jiddefalls, fir eis ass dat hei Gesetz e wichtegt Gesetz, dat u sech d'Weiche fir eng Iwwergangsphas setzt. A mir mengen och, datt et de Krittäre vun enger moderner, nohalteger Landwirtschaft zu dësem Zäitpunkt Rechnung dréit, wat selbstverständlech net ausschléisst, datt sech elo scho méi grondleeënd Gedanke gemaach gëtt: Wéi kënne mer e verbessert Agrargesetz elo scho lues a lues ausschaffen, fir datt eis Landwirtschaft och eng geséchert Zukunft huet?

An an deem Sënn ginn ech selbstverständlech och den Accord vun der DP.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Graas. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här François Benoy. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

M. François Benoy *(déi gréng).*- Merci, Här President. Ech wëll natierlech profitéieren, fir kuerz iwwert d'Gesetz ze schwätzen, dat mer haut stëmmen, awer och emol d'Fro ze stellen, wou mer als Landwirtschaft haut stinn a wat déi nei GAP ons gëtt, an och op d'Wichtegkeet vun den nächsten zwee Joer hiweisen, wou mer iwwer eng national Strategie fir d'Landwirtschaft schwätzen an eis eeben opstelle fir en neit Agrargesetz, dat mer am Fong geholl ganz frësch maachen a wat an onsen Ae wierklech e Paradigmewiessel muss alauden, wéi en och am Koalitiounsaccord virgesinn ass.

Ech soen der Rapportrice villmools Merci fir hire Rapport, fir d'Presentatioun vum Gesetz. Dësen Text ass wichteg an en ass néideg, well mer einfach eng Iwwergangsphas tëscht der aler an der neier GAP mussen iwwerbrécken. Mir verlängeren hei d'Hëllefe fir d'Baueren, bis déi nei GAP do ass, wat viraussiichtlech bis Ufank 2023 soll sinn, also fir zwee Joer. Mir maachen eng ganz Partie kleng Upassungen. Aidë gi gehéicht, déi der Ëmwelt, dem Waasser an dem Klima zeguttkommen an also och de Secteur besser fir d'Zukunft opstellen.

Et geet hei ëm Hëllefe fir technesch Investissementer, verschiddener goufe bis elo scho genannt. Ech wëll vläicht eng ervirhiewen: déi mechanesch Onkrautbekämpfung, well déi eebe grad elo, wou mer de Glyphosat verbueden hunn, ganz wichteg ass.

Mir féieren awer och méi héich Investitiounshëllefe grad fir kleng Betriber an d'solidaresch Landwirtschaft an, wat mer wierklech hei begréissen. Mir hunn an där heiter Pandemie grad gesinn, wéi wichteg et ass, fir lokal Produiten ze ënnerstëtzen. Déi ginn ëmmer méi gefrot. An dofir musse mer eebe kleng Betriber ënnerstëtzen, déi zum Beispill den Direktverkaf maachen. Dat ass wichteg.

An dëser Kris huet et sech eeben erausgestallt, dass grad déi méi kleng Betriber, déi dacks méi nohalteg schaffen, och besser duerch d'Kris kommen. Dat ass souzesoen zum Deel en Zukunftsmodell. A grad déi solidaresch Landwirtschaft leet eeben och den Accent op d'Saisonalitéit a férdert eng villfälteg Landwirtschaft, déi net just op Fleesch a Mëllech setzt, mee och eeben op Uebst a Geméis. Dat ass gutt fir de Konsument, dee matagebonnen ass

an net just einfach de Produit aus dem Regal zitt. Et ass och gutt fir d'Natur, awer eeben och fir den Erzeuger, deen esou méi fair Präisser ka kréien an och Planungssécherheet huet.

Ufank Dezember hate mer dëse Punkt och schonn an der Landwirtschaftskommissioun opgegraff, wou et eeben ëm méi Hëllefe gaangen ass fir kleng Betriber an och d'Solawien. An dofir sinn ech och ganz frou, dass de Landwirtschaftsminister dat och esou gesinn huet an do och mat op de Wee gaangen ass, fir dat nach eng Kéier am Kader vun engem Amendement vun der CSV opzegräifen an dat nach eng Kéier no uewen ze revidéieren a positiv ze verbesseren.

De Koalitiounsaccord ënnersträicht eebe grad, dass déi lokal an diversifizéiert Landwirtschaft wichteg ass. Dat huet eeben, wéi ech scho gesot hunn, och d'Pandemie gewisen. Dofir ass dës Hëllef grad fir déi kleng Betriber wichteg.

Kuerz e Wuert zu den Amendementer vun der CSV. Dat heiten ass, wéi gesot, kee komplett neit Agrargesetz, mee just eng Verlängerung, wou eenzel Upassunge gemaach ginn am Kader vun dem besteeënde Gesetz. An et gouf eis och an der Kommissioun bestätegt, dass net alleguerten d'Amendementer vun der CSV mam aktuelle legale Kader, och mat den europäeschen Texter kompatibel wären.

Mee, ech mengen, mir befannen eis grad an enger Situatioun, wou mer eis méi grondleeënd Gedanken iwwer eis Ziler an eis Strategie maachen, dat am Kader vun der nationaler Strategie, a wou mer och kucken, wéi mer dann eis Strategie erfëllen. Dat wäerte mer an dem nächsten Agrargesetz maachen. A mir sinn och der Iwwerzeegung, dass mer do schonn zum Deel méi grondleeënd reforméiere mussen, verschidde Subsiden och iwwerdenken, wou d'Zilféierung net garantéiert ass, wou mer net zu deem Zil kommen, dat mer brauchen. Mee elo ass awer net de Moment do derfir, wëssend och, zum Beispill, dass mer bei enger Rei Aidë schonn uewen um Plaffong ukomm sinn an dass et dofir net einfach eppes bréngt, fir nach eppes dropzeleeën. Dat mierke mer grad zum Beispill bei de Bioprimmen, déi zum Deel awer nach net attraktiv genuch sinn, well aner Primmen eeben awer héich sinn.

Kuerz e Wuert och zum Amendement 5, wou et ëm d'Hëllef fir d'Schwäi geet. Dat hu mer jo och ofgeleent, einfach, well hei d'Zil drop läit, dass de Circuit fermé eeben ënnerstëtzt gëtt. Ech mengen, wann een dat och opgemaach hätt, hätt een och grad an eng falsch Richtung eppes ënnerstëtzt: d'Richtung vun eebe méi Véi, wou mer nach méi Gülle gehat hätten, méi aus dem Kreeslaf nach erauskritt hätten. Mir hätten och net onbedéngt déi Méiaarbecht fir de Circuit fermé ënnerstëtzt a mir hätten zousätzlech och eng verstoppte Subventioun ginn, wat den Transport vun zousätzleche Schwäin ugeet. Also menge mir: en Amendement, dat net onbedéngt an déi richteg Richtung gaange wär.

Den Avis vun der Chambre d'Agriculture seet am Fong och, dass mat deem heite Projet net déi néideg Moyene fir d'Defien, déi mer hunn, zur Verfügung gestallt ginn. An e seet eeben och, dass de Secteur nach méi Besoinen huet, deene muss Rechnung gedroe ginn. E seet och, dass et eeben eng ganz Rei Objektiver gëtt a Saachen Naturschutz, Waasserschutz, Klima an esou weider, deene Rechnung gedroe muss ginn.

Ech wëll do derzou och nach eng Kéier bestätegen, dass de Secteur eeben déi grouss Erausfuerderungen, mengen ech, erkannt huet. Mee an deem heite Gesetz ass awer elo vläicht wierklech net dee richtege Moment, fir dat komplett alles ze iwwerdenken. Elo maache mer Upassungen. Mee mir sollen eis awer déi Zäit huelen, fir an deenen nächste Joren dat alles ze iwwerschaffen, fir duerno wierklech mat engem zäitgeméissen Agrargesetz zréckzekommen, dat wierklech den Erausfuerderungen, déi mer hunn, Rechnung dréit.

Wou sti mer elo an der Landwirtschaft? A wat sinn déi Haapterausfuerderungen, Här President, Dir Dammen an Hären? Grad d'Landwirtschaft, mengen ech, spiert wéi keen aneren de Klimawandel staark a gläichzäiteg steet se ënner engem groussen Drock an ass eeben och gefuerdert, Upassungen hei ze maachen an och nei Weeër ze goen. Nëmmen esou kann d'Landwirtschaft sech och längerfristeg zukunftsfäeg a resilient opstellen. An d'Coronakris huet, mengen ech, och grad gewisen, dass och d'Konsumente prett sinn, fir méi a Richtung regional Liewensmëttelproduktioun ze goen, fir déi ze ënnerstëtzen. D'Demande no Bioproduiten a lokale Produiten allgemeng geet an d'Luucht. A fir dës Demande ze decken, muss awer ëmmer nach zu Lëtzebuerg de Gros, déi ganz grouss Majoritéit, importéiert gi beim Geméis an Uebst, woubäi mer awer beim Fleesch an an der Mëllechproduktioun immens op den Export ugewise sinn.

Dat alles, déi Situatioun, ass zum Deel einfach och op eng joerzéngtelaang falsch Agrarpolitik zréckzeféieren, déi zu engem wierklechen Desequiliber gefouert huet, deen en plus de Secteur selwer staark ënner Drock setzt an och d'Ëmwelt. A wa mer eeben zukunftsfäeg wëlle ginn, da musse mer dat doten an deenen nächste Jore redresséieren. An dës Majoritéit ass sech däers och bewosst an huet eeben an dem Regierungsaccord och festgehalen, dass mer d'Entwécklung vun enger lokaler a buedemgebonnener Landwirtschaft wëllen ëmsetzen, déi also am Aklang ass mat den natierleche Ressourcen, déi hir zur Verfügung stinn.

Wat ännert sech dann elo am Kader vun der neier a vun der nächster gemeinsamer Agrarpolitik a wat bedeit dat als Chance fir d'Lëtzebuerger Landwirtschaft? Wann een elo liest, wéi op europäeschem Niveau d'Iwwerschrëft dervun ass, da liest een do „ambition environnementale" a „simplification".

Bon, mir Gréng kënnen an deem Pabeier, wéi en do läit, eigentlech kee fundamentale Paradigmewiessel, kee reelle fundamentale Paradigmewiessel erausliesen. Mir ginn net fundamental fort vun dem Prinzip vun de Flächeprimmen a Richtung vu Leeschtungsprimmen, mee mir sollten awer där Saach, och wat d'Ëmsetzung zu Lëtzebuerg ugeet, positiv entgéintkucken an déi Méiglechkeeten, déi mer hei kréien, mat deenen neien Texter voll notzen. Ech schwätzen iwwert d'Instrumenter vun enger grénger Architektur an der éischter Sail, déi eis Chancë gëtt, fir eng reell Strategie ze entwéckelen an d'Landwirtschaft och zu Lëtzebuerg nach besser fir d'Zukunft opzestellen.

Déi nei GAP soll 2023, wéi gesot, a Kraaft trieden. An elo scho si mer zu Lëtzebuerg gefuerdert, déi national Strategie ze definéieren an ons Aiden a Mesuren dann doropshin erauszedeklinéieren.

Am Moment sinn am éischte Pilier 40 % fir Eco-Schemes, also fir ekologesch Reegelen, virgesinn. Dat ass an onsen Aen e minimalen Effort. Hei muss ee wierklech oppassen, dass duerno och wierklech ökologesch Mesuren drastinn, fir dass se e reellen Effekt hunn an dass kee Greenwashing gemaach gëtt.

An am Kader vun den Aiden an dem nächsten Agrargesetz an dem PDR muss gekuckt ginn, dass déi Aiden net am Contraire stinn zu onsen Ëmweltobjektiver. An och hei brauche mer en Nohaltegkeetscheck.

Déi Strategie, déi mer opstellen, muss natierlech och an der Kohärenz stoe par rapport zu anere Strategien, déi mer hunn: der Rifkin-Strategie, dem PNEC, dem Nohaltegkeetsplang, dem Bioaktiounsplang, awer och deene groussen europäesche Strategien, déi wierklech an déi richteg Richtung ginn: der Farm-to-Fork-Strategy, dem Green New Deal a sou weider.

Am Kader vun der nationaler Ëmsetzung vun der neier europäescher Agrarpolitik heescht ons Strategie, fir der Landwirtschaft eng nohalteg Zukunftsperspektiv ze ginn a se esou längerfristeg op zolidd Been ze stellen.

Hei am Land steet der Agrikultur ronn d'Hallschent vun dem Terrain zur Verfügung. A si huet also nieft der Liewensmëttelproduktioun och e grousst Potenzial an eng Verantwortung a Saachen Erhalung vun der Ëmwelt an eisen natierleche Ressourcen. Déi Prinzippie musse mer also an de landwirtschaftleche Praktiken integréieren.

Här President, Dir Dammen an Hären, d'Europäesch Kommissioun huet ons eng ganz Rei Recommandatioune matgi fir d'Elaboratioun vun den nationale Strategiepläng. An ech weess net, ob jiddwereen hei am Haus schonn Zäit hat, fir sech dat genau unzekucken, ech kann et just wierklech recommandéieren, well ech fannen, dass dat Dokument vun der Kommissioun eis eng ganz Rei kloer Pisten opweist a virun allem och kloer Erausfuerderunge weist, mat deene mer eis mussen auserneesetzen, wa mer déi national Strategie elaboréieren an also och dat nächst Agrargesetz.

Eng Feststellung, déi do gesot gëtt, ass, dass mer zu Lëtzebuerg d'Zuel vun de Betriber hunn, déi ëmmer weider erofgeet, a gläichzäiteg d'Gréisst vun de Betriber eropgeet. An eppes, wat mir net esou bewosst war: Si soen, dass d'Duerchschnëttsfläch vun engem Betrib zu Lëtzebuerg am europäesche Verglach mat déi héchst ass. Also mir leien do bei 70,3 Hektar am Duerchschnëtt. Fir mech ass dat eigentlech eng nei Donnée, well mer éischter dervu schwätzen, dass mer an engem defavoriséierten Terrain leien, wou mer éischter kleng Betriber hunn. Abee, et ass net grad esou am europäesche Verglach.

2019 da louch de Secteur vum Véi, also d'déieresch Produktioun zu Lëtzebuerg, bei 76,3 % vun der landwirtschaftlecher Produktioun an domadder leie mer méi wéi duebel esou héich wéi den europäeschen Duerchschnëtt, dee bei 40 % läit. An eebe grad deen héije Bestand, sou seet d'Kommissioun eis, mécht déi Transitioun zu engem méi nohaltege Produktiounsmodus speziell schwéier fir Lëtzebuerg. An also och do kann ech nëmmen appelléieren, dass mer wierklech dat maachen, wat mer am Koalitiounsaccord gesot hunn, nämlech eng buedemgebonne Landwirtschaft.

Gemooss pro Hektar Agrarfläch huet Lëtzebuerg och zweemol sou vill Emissioune vu Methan a Stéckstoffmonoxid wéi am europäeschen Duerchschnëtt an déi grouss Véiproduktioun ass responsabel fir de Gros vun eisen Emissiounen, wat den Ammoniak ugeet. Dëst huet natierlech och en Impakt op d'Loftqualitéit, d'Waasser, d'Biodiversitéit an d'Ökosystemer am Allgemengen.

Och a Saache Waasserqualitéit hu mer nach vill ze schaffen. Stéckstoff a Phosphor, och do sinn d'Levelen iwwert dem europäeschen Duerchschnëtt.

A fir alleguerten déi dote Saachen an de Grëff ze kréien, mengen ech, ass et wichteg, dass mer de Problem do upaken, wou en eigentlech läit, u sengem Fundament, an dat ass, dass mer bei dem Véibestand, also beim Hale vun den Déieren, kucken, eis Zuelen erofzedrécken. An an de Recommandatioune vun der Kommissioun steet och kloer dran: "Luxembourg's agriculture cannot escape the need to fundamentally adapt to climate change." A reng technesch, mechanesch Adaptatioune ginn hei net duer.

Dofir musse mer eis national Strategie och wierklech notzen, fir onser Landwirtschaft eng Zukunft ze ginn. Wa mer wëlle méi nohalteg ginn, da féiert an onsen Ae kee Wee derlaanscht, fir onse Véibestand ze reduzéieren an op en Niveau ze kréien, deen onse Grénglandstanduert och packt. Fir also klimaneutral ze ginn, wat eis Trajectoire ass, musse mer un der Intensivéierung vun der Landwirtschaft schaffen, déi reduzéieren, mat engem spezielle Fokus op der Reduktioun vun dem Véibestand, a genausou recommandéiert d'Europäesch Kommissioun dat och.

Vläicht nach e puer weider interessant Elementer aus dem Pabeier vun der Kommissioun. Am aktuelle PDR sinn 89 % vun dem Agrarland ënner Kontrakt fir Biodiversitéits-, Waasser- a Buedemmanagementsprogrammer. Elo kann ee soen: „Dee Montant ass héich!" Et muss ee soen: „Déi Resultater, déi hannen erauskommen, sinn awer net forcement dat, wat mer wëllen" - wéi ech lech och grad geschildert hunn. An also muss een och d'Effikassitéit vu verschiddene Primmen, wéi zum Beispill der Landschaftsfleegeprimm, och a Fro stellen a sech Gedanke maachen, ob déi Konditiounen, déi drugekoppelt sinn, duerginn, well d'Resultater wéi gesot eigentlech och net déi sinn, déi mer brauchen.

E weidert Element: Jonk Leit hunn et zu Lëtzebuerg speziell schwéier, fir an der Landwirtschaft ze schaffen, wa se net aus der Famill kommen - déi sougenannte Quereinsteiger. Zu Lëtzebuerg ass den Accès méi schwéier wéi am Rescht vun der Europäescher Unioun. A mir leien och bei der Quot, wat d'Fraen ugeet, déi Chef d'entreprise si vun engem landwirtschaftleche Betrib, mat 17 % ënnert der Moyenne vun der Europäescher Unioun, wou mer bei 28 % leien.

Dann nach eng interessant Statistik, wou et drëms geet, wivill mer an eisem Développement rural ausgi fir speziell Startup-Aiden. Do leie mer och ënnert dem europäeschen Duerchschnëtt. Mir leien do bei 2 % an der Period bis 2021, woubäi op europäeschem Niveau dee Prozentsaz duebel esou héich ass, bei 3,8 %. Mee, an deem heiten Agrargesetz, dat mer haut stëmmen, maache mer jo och grad Upassungen, wat deen dote Beräich ugeet.

Nach e Volet zum Schluss am Beräich vun dem Déiereschutz: Och hei, seet d'Kommissioun däitlech, gëtt et Verbesserungspotenzial fir Lëtzebuerg.

D'Kommissioun gëtt eis also eng kritesch Nott, wat d'Agrarpolitik ugeet, an zwar d'Agrarpolitik vun de leschte Joerzéngten. Ech mengen, ech wëll kloer soen: Dat doten ass net eppes, wat sech innerhalb vun zwee, dräi Joer entwéckelt huet, mee et ass eng Politik, déi sech wierklech zënter der Nokrichszäit esou entwéckelt huet. A bon, meng Partei huet dat eigentlech scho länger ëmmer kritiséiert, mee et ass awer elo de Moment do, wou mer hei wierklech e Revirement kënnen an och musse maachen. Et ass eppes, wat d'Kommissioun confirméiert, et ass eppes, wat vill Wëssenschaftler confirméieren, et ass eppes, wat d'ONGe confirméieren, et ass och eppes, wat vill Bauereverbänn kritiséieren an och fuerderen.

An dofir recommandéieren ech, wéi gesot: Kuckt lech dee Rapport vun der Kommissioun wierklech un, well e weist, mengen ech, a ville Beräicher op d'Punkten hin, deene mer eis op déi Diskussioun hi musse stellen! Wann nämlech d'Zukunft vun der Landwirtschaft, de Schutz vun onser Ëmwelt an d'Natur, d'Klima ons wichteg sinn, da musse mer déi Facteuren hei an d'Evaluatioun vun onser Agrarpolitik mat eranhuelen an dat och an eis national Strategie integréieren an duerno Mesuren ausschaffen, déi deem och wierklech konsequent entspriechen.

Här President, Dir Dammen an Hären, ech kommen zum Schluss. Ech wollt de Minister vläicht froen, ob en eis kuerz och e Feedback ka gi vum Timing vun den nächste Joren, wat engersäits d'Ausschaffe vun dem nationale Strategiepabeier ugeet, an och, wat den Timing beim Agrargesetz ass.

An ech kommen dann zu menger Konklusioun. Ech ginn am Numm vu menger Fraktioun den Accord zu dësem Iwwergangsgesetz, duerch dat och jo och partiell Verbesserunge gemaach ginn, mee et gëtt eng ganz Rei strukturell Schiflagen an eiser Agrarpolitik an déi musse mer ugoen. Wéi gesot, d'Kommissioun huet et gesot, op enger anerer Plaz huet d'OCDE dat och scho gesot, ech hunn dat a mengem Budgetsrapport thematiséiert, d'Wëssenschaft seet et, och anerer soen et.

An dat musse mer ugoen an hei vun der Ëmsetzung vun der gemeinsamer Agrarpolitiksreform profitéieren, fir déi immens héich Subventiounen esou ze reorientéieren, dass se a Richtung vun Innovatioun ginn, dass mer e positive gesellschaftlechen Impakt an Ëmweltimpakt hunn an de Secteur esou besser opstellen, sou wéi mer dat och an eisem Regierungsaccord virgesinn hunn ze maachen.

D'Biolandwirtschaft, bei där mer mer eis jo héich Ziler gesat hunn, ass hei mat Sécherheet einfach e Garant a sécher en zentrale Pilier, wann et drëms geet, wéi mer eis Landwirtschaftspolitik wëlle weiderentwéckelen. A si muss och hei déi attraktiivsten Offer fir de Secteur sinn, déi mer him bidden. An och et ass jo am Koalitiounsaccord virgesinn, dass dat wierklech déi attraktiivste Primm muss sinn.

Mee onofhängeg dovu musse mer fir dee ganze Secteur kucken, mat dem nationale Strategieplang an dem nächsten Agrargesetz d'Weichen eeben a Richtung Zukunft ze stellen an de Secteur esou nohalteg besser opzestellen.

An an deem Sënn soen ech lech alleguerte villmools Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Benoy. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Jeff Engelen. Här Engelen, Dir hutt d'Wuert.

M. Jeff Engelen *(ADR).*- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir stëmmen haut of iwwer e Gesetz, dat zu enger fir d'Landwirtschaft ganz schwéierer Zäit kënnt. D'Hëllefe fir de landwirtschaftleche Secteur sinn duerfir vun de concernéierte Leit um Terrain ganz genee ënnert d'Lupp geholl ginn. Ech wëll op deen een oder deen anere Punkt vun dësem Gesetz agoen, awer och e puer méi grondsätzlech Bemierkunge formuléieren.

D'Zuel vun eise Betriber: Wann ee ronn 100 Joer zréckkuckt, da louch déi deemools nach bei ronn 40.000 Betriber am Land. Am Joer 2019 hate mer nach 1.872 Betriber, Tendenz falend.

Keng aner Politik ass an deene leschte 50 Joer méi vun den europäeschen Institutioune bestëmmt gi wéi d'Agrarpolitik. A grad och an dëser Situatioun stelle sech fir vill Leit aus dësem Secteur d'Fro, ob si iwwerhaapt nach virufuere sollen. Vill Betriber fille sech ënner Drock gesat, fir ëmmer méi séier ze wuessen a sech doduerch awer och massiv ze verschëlden. An do derbäi sinn d'Zukunftsperspektiven ongewëss.

Och mir als Politik mussen als Éischt emol déi grondsätzlech Fro stellen, wat fir eng Betriber mir an Zukunft nach wëllen hunn.

Ech denken, datt mir eis heibannen eens sinn, datt mer d'Familljebetriber erhalen an ënnerstëtze wëllen. Wéi mer am Joer 2016 déi leschte Kéier iwwert d'Agrargesetz ofgestëmmt hunn, waren nach 93 % vun eise Betriber Familljebetriber. Duerfir wëlle mer op déi Schinn goen, fir déi Betriber ze ënnerstëtzen, wou de Bauer, de Wënzer, de Gäertner a sou weider dervu liewe kënnen. Ënner „liewe" versti mir Liewensqualitéit fir de Bauer a seng Famill an net de Sklav vum Betrib ze ginn an Unerkennung fir seng Aarbecht an och fair Präisser.

De Bauer ass an engem Däiwelskrees: De Verfall vum Präis zwéngt de Bauer derzou, ëmmer méi ze produzéieren, well nëmmen d'Mass de Garant ass fir de Bauer, datt hie finanziell iwwert d'Ronne kënnt. An do derbäi komme jo nach déi sëllege Virschrëften, déi dësem Secteur d'Liewe ganz schwéier maachen.

Wa mer dat erreeche wëllen, dann ass et onverzichtbar, d'Bevëlkerung, déi jo vun de Friichte vun der Landwirtschaft lieft, mat an d'Boot ze huelen. Wann d'Leit gären an den Discounter ginn, wou Reklamm gemaach gëtt, datt ee kiloweis Fleesch zu absolutten Dumpingspräisser kritt, da muss de Konsument och wëssen, datt hie selwer d'Aart a Weis, wéi d'Landwirtschaft fonctionéiert, negativ beaflosst an d'Massendéierenhaltung ënnerstëtzt. De Konsument muss och wëssen, wann hie Bëlleg-fleesch akeeft, datt dat dacks aus Länner kënnt, an deenen d'Oplage manner streng si wéi zu Lëtzebuerg oder an der EU.

Richteg ass an deem Kontext, datt mer och d'Biolandwirtschaft ënnerstëtze sollen, mee dëst däerf net op d'Käschte goe vun der konventioneller Landwirtschaft. Bio kënne sech ganz vill Leit einfach net leeschten. Mir mussen duerfir d'Leit als Éischt emol dohinner kréien, datt si bereet sinn, e faire Präis ze bezuele fir dat Konventionellt.

Loosse mer net vergiessen, datt och déi sëlleg landwirtschaftlech Betriber, déi konventionell Land-

wirtschaft bedreiwen, elo ganz streng kontrolléiert ginn! D'Wuel vun den Déiere respektéiere se an eng gesond a qualitativ héichwäerteg Wuer bidde se och un. Mir dierfen also net déi konventionell Landwirtschaft géint d'Biolandwirtschaft ausspillen, well béid Formen hunn hir Berechtegung.

Une voix.- Très bien!

M. Jeff Engelen *(ADR)*.- An hei kommen ech dann op méi e grondsätzleche Problem ze schwätzen: den Image vun eise Baueren, den Image virun allem vun eise Baueren, also aus deem Beruffsstand, deen esou enk mat der Natur verbonnen ass. Keen anere Beruffsstand mécht esou vill fir d'Kultivéieren an d'Fleege vun eiser Natur. Iwwer Joren a Joerhonnerte waren et d'Bauere praktesch aleng, déi eis Natur, eis Ëmwelt an eis Landschaft geprääagt, déi dra geschafft hunn. Och de Bezuch zu den Déieren an d'Wuel vun den Déiere läit de Bauere staark um Häerz. Déi traureg Realitéit ass awer leider, datt an de leschte Jore kengem anere Beruffsstand esou vill Mësstrauen entgéintbruecht ginn ass wéi eise Baueren. Et ginn zum Deel reegelrecht Feindbiller opgebaut géint d'Baueren.

Déi gréissten Naturschützer sinn an der Landwirtschaft. An dach mengt d'Politik, de Bauer ëmmer méi mussen ze kontrolléieren an ze bevormunden. An där schwéierer Situatioun, an där eis Baueren elo sinn, gëtt duerch ideologesch an dacks sënnlos Mesurë vun de Gréngen fir si d'Liewe méi deier a méi reglementéiert. De Bauer gëtt dacks als Ëmweltsënner higestallt. Mir brauchen nees Akzeptanz a Versteesdemech fir eis Baueren.

Alleguerten déi, déi an der Gemengepolitik aktiv sinn, wëssen, wat an eisen Dierfer lass ass. Et kommen op eemol Leit, déi reege sech op, datt de Bauer do ass, datt Mëscht oder Gülle gefouert gëtt, datt Mais eragefouert gëtt an datt et knaschteg ass. Dat ass dann all Kéier e Skandal. Mee deene Leit musse mer ganz kloer soen: Dat gehéiert och zu eisem Duerf, zu eiser Gesellschaft a jiddereen huet en Interêt drun, fir sech dorun ze gewinnen an d'Baueren hir Aarbecht maachen ze loossen.

Et gehéiert net nëmme vill Aarbecht zum Beruff vum Bauer, mee och virun allem vill Idealismus: en Job ronderëm d'Auer, de Bauer kennt keng Vakanz a keng Feierdeeg. An ech géif mer wënschen, datt d'Bevëlkerung deem endlech deen néidege Respekt entgéintbréngt an de Bauer net als een duerstellt, deen der Natur an der Ëmwelt schuede wëllt. Mir brauchen eis Baueren. Ouni Bauere keen lessen!

Erlaabt mer, zréckzekommen op de Gesetzesprojet vun haut. Et si sécherlech am Hibléck op d'Hëllefe fir d'Baueren eng ganz Rei gutt Punkten an dësem Gesetz, déi mir ausdrécklech ënnerstëtzen. Trotzdeem iwwerzeegt eis dëse Gesetzestext net, dat aus deem ganz einfache Grond, well och d'Leit, déi am landwirtschaftleche Beräich schaffen, net iwwerzeegt si vun dësem Gesetz.

Ech hat gesot, datt d'Baueren an enger ganz schwiereger Situatioun sinn, wat d'Finanzen ubelaangt. An änlech wéi d'Landwirtschaftskummer gesi mir et och esou, datt d'Hëllefen, déi an dësem Gesetz festgehale ginn, den Erausfuerderunge vun der Zukunft net gerecht ginn. Et ass éischter en Erëmgeplooschters wéi datt d'Problemer am Fong geholl richteg erkannt ginn.

Et ass sécherlech och kontraproduktiv, wann eis Regierungsparteien, a grad déi gréng, d'Gesetz iwwert de CETA matstëmmen. Dëst ass e Gesetz, dat d'Baueren am globaliséierte Kontext nach méi ënner Drock setze wäert. D'ADR ass net nëmme bei der Globaliséierung virsiichteg, mir wëllen do d'Interesse vun eise Bauere schützen. D'ADR ass och skeptesch bei der Sanktiounspolitik vun der Regierung. Dacks ass eis eege Landwirtschaft am häertste vun de Sanktioune betraff, déi mer géint aner Länner huelen.

Mir brauchen endlech eng vill méi engagéiert Politik fir eis Baueren. D'Landwirtschaftskummer schreift dann och an hirem Avis: « Des modifications ponctuelles du cadre légal actuel pour le faire simplement perdurer dans le temps ne répondent aucunement aux attentes du secteur agricole ». A weider: « La Chambre de l'Agriculture demande à ce que le Ministère de l'Agriculture ne se contente pas simplement de modifier ponctuellement le cadre réglementaire actuel, mais mettre tout en œuvre pour adapter la loi agraire aux besoins réels du secteur agricole. »

Ech denken, wann ee wierklech een éierlech gemengten Dialog mat den Acteuren um Terrain gefouert hätt, da wär en anere Gesetzestext erauskomm wéi dësen. D'Landwirtschaftskummer geet da méi detailléiert op déi vill Defien am Text an. Fir d'ADR ass dëse Gesetzestext net komplett. Wann een d'Wuel vum landwirtschaftleche Secteur als Prioritéit hëlt, ass dësen Text eis net konsequent genuch.

Erlaabt mer dann och, am Numm vun der ADR eng punktuell Ännerung ze proposéieren. Scho viru ronn 20 Joer hat d'Landwirtschaftskummer beklot, datt een endlech eng fir landwirtschaftlech Betriber eege Gesellschaftsform op d'Bee misst stellen. Dëst géif et erlaben, vill administrativ Hürde méi einfach kënnen unzegoen. Déi meescht landwirtschaftlech Betriber ginn en nom propre geféiert oder sinn de Moment nach op déi üblech Gesellschaftsforme wéi SARL, SA, Société civile an esou weider limitéiert. Et missten elo seriö Reflexioune gemaach ginn iwwer speziell Gesellschaftsforme fir d'Landwirtschaft. De Kontext, zum Beispill ekonomesch, familiär an esou weider, ass net wierklech mat anere Secteuren ze vergläichen. Och de Staatsrot huet dëse Virschlag vun der Landwirtschaftskummer begréisst. Leider ass ni méi e Suivi gemaach ginn.

Eng op landwirtschaftlech Betriber zougeschnidde Gesellschaftsform, wéi d'Landwirtschaftskummer dat fuerdert, hätt sëllege Virdeeler. D'Reprise vun engem landwirtschaftleche Betrib duerch déi jonk Generatioun kéint esou administrativ vereinfacht ginn an och déi fräiwëlleg Fusioun vu landwirtschaftleche Betriber kéint esou vereinfacht ginn. D'Gestioun vun lerfschafts- a Besëtzuspréch duerch Familljemembere vum Bedreiwer vum landwirtschaftleche Betrib kéint och vereinfacht ginn.

Ech wëll dann an deem Kontext, fir deem Rechnung ze droen, eng Motioun deponéieren, déi deem Uleies vun der Landwirtschaftskummer Rechnung dréit. An ech géif déi dann iwwerreechen.

Motion 2

D'Chamber vun den Deputéierten:

- stellt fest,

• datt déi meescht landwirtschaftlech Betriber „en nom propre" gefouert ginn oder de Moment nach op déi üblech Gesellschaftsformen (SARL, SA etc.) limitéiert sinn;

• datt seriö Reflexioune geféiert musse ginn iwwer speziell Gesellschaftsforme fir d'Landwirtschaft, well de Kontext (ekonomesch, familiär etc.) net wierklech mat anere Secteuren ze vergläichen ass;

• datt d'Landwirtschaftskummer an der Vergaangenheet scho méi wéi eng Kéier gefuerdert huet, datt fir landwirtschaftlech Betriber eng eegestänneg Gesellschaftsform geschafe soll ginn;

• datt dëse Virschlag vun der Landwirtschaftskummer d'Zoustëmmung vum Staatsrot fonnt huet;

• datt dësem Virschlag vun der Landwirtschaftskummer duerno net méi Rechnung gedroe ginn ass,

- ass sech bewosst,

• datt an den Ae vun der Landwirtschaftskummer esou eng eegestänneg Gesellschaftsform dem landwirtschaftleche Secteur zeguttkomme géif am Hibléck op

º déi kapitalintensiv Reprise vun engem landwirtschaftleche Betrib duerch déi jonk Generatioun, déi esou kéint administrativ vereinfacht ginn;

º d'Fusioun vu landwirtschaftleche Betriber;

º d'Gestioun vun lerfschafts- a Besëtzuspréch duerch d'Familljemembere vum Bedreiwer vun engem landwirtschaftleche Betrib,

fuerdert d'Regierung op,

- dem Virschlag vun der Landwirtschaftskummer Rechnung ze droen an eng Kommissioun anzesetzen, déi d'Méiglechkeet an d'Opportunitéit vun esou enger eegestänneger Gesellschaftsform fir landwirtschaftlech Betriber préift.

(s.) Jeff Engelen.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci.

M. Jeff Engelen *(ADR)*.- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, eis landwirtschaftlech Betriber si fir Lëtzebuerg onverzichtbar. D'Bauere sinn den Ernärer vun der Natioun. Mir hätten eis an deem Sënn e méi konsequenten Text gewënscht, e Gesetzestext, deen den Erausfuerderungen am Secteur wierklech an éierlech gerecht gëtt. Duerfir wäert d'ADR sech, wéi och schonn 2016, wéi mer iwwert dat lescht Agrargesetz ofgestëmmt hunn - wat mer haut hei stëmmen, ass jo am Fong geholl nëmmen eng Verlängerung vun deem Gesetz, eng Iwwergangsléisung -, dann hei enthalen.

Zum Schluss nach eng Suggestioun: Misst een net e Masterplang op d'Bee stellen, deen all déi néideg Mesuren definéiert, fir eis Baueren an der Produktioun vun héichwäertege Liewensmëttel ze ënnerstëtzen, fir datt Lëtzebuerg, wat d'Ernärung ugeet, méiglechst selbstständeg fonctionéiere kann? Déi aktuell Pandemie ass duerfir e gutt Beispill. An dëst gëtt nach zousätzlech ënnermauert vun eiser Aussenhandelsbilanz. Do importéiere mer all Joer fir ronn 1.700.000.000 Euro Liewensmëttel. Mir sinn dervun iwwerzeegt, datt eng Rei vu Produkter vun dësem Import och hei am Land kéinten hiergestallt ginn.

An zuallerlescht en häerzleche Merci der Madamm Tess Burton fir hire schréftlechen a mëndleche Rapport. An ech soen lech Merci fir Är Opmierksamkeet.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Engelen. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här David Wagner. Här Wagner, Dir hutt d'Wuert.

M. David Wagner *(déi Lénk)*.- Merci, Här President. Dat Gesetz hei ass u sech en Déjà-vu; et ass en Déjà-vu par rapport zu 2016, wéi déi ursprénglech Fassung vun dësem Gesetz hei gestëmmt ginn ass - an dorunner kënnt Dir lech och gutt erënneren, Här President, an Ärer Funktioun als Minister deemools.

Mee et ass och en Déjà-vu géintiwwer dem Klimagesetz, dat virun der Vakanz duerch d'Chamber gaangen ass. Bei dëse Gesetzer, wéi och bei Reformen an anere Beräicher, zum Beispill och beim Logement, ass den Oflaf ëmmer e bëssen änlech: D'Regierung stellt sech dohinner a schwätzt vu groussen Defien, déi op eis waarden an déi een zesumme misst ugoen. Et gi grouss Riede gehalen a wäitgeeënd Mesuren ugedeit, mee alles bleift ëmmer e bëssen am Vagen.

D'Erwaardungshaltung ass natierlech héich. Vill Leit erwaarde sech dann tatsächlech vläicht och dee groussen ugekënnegte Paradigmewiessel. Da vergeet Zäit - oft ganz vill Zäit! - an dann taucht op eemol déi ugekënnegt Mesure oder dat entsprechend Gesetz op an da stellt ee fest: Et bleift en gros dat selwecht, wat souwisou schonn do war! Et gi just e puer kleng Ajustementer gemaach, mee déi grouss Ambitioun, déi als esou noutwendeg, jo, iwwerliewenswichteg gesi ginn ass, huet sech a Loft opgeléist. Duerno ännert sech dann den Discours vun der Regierung an et geet drëms, de Leit wäiszemaachen, dass dat, wat wierklech virgeluecht ass, dee grousse Worf ass, deen ugekënnegt gouf. Oder, wann dat eng Nues ze vill onkredibel ass, gëtt erkläert, firwat d'Ambitioun e bëssen zréckgefuer huet misse ginn.

D'Ambitioun an der Landwirtschaftspolitik soll dora bestoen, fir bis 2025, also a véier Joer, op en 20%ege Bioundeel ze kommen. Dofir bleiwen elo nach véier Joer Zäit. D'Agrargesetz, dat elo hei an der Zäit fortgeschriwwe gëtt, en attendant, dass d'PAC-Reform da bis duerch ass, muss e Kärstéck sinn, fir dëst Zil ze erreechen. Dat ass och e kuerzfristegt Zil, net nëmmen en Zil fir déi nächst 30 Joer. A wann d'Regierung et mat hirem Koalitiounsprogramm eescht mengt, da misst dat an dëser Gesetzesreform och erëm ze erkenne sinn, quitte dass deen heite Projet de loi och just transitoresch ass.

Dat ass awer an eisen Aen net de Fall. 2016 gouf dat aktuellt Gesetz an der Chamber gestëmmt. Wéi ech virdru gesot hunn: Mir hunn deemools als Eenzeg dergéint gestëmmt, well mir der Meenung waren, dass mat deem Gesetz d'Landwirtschaft net reorientéiert kéint ginn, mee, wann och an ofgeschwächter Form, déi Politik aus de Jore virdru fortgeschriwwe gëtt. Also grouss Investitiounen an technescht Material an an Infrastrukture ginn zolidd subventionéiert, wouduerch virun allem grouss Betriber profitéieren a wouduerch d'Tendenz vun ëmmer manner a méi grousse Betriber zouhëlt.

D'EU-Kommissioun hat beim deemolege Plan de développement rural, deen dem Gesetz zugronn läit, och scho selwer kritiséiert, dass een net kéint erkennen, a wéi eng Richtung et sollt goen. Et ass mat der Strenz ausgedeelt gi wéi an engem Gaart. Och hunn déi Grouss de gros vun deem ofgesuckelt, wat vun uewen erofgereent komm ass. Ekologesch Krittäre goufe just a ganz homeopatheschen Dosen agefouert - a wann, da ware se och nach esou verwässert, dass se näischt bewierkt hunn.

Wat ass dann elo de Bilan vun der Landwirtschaftspolitik vun dëser Regierung, wou mer am Joer 2013 ufänken ze rechnen? Virun e puer Wochen huet de Landwirtschaftsminister an enger Äntwert op eng Fro vum honorabelen Här François Benoy geschriwwen, et wieren 2019 4,55 % vun der Fläch biologesch bewirtschaft. Och 2020 bleiwe mer wuel knapp ënner 5 %. An der Moyenne sinn an de leschten zéng Joer 270 Hektar Fläch pro Joer an eng Bio-Rekonversioun gaangen. Säit 2015 ass déi Zuel verbessert op zirka 400 Hektar, mee si läit ëmmer nach e Villfacht hannert deem, wat verlaangt wier, fir 2025 op 20 % ze kommen. Fir op déi 20 % ze kommen, do feelen nach 20.000 Hektar. Mam aktuelle Rhythmus kéinte mer iergendwann tëschent 2060 an 2070 op 20 % Bio kommen.

D'Flächeprimmen an eng Rei aner Hëllefe fir d'Biolandwirtschaft goufe jo viru Kuerzem no uewen ugepasst. Dat ass sécherlech e richtege Schrëtt. Mee wann awer donieft bal alles subventionéiert gëtt, stellt sech d'Fro, ob dës Primmen hier Wierksamkeet och wierklech entfale kënnen.

Här President, wou féiert dee Wee dann hin? Mir stelle fest, dass d'Konzentratioun vun de Betriber weider eropgeet. Esou fält d'Gesamtzuel vun de Betriber weider erof, mee d'Entwécklung ass net eenheetlech, well eng Zort vu Betriber verzeechent klammend Zuelen an dat sinn déi grouss iwwer 100 Hektar. Also: Et ginn ëmmer manner Betriber, dofir ginn et awer ëmmer méi grousser.

Ob dat de Paradigmewiessel soll si fir eng ekologesch Landwirtschaft, déi jiddwerengem zeguttkënnt, de Baueren an de Konsumenten an der Ëmwelt, woen ech ze bezweifelen, well mir fuere ganz genau weider an déi selwecht Richtung, déi och zu Recht den Här Benoy virdrun denoncéiert huet, vun deene leschte Joerzéngten, vu Konzentratioun vu grousse Betriber an der Landwirtschaft, déi elo déi Problemer stellen, déi mer kennen.

Bei der Produktioun stelle mer fest, dass et ëmmer méi Mëllechkéi gëtt an och weiderhin ëmmer méi Mëllech produzéiert gëtt. De Rendement pro Kou klëmmt och, wat sécherlech ganz vill dorobber zréckzeféieren ass, dass mat ganz proteinhaltegem Fudder gefiddert gëtt, dat gréisstendeels warscheinlech net vun eise Wise ka kommen. Engersäits féiere mer also eng Landwirtschaft weider, déi op importéierte Ressourcë baséiert, an anerersäits hu mer iwwerlafend Zëttären op den Häff hei am Land.

D'Geméisproduktioun verzeechent zwar och eng Hausse, mee se beweegt sech op engem bal schonn negligeabelen déiwen Niveau: 156 Hektar fir 2019. Dat ass 0,1 % vun der gesamter Agrarfläch, déi genotzt gëtt.

D'Zuel vu Beschäftegten am Secteur ass och réckleefeg an dat wonnert warscheinlech keen. All Joer verschwannen ongeféier 100 Aarbechtsplazen an der Landwirtschaft, do, wou der am Prinzip misste bäikommen. Dat ass ganz kloer d'Niewewierkung vun der Konzentratioun vun de Betriber, déi ëmmer méi kapitalintensiv schaffen, a Maschinnen investéieren a mëttlerweil och a Prezisiounstechnologie an Automatiséierung; Ekipementer, déi Mënschen deelweis ersetzen.

D'Präisser vu landwirtschaftleche Fläche gi rasant erop. Tëschent 2010 an 2020 huet sech de Präis pro Hektar verduebelt, en gros. Dës Entwécklung mécht klenge Betriber d'Liewe besonnesch schwéier a mécht de Lancement fir jonk oder rekonvertéiert Landwirte quasi onméiglech an engem Beruff, dee souwisou am Reegelfall keng genial Revenue garantéiert.

D'Gesetz, dat mer elo hei stëmmen, setzt deem awer guer näischt entgéint. Natierlech versti mer, dass verschidde Regimmer a Plaffonge mussen ajustéiert ginn, fir dass d'Betriber weider wirtschaften an investéiere kënnen. Dat ass jo och guer net d'Fro. D'Fro ass fir eis: Firwat gëtt deen Ajustement, dee jo souwisou am Normalfall elo fälleg géif ginn, net genotzt, fir eng kloer Richtung virzeginn? Ma neen, d'Strenz gëtt weider erëm ausgepak a se gëtt nach e bësse méi grouss opgemaach. Dass domat awer weiderhin eng Landwirtschaft finanzéiert gëtt, déi ekologesch Schied hei an op aneren Äerddeeler produzéiert an donieft och zu engem ëmmer méi klenge soziale Facteur an enger op Konkurrenz gebiischte Lëtzebuerger Ekonomie gëtt, schéngt net zu den Haaptpreoccupatioune vun der Regierung ze gehéieren.

Ech mengen, mir missten eng Partie Richtlinnen adoptéieren, fir wierklech an eng ganz aner Richtung ze goen, zum Beispill dass een d'Primmen och méi staark un d'Beschäftegung sollt koppelen an net just un d'Flächen. Also Biolandwirtschaft, dat huet e Präis, dat ass ganz kloer, an da muss ee wëssen, wien de Präis soll bezuelen. Och mam Här Kaes hunn ech oft esou Diskussiounen doriwwer an hie seet och ëmmer, zu Recht natierlech, well hie kennt sech jo och doranner aus: „Wann ee Bioprodukter produzéiert, da musse se méi deier sinn!" Selbstverständlech! Dat versteet jiddwereen.

Soll de Konsument deen héije Präis bezuelen, woubäi mer jo wëssen, dass fir de Gros vun de Leit, vun de schaffende Leit, d'Salairen net eropginn an deem Mooss? Oder muss een an déi Richtung goen - well et geet jo och net drëms, d'Baueren ze bestrofe fir Politicken, déi falsch waren a fir déi si net onbedéngt zoustänneg waren -, dass een higeet an dass een an eng aner Richtung vu Subventioune geet? Well esou oder esou musse mer subventionéieren - mee dann awer och richteg! An et geet net drëms, iergendengem de schwaarze Péiter zouzeschousteren - dat wier natierlech falsch -, mee wa mer wëllen eng seriö ekologesch Politik maachen, da musse mir dat all als Allgemengheet bezuelen.

An dat heescht, da muss een och a Richtung Primme goen, fir méi ze beschäftegen a qualitativ Aarbecht kënnen ze kreéieren. Et gëtt oft vu Precisionfarming geschwat, wéi wann dat elo eng super Léisung wier, awer ech mengen, et muss een och ganz gutt oppassen. Et ass eng weider technologesch Entwécklung. Mir soen net, dass ee komplett dorobber misst verzichten, mee et ass keng technologesch Entwécklung, déi an déi Richtung geet, fir wierklech eng naturgebonne Landwirtschaft ze maachen. An do muss ee ganz gutt oppassen, op wat fir eng Krittären och déi digitaliséiert Versioun vun der Landwirtschaft sech konzentréiert. Dofir ass dat keng allgemeng Léisung.

Et muss een och méi op Diversifizéierung setzen, op Geméis an Uebst, manner op Fleesch an op Mëllech. Dat hänkt natierlech och vun de Biedem of. Mir wëssen, dass mer hei am Land verschidde Biedem hunn tëschent dem Éislek an dem Guttland, dat ass ganz kloer, mee et muss een an déi Richtung goen.

Et muss ee sech och méi Steierungsméiglechkeete ginn, dass och lokal an nohalteg Landwirtschaft ka bestoen, dass een och bei der Selbstvermaartung an déi Richtung geet, dass ee vläicht och kuckt no

der TVA oder guer keng TVA méi ze setzen. Dat si Pisten, déi een awer kéint kucken.

D'Label-Gesetz, dat wäerte mer och iergend eng Kéier hei beschwätzen, dat muss eendeiteg verbessert ginn, well bis elo, also esou, wéi et ausgesäit, kritt do bal alles erëm dee Label an dann hu mer d'Zil total verpasst, also esou large sinn d'Konditiounen, dass en erëm nëtzlos gëtt. Ech mengen, e richtege Label, mat richtegen Aiden natierlech, dat musse mer hikréien.

Voilà. Ech hu schonn e bëssen ze vill geschwat. Op jiddwer Fall, Här President, ech géif gäre wëssen, éierlech gesot, ech géif gären erkläert kréien, wéi d'Regierung et elo fäerdegbréngt, a véier Joer, innerhalb vu véier Joer, 20 % Biolandwirtschaft hinzekréien. Dat kritt Der net hin! Ech mengen, et ass ze spéit. Dat musst Der zouginn.

Bei de Klimaziler ass et e bësse méi einfach. Wéinst dem Covid kritt Der natierlech e bësse gehollef, well ouni géif et och net goen, mee do hëlleft de Covid net. An a véier Joer 20 % Bio, ech ënnerschreiwen dat, mee wéi geet dat? An do kann een och net op déi nächst PAC waarden an déi nächst Reform no 2023, dann ass et ze spéit. Ech mengen, et muss een e bëssen ... Et deet mer leed, well dem Här François Benoy seng Ried hätt ech zu 100 %, mat zwou Hänn ënnerschriwwen. Si ass wierklech ganz gutt an hie kennt sech och aus a mir wëssen och all, dass den Här Benoy sech wierklech derfir asetzt, mee si entsprécht guer net der Regierungspolitik - leider! -, dat ass de Problem.

Ech soen lech Merci. Mir wäerten eis awer enthalen, well mir sinn eis dem transitoresche Charakter vun deem Gesetz bewosst an et geet jo och net drëms, elo gewëssen Ajustementer a Plaffongen net matzedroen. Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Wagner. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Goergen *(Piraten)*.- Merci, Här President. Fir d'éischt emol dem Tess Burton merci fir säi gudde schréftlechen a mëndleche Rapport. All Bauerebetrib am Land ass wichteg. Regional Produkter si fir eis Piraten an eiser mofer Déiereschutz- an Ëmweltpolitik e wichtege Punkt, wann net dee wichtegsten, fir eng modern Landwirtschaft.

Liest ee sech awer elo déi eenzel Avisen duerch, déi mir kruten zu dësem Gesetz am Beräich vun der Landwirtschaft, ob konventionell Baueren oder Biobaueren, alleguer si se der nämmlechter Meenung: D'Bäihëllefen, déi de Staat an dësem Gesetzesprojet proposéiert, ginn net duer. Si ginn net duer, fir eis Landwirtschaft ze moderniséieren. Si ginn net duer, fir d'Zil vu 25 % Bio bis 2025 an 100 % bis 2050 ze erreechen.

Dëse Gesetzesprojet huet net genuch Courage, fir d'lëtzebuergesch Biolandwirtschaft an eng aartgerecht Déierenhaltung zu Lëtzebuerg zur neier Realitéit ze maachen. Et ass déi verpasste Chance, eng modern Landwirtschaft ze kréien, ewech vun ëmmer méi Quantitéit hin zu engem qualitativen Usaz, bei deem d'Grenze vun eiser Natur respektéiert ginn an d'Ressourcen intelligent genotzt ginn.

An eisen Ae kann ee sech als eent vun de räichste Memberlänner an der EU net esou senger Ëmweltverantwortung entzéien. Nodeems de Minister de Bioaktiounsplang am Mäerz d'lescht Joer presentéiert huet, hu mir geduecht: „A, elo ass et esou wäit! Endlech beweegt sech eppes!" D'Ukënnegunge sinn nämlech do an ech muss soen, de Bioaktiounsplang huet eis ganz gutt gefall. Mee wéi et schéngt follgen op déi vill schéin Ukënnegungen elo leider net déi Fakten. Mir Piraten gesi jiddefalls net, wéi de Bioaktiounsplang duerch e weidert Ofwaarde bis 2023 kéint erreecht ginn.

Ugekënnegt gouf eng Adaptatioun vun de Primmen, fir d'Biolandwirtschaft endlech zu der beschter Alternativ fir d'Baueren ze maachen. Dës Primme sollten de Baueren hëllefen, fir dass si hir Betriber op Bio ëmstellen. Esou hätte se kéinten ewechkomme vun enger industrieller Produktioun, déi weeder de Bauer nach d'Déier glécklech mécht, well ëmmer nëmmen no der Maximiséierung vun der Produktioun gekuckt gëtt. D'industriell Profittproduktioun an der Landwirtschaft biergt vill Risiken an eng schlecht Qualitéit fir de Client. Ee Risiko ass déi séier Verbreedung vu Krankheete wéi der Schwéngsgripp. Wann d'Krankheete bis esou een Haff erreechen, op deem d'Déieren zesummegedréckt liewen, breet se sech méi séier aus, wéi ee kucke kann. D'Resultat: e sënnloost Stierwe vun den Déieren.

A wa mer bei de Schwäi sinn, do hunn d'Baueren duerch eng ganz aner Krankheet och vill Misär: de Präis. Vill vun eis wäerten an de leschte Wochen d'Reportagen an d'Temoignagë gesinn hunn, wou d'Baueren erklären, dass si hir Déieren net méi lass ginn, dat och, well d'Restauranten zou sinn an op där anerer Säit d'Discounter weider de Präis erofsetzen. Dës Déiere kaschte momentan méi, wéi se beim Verkaf abréngen. Dat dreift d'Baueren an d'Verzweiflung, e Punkt, dee mir Piraten och schonn an der Kommissioun viru Méint hei an der Chamber opgeworf hunn zum aktuelle Präis vum Schwéngefleesch.

Mir Piraten soen an eiser mofer Landwirtschaftspolitik: De Staat muss de Baueren e séchert a fairt Akommes garantéieren, fir och den Déieren eng wierdeg Haltung ze erméiglechen. Eng Politik, déi d'Produktivitéit nach ëmmer virun d'Wuel vu Mënsch an Déier setzt, ass do de falsche Wee.

Wou mir bei den Déiere sinn: Mir Piraten setzen eis weiderhi konsequent géint Déierentransporter iwwer 100 km ewech an. Et kann net sinn, dass d'Déiere gequält a lieweg transportéiert ginn, fir duerno ze stierwen. Do soe mir ganz kloer: „Dat geet net!" Aktuell feelt et u Kontrollen, et feelt un Aschränke vun Déierentransporter, och hei am Land.

(Brouhaha)

Här President, et ass net ze verstoen, dass haut net d'Chance genotzt gëtt, fir esou Saachen, op déi et jo awer ukënnt, ze änneren.

D'Landwirtschaftskummer fuerdert zu Recht 30 % méi héich Hëllefe wéi dat, wat elo an dësem Text besteet. Ouni dës Suen, esou d'Landwirten, wär eng Modernisatioun vun de Bauerebetriber hei am Land net méiglech. D'Subventioune sollten no Nohaltegkeets- an Innovatiounskrittäre vergi ginn an net no Quantitéit. Mir soen och nach zousätzlech: no Krittären zum Wuel vum Déiereschutz!

Dofir ass et enttäuschend, dass d'Regierung net bereet ass, fir eng Modernisatioun a virun allem eng Transitioun op Bio finanziell richteg ze ënnerstëtzen. Erëm gëtt op Zäit gespillt, vläicht bis zu den nächste Walen, fir dem Wieler dann ze erzielen, dass ee bis 2028 sécher wäert déi 25 % Bio erreechen.

Wann ee sech esou Ziler setzt, ass et awer net verbueden, scho virdrun op Bio ëmzestellen an op déi 25 % ze kommen. D'Datumen, déi dës Regierung sech selwer ginn huet, si just de maximal leschten Delai, net deen, wou ee fréistens dierf eppes ëmsetzen. Mir verléieren zwee wichteg Joer, bis dass d'EU sech iwwer en neien Agrarpakt eens gëtt.

Fir eis Piraten ass d'Saach ganz kloer: D'europäesch Landwirtschaft muss endlech den Déiereschutz respektéieren, staark innovativ an nohalteg ginn. An dofir ass eng radikal Reform vun der europäescher Landwirtschaft elo néideg. D'Klima- an Ëmweltkris ass nach ëmmer do, och wa wéinst Corona d'Leit net op de Stroossen ze gesi sinn.

Jo, mir Piraten sinn och enttäuscht vun der grénger Partei. Mir hunn eis méi erhofft fir d'Ëmwelt an der aktueller Landwirtschaftspolitik. Mee ech muss awer soen, ech hat déi puer Wierder jo virdrun opgeschriwwen: Elo no der Ried awer all mäi Respekt fir den honorabele François Benoy, deen awer eng gutt gréng Meenung hei vertrueden huet. An ech géif mer wënschen, déi Meenung géif och an der Koalitioun méi gehéiert ginn, well dat wär e bessere Wee.

Une voix.- Très bien!

M. Marc Goergen *(Piraten)*.- Här President, nieft de Klimaziler mussen och konkreet Piste fir de Wee dohinner festgehale ginn. 55 % bis 2030 erreeche mer nëmmen, wa mer mat den Acteuren um Terrain hëllefen. Fir eis Piraten geet dëst Gesetz bei Wäitem net wäit genuch. Mir si fir eng méi gerecht Déierenhaltung. A fir dass all Bauer dat méiglech gemaach gëtt, brauche mer, ënner anerem, genuch finanziell Ënnerstëtzung. Wéi ech och elo grad gesot hunn: Mir mussen de Baueren e fairt Akommes garantéieren a mir mussen den Déieren eng wierdeg Haltung erméiglechen. Dat wäre Moossnamen, wéi eng mof Politik géif ausgesinn.

Dat alles wäerte mer mat dësem Gesetz net hikréien. Dës Hëllefen am Gesetz si besser wéi näischt, mee mir kënnen dëst Gesetz awer net matstëmmen, well et an eisen Aen e falscht Zeeche géif setze beim Déiereschutz an Déierentransport. Dat heite Gesetz spigelt net dat erëm, wat mir Piraten ënnert der Ënnerstëtzung vu qualitativ héichwäerteger Landwirtschaft verstinn. An dofir wäerte mir eis bei dësem Gesetz enthalen. Merci.

M. Sven Clement *(Piraten)*.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Goergen. Leschten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Octavie Modert. Madamm Modert, Dir hutt d'Wuert.

Mme Octavie Modert *(CSV)*.- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, wat hätte mir an der Coronakris ouni d'Bauere gemaach? Stellt lech emol den éischte Lockdown vir ouni Mëllech, ouni Miel, Eeër, Brout, vläicht och ouni Wäin? Mir hätten all näischt fir z'iesse gehat. Dat weist, wéi liewenswichteg d'Roll vun der Landwirtschaft ass, an et ass nëmmen normal, datt se systeemrelevant ass, et geet schliisslech ëm d'Liewensmëttelproduktioun. Duerfir sollen d'Baueren och net an engem schlechte Liicht duergestallt ginn. Mir hunn d'Chance an de Luxus, an eise Géigende genuch Narungsmëttelen ze hunn, soss wär Corona eis duebel un d'Liewegt gaangen, souwuel un eis Gesondheet wéi och un eist Iwwerliewen.

An awer, d'Baueren, d'Wënzer an d'Gäertner si schlecht drun, net nëmmen duerch d'Coronakris, mee de Covid huet déi Situatioun natierlech nach verschlechtert duerch de Präisverfall a Mäert, déi ewechfale wéi kollektiv an individuell Restauratioun an aneres.

Och soss scho sinn d'Präisser an de Keller gaangen an d'Baueren hu selwer Schwieregkeeten, fir ze iwwerliewen, obscho se fir d'Iwwerliewe vun der Mënschheet schaffen. Elo ass de Moment an haut d'Geleeënheet, fir dëse liewenswichtegen a systeemrelevante Secteur ze stäerken.

Mir fannen et positiv, datt Dir, Här Minister, d'Agrargesetz elo upasst an net nach zwee Joer gewaart hutt, bis den neie Kader vun der Agrarpolitik zu Bréissel definéiert ass. Et ass jo eng Léisung, déi och op EU-Niveau virgeschloen ginn ass. Awer d'Upassunge sinn an eisen Ae leider ze punktuell.

D'Rapportrice huet d'Upassunge virdrun detailléiert exposéiert an ech schléisse mech dem Martine Hansen senge Mercien un si och als Presidentin un.

Här President, d'Geleeënheet gëtt verpasst, fir d'Agrargesetz un déi aktuell Situatioun an Evolutioun unzepassen. Dobäi wär elo de Moment gewiescht, fir Akzenter ze setzen. Mir begréisse wuel d'Ännerungen, déi gemaach gi sinn, mir bedaueren awer eng verpasste Geleeënheet, d'Martine Hansen huet vu „verpasste Chancë" geschwat.

Dofir huet d'CSV 14 Amendementer ausgeschafft, leider ass nëmmen een dovunner ugeholl ginn. Dat bedauere mir ëmsou méi, well eis geäntwert ginn ass - et ass schonn e puermol hei drop higewise ginn -: „Majo, et sinn awer gutt Iddien an Iwwerleeungen, déi loosse mer mat afléissen an d'Strategie fir dat nächst Agrargesetz." À la bonne heure!

Mir begréissen, wéi gesot, d'Moossnamen, déi am neie Gesetz drastinn, well et déi richteg sinn, si ginn eis just net duer. Mir begréissen d'Aféierung vun der Starthëllef - Aide au démarrage - fir Mikrobetriber. D'Diversifikatioun an eng besser Liewensmëttelonofhängegkeet kënne vill Hänn, dat heescht vill Betribsstrukturen, gebrauchen, well déi nei Hëllef zielt fir Solidarlandwirtschaft a fir Quereinsteiger zum Beispill. Si fërdert och den Direktverkaf, wat mir begréissen. D'Agrargesetz verlaangt fir dës Strukture keng Konditioune fir d'Bäihëllef, sou wéi dat fir all aner landwirtschaftlech Betriber oder am Wäin- a Gaardebau virgeschriwwen ass. Dat stellt jiddefalls d'Landwirtschaftskummer fest. Dës nei Starthëllef ka souwuel un Eenzelpersounen wéi u Personnes morales, also Gesellschaften, ausbezuelt ginn. Do muss dann opgepasst ginn, datt et net zu Verfälschunge kënnt an d'Agrargesetz net ze vill vun Net-Baueren detournéiert gëtt.

D'CSV begréisst des Weideren, datt d'Plaffongen ugepasst gi sinn. Dat gouf och Zäit. Nach besser wär, wann och verschidden Transformatioune vu Gebaier mat dësem Gesetz férderfäeg gemaach gi wären, dat ass awer leider net de Fall. Ob déi nei Plaffongen an der Praxis duerginn, dat ass eng aner Saach. Et kënnt derbäi, datt d'Eenheetspräisser vill ze déif, net realistesch ugesat sinn. Si féieren den eigentleche Subventiounstaux ad absurdum. Esou kann et alt bis zur Halbéierung vum Betrag kommen, deen ee soss iwwert den Taux fir d'Bäihëllef ausgerechent kritt hätt. De Prozentsaz steet wuel am Gesetz, mee d'Reglement ëmgeet en iwwert d'Eenheetspräisser. D'Intentioun vum Legislateur war awer eng aner an déi gëtt per Reglement zum Deel ausser Kraaft gesat.

Et ginn am Reglement och Ënnerscheeder zwëschent verschiddene Präisser, déi een net ëmmer novollzéie kann an déi net ëmmer aliichten. Als Beispill: Firwat hunn oppen oder zoue Scheieren oder Hangare mat oder ouni Bëtongsdall, sou steet et dran, méi en héijen Eenheetspräis a ginn op de Quadratmeter berechent wéi isoléiert Halen fir d'Transformatioun a de Conditionnement vun Uebst, Geméis oder Wäin, an déi ginn och nach no Kubikmeter berechent? En Hangar pour matériel agricole, en anert Beispill, kritt 560 Euro Subsid op de Quadratmeter, déi isoléiert Hal fir d'Transformatioun vun Uebst a Geméis kritt 135 Euro pro Kubikmeter. D'Chambre d'extraction et de stockage de miel, einfach e Raum, fir Hunneg ze schleideren, gëtt mat 1.120 Euro de Quadratmeter subventionéiert, e Wäikeller zum Beispill mat 185 Euro pro Kubikmeter. Do sinn e puer Ongläichheeten an Inkohärenzen!

Well d'Eenheetspräisser, Här President, iwwer Reglement festgesat sinn, freet d'CSV, datt all Eenheetspräisser rapid a systematesch ugepasst ginn an Inkohärenzen dann och ewechgeholl ginn, an net nëmmen déi puer, déi Dir virgesinn hutt, Här Minister, an der Folleg vun dësem Gesetz. Et musse realistesch Präisser agesat ginn an net déi scho bal dérisoire Gréisstenuerdnungen, déi haut am Reglement drastinn.

Ech deposéieren dofir eng Motioun.

Motion 3

La Chambre des Députés,

- rappelant le règlement grand-ducal du 23 juillet 2016 portant exécution des titres I et II de la loi du 27 juin 2016 concernant le soutien au développement durable des zones rurales ;

- rappelant que l'article 11 du règlement grand-ducal précité précise que le coût éligible de l'investissement ne peut pas dépasser les prix unitaires fixés à l'annexe III du règlement grand-ducal du 23 juillet 2016 ;

- considérant que la loi institue des plafonds d'investissement limitant la prise en considération de l'investissement réel effectué en vue de déterminer le montant de l'aide étatique à l'investissement ;

- considérant que le projet de loi modificatif de la loi en examen va effectuer un ajustement de ce plafond pour les exploitations individuelles d'un côté, et, de l'autre, pour les entreprises se livrant à la transformation et à la commercialisation des produits agricoles, en tenant compte de l'évolution du coût de la construction depuis 2014 ;

- considérant que le montant total de la subvention étatique n'est cependant pas seulement limité en raison des plafonds d'investissements dont question ci-dessus, mais est encore largement réduit du fait de l'application de prix unitaires fixés forfaitairement par voie de règlement grand-ducal ;

- considérant que ces prix unitaires ne correspondent guère aux coûts réels des investissements ;

- considérant que le taux de subvention réel tel qu'alloué en pratique est dès lors largement inférieur au taux institué par la loi que la Chambre des Députés s'apprête à voter en ce jour,

invite le Gouvernement

- à procéder rapidement à un réajustement et une réévaluation des prix unitaires réels tels que prévus par le règlement grand-ducal du 23 juillet 2016 portant exécution des titres I et II de la loi du 27 juin 2016 concernant le soutien au développement durable des zones rurales en voie d'adaptation, dans la suite du vote du présent projet de loi ;

- à adapter annuellement les prix unitaires en fonction de la variation de l'indice semestriel des prix de la construction ;

- à examiner les besoins réels des différents secteurs et le cas échéant à adapter les critères tels les unités de mesure ou autres qui donnent lieu à l'éligibilité des investissements figurant à l'annexe III du règlement grand-ducal précité.

(s.) Octavie Modert, Emile Eicher, Félix Eischen, Martine Hansen, Aly Kaes.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci.

Mme Octavie Modert *(CSV)*.- Iwwert d'Eenheetspräisser gëtt also déi normal Héicht vum Subsid, sou wéi e vum Gesetz virgesinn ass, staark no ënne gedréckt an e Subsid gëtt da besteiert. Just d'Bäihëllef fir déi Jonk ass steierfräi. De Staat hëlt also mat där enger Hand, wat e mat där anerer gëtt, an de Subsid ass domat ëmmer manner wäert.

Steierfräi Subventioune gëtt et awer an anere Secteuren an d'CSV freet, datt all Invest-Bäihëllefe vum Agrargesetz steierfräi gemaach ginn, an huet eng Motioun an deem Sënn ausgeschafft.

Motion 4

La Chambre des Députés,

- constatant que les aides aux investissements octroyées au secteur agricole sur base de la loi du 17 Juin 2016 concernant le soutien au développement durable des zones rurales, qui sera modifiée par le présent projet de loi 7621, sont soumises à impôts à l'exception de la prime d'installation accordée aux jeunes agriculteurs ;

- constatant qu'un certain nombre d'aides accordées par l'Etat, et plus récemment celles allouées au secteur des classes moyennes dans le contexte de la crise du Covid-19, prévoient une exemption d'impôts de ces aides aux entreprises ;

- considérant que les taux de subvention fixés par le projet de loi en voie d'adoption sont mis à mal par la fixation de prix unitaires très bas et des listes de produits éligibles très limitée, que l'État ne devrait reprendre d'une main ce qu'il a donné de l'autre ;

- estimant que toutes les aides aux investissements octroyées au secteur agricole par le biais de la législation concernant le soutien au développement durable des zones rurales doivent être exemptes d'impôts,

invite le Gouvernement

- à prévoir que les aides aux investissements octroyées sur base de la législation concernant le soutien au développement durable des zones rurales soient exemptes d'impôts.

(s.) Octavie Modert, Emile Eicher, Félix Eischen, Martine Hansen, Aly Kaes.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci.

Mme Octavie Modert *(CSV)*.- Fir méi Realismus an eng besser Praxisnoheet hat d'CSV och per Amendement virgeschloen, de Minimum-Invest erofzesetzen, deen d'Gesetz virschreift. Net all Maschinn an all Immeuble muss 5.000 oder 15.000 Euro sinn an ass trotzdeem sënnvoll. Dat gëllt ganz besonnesch fir de Wäibau an de Geméis- an Uebst-

bau, déi heimat kloer benodeelegt sinn, grad wéi d'Mikroentreprisen an der Landwirtschaft.

Ech hat dat schonn 2016 iterativ gefrot, leider sinn ech do op daf Ouere gestouss. Mir hunn awer net opginn an elo erëm en Amendement virgeschloen, eise siwente vu 14. Dës Kéier ass d'Utilitéit dovunner unerkannt ginn - merci, Här Minister! Dir hutt e souguer nach nogebessert an elo zielt een eenzege Basispräis vun 3.000 Euro souwuel fir Meubles wéi fir Immeubles. Dat ass och am Sënn vun de klenge Betriber. Mir haten eis net getraut, dat virzeschloen, mengen ech, well mir hate sécher geduecht, dat géif dann ofgeleent ginn. Ëmsou besser, datt dat net de Fall ass.

Et ass awer deen eenzege vun der CSV hire 14 Amendementer, deen d'Meerheet ugeholl huet, an ech muss widderhuelen, wat d'Martine Hansen gesot huet: Dat steet am Widdersproch zu den Ziler vu méi Ëmwelt-, Klima- an Déiereschutz! An dat ass net kohärent!

Wësst Der, wat déngt et souwisou, wann en neie Mindestpräis fir Maschinnen zielt, wann déi Maschinnen net op der Lëscht vun den eligibele Maschinnen dropstinn? Déi Lëscht ass ze vill limitativ, duerch Reglement festgeluecht, amplaz den neien Entwécklunge Rechnung droen ze kënnen. D'Technologie mécht extreem séier Spréng, awer der figéierter Maschinnelëscht ass dat egal. Léiwer veraalt wéi innovativ Neies eranhuelen! Och dat hat ech schonn 2016 staark kritiséiert.

Elo ginn zwar e puer Upassungen un der Lëscht gemaach, déi och sënnvoll sinn - zum Deel jiddefalls -, awer si kommen entweeder ze spéit oder si ginn net wäit genuch. Elo gëtt zum Beispill virgesinn, datt d'Maschinne fir déi géi Wéngerte méi héich subventionéiert ginn a Maschinne fir mechanesch Kraut ewechzemaachen - „désherbage mécanique" heescht dat - iwwerhaapt emol subventionéiert ginn. Wann ech och frou sinn, datt mechanesch Krautmaschinnen respektiv Buedembeaarbechtungsmaschinnen endlech op d'Lëscht gesat ginn, nodeems ech mir 2015, 2016 dofir schonn de Mond fuseleg geschwat hat, sou ass et awer elo deelweis kale Kaffi, well déi meescht där Maschinne sinn elo kaaft. Déi mechanesch Krautbekämpfung gëtt souwuel am konventionelle wéi am Biowäibau agesat an ass wichteg fir déi zwee a mir wëllen deenen zwou Formen hëllefen a se ënnerstëtzen.

Et ass also wichteg, datt d'Maschinnelëscht ëmmer up-to-date den aktuellen Ufuerderungen an Entwécklungen ugepasst ass. A well se am Reglement steet, ass et einfach, se unzepassen, wann de politesche Wëllen do ass. D'CSV fuerdert esou eng reegelméisseg Mise à jour vun der Lëscht vun de Maschinnen an deposéiert derzou eng Motioun.

Une voix.- Très bien!

Motion 5

La Chambre des Députés,

- constatant que la liste des investissements meubles tant qu'immeubles éligibles aux aides publiques au titre de la présente loi est établie par voie réglementaire ;

- constatant qu'il s'agit d'une liste limitative ;

- constatant qu'il s'ensuit que nombre de machines agricoles et viticoles ne figurent pas sur la liste et ne sont plus éligibles ;

- constatant que, pour une bonne protection de l'environnement, il convient cependant de prendre en compte les meilleures technologiques et l'évolution et l'innovation en la matière ;

- considérant en outre la nécessité de restructuration et d'adaptation permanente des exploitations agricoles, viticoles et horticoles ;

- insistant sur le fait

• que la liste soit établie par voie réglementaire pour justement permettre son adaptation rapide et nécessaire à l'évolution ;

• que telle est la raison d'être de l'établissement de la liste par règlement grand-ducal et non par voie législative,

invite le Gouvernement

- à procéder rapidement à l'adaptation de la liste des machines éligibles à la suite du vote du projet de loi en examen ;

- à adapter à l'avenir de façon constante la liste pour la tenir à jour et conforme aux innovations technologiques les plus récentes, aux fins de la meilleure protection de l'environnement et du bien-être animal, de la diversification et de l'innovation dans l'agriculture ;

- à tirer le meilleur avantage de la nature réglementaire de la liste.

(s.) Octavie Modert, Emile Eicher, Félix Eischen, Martine Hansen, Aly Kaes.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci.

Mme Octavie Modert *(CSV).*- Mir froen ausserdeem, datt d'Selektiounsprozedur méi séier a vereinfacht gëtt fir d'Maschinnen a fir déi Kategorie vun Investissementer ënner 150.000 Euro. Firwat muss een ëmmer dräi Méint waarden? Och hei huet d'CSV eng Motioun.

Une voix.- Très bien!

Motion 6

La Chambre des Députés,

- rappelant que les aides étatiques pour investissements en biens immeubles et meubles prévues au niveau de la loi en voie d'adoption, sont déterminées par application d'un système de critères de sélection ainsi que d'une enveloppe et d'une procédure de sélection trimestrielles ;

- rappelant qu'aux fins de la sélection, les projets d'investissement sont répartis en trois catégories à savoir

a) les investissements en biens immeubles dépassant 150 000 euros ;

b) les investissements en biens immeubles ne dépassant pas 150 000 euros ;

c) les investissements en biens meubles ;

- constatant qu'aucune différenciation n'est faite au niveau de la procédure de sélection selon le type d'investissement,

invite le Gouvernement

- à prévoir une procédure de sélection accélérée et simplifiée pour les investissements en biens meubles et les investissements en biens immeubles allant jusqu'à 150 000 €, afin de ne pas laisser les agriculteurs, viticulteurs et horticulteurs dans l'incertitude pour des investissements qui sont souvent urgents, notamment au niveau de l'achat de biens meubles, c.-à-d. de machines.

(s.) Octavie Modert, Emile Eicher, Félix Eischen, Martine Hansen, Aly Kaes.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci.

Mme Octavie Modert *(CSV).*- Well stellt lech emol vir, am Fréijoer, matzen an der Vegetatiounsphas mat groussem Aarbechtsdrock, fiert lech eng Maschinn futti am Stéck oder am Wéngert, grad dann, wann ee se am dréngendste brauch. Firwat muss de Bauer oder Wënzer op déi nächst trimestriell Reunioun waarden, éier en e Bescheed kritt, datt en déi nei Maschinn kafen däerf? Dat ass jo realitéitsfern. Do muss op d'mannst all Mount d'Selektiounsgrupp Entscheedungen huelen an et muss zousätzlech eng Prozedur fir ganz dréngend Fäll ginn. Ech denken, dat ass dach ze maachen, wou jo souwisou d'Subventiounslëscht déi Aarbecht begrenzt. Schliisslech ass dat hei Gesetz e Férdergesetz an net en Hemmnisgesetz, denken ech.

Kolleeginnen a Kolleegen, Corona hëlleft net bei all dëse Problemer, mee verschäerft se nach. D'wirtschaftlech a finanziell Situatioun vun der Landwirtschaft an am Wäibau ware virdru scho ganz volatill, mee elo sinn den Ofsaz souwéi d'Präisser um Maart erofgaangen duerch d'Covidkris mat hire wirtschaftleche Follgen. Landwirtschaft, Wäibau a Gaardebau hu finanziell Aboussen erlidden duerch déi sanitär Kris, obscho se systemrelevant sinn a mir op se ugewise sinn, fir ze iwwerliewen, fir eis ze ernären.

A mir mussen oppassen, Dir Dammen an Dir Hären, datt d'Familljebetriber net ze vill decouragéiert ginn duerch allméiglech Oploen, duerch all dës Problemer, déi se niewent de wirtschaftleche Problemer kréien, an datt herno grouss multinational Producteuren d'Lännereien hei am Land iwwerhuelen. Dann hu mer näischt geschafft! Denkt dorun! Am Ausland gesäit een dat ëmmer méi. Et ass net, wéi wann et dat net géif ginn. Maacht d'Aen net zou! Mir mussen eise landwirtschaftlechen a Wäibausecteur stäerken, fir esou Entwécklungen entgéintzesteieren.

D'Martine Hansen hat et scho gesot: D'Baueren hunn d'Flemm. Si maachen hire Beruff gär, well se frou si mat der Natur, mat hiren Déieren, mat de Mënschen, fir déi si hir Produkter, Liewensmëttel hierstellen, awer si kréie keen anstännege Präis derfir bezuelt an d'Fixkäschten, déi bleiwen trotzdeem bestoe fir d'Betriber. An dofir huet d'CSV follgend Virschléi, fir d'Coronaaboussen zum Deel opzefänken. Mir plädéieren derfir, datt d'Akommesaboussen duerch Bäihëllefen, wéi fir de Mëttelstand a fir déi Selbstständeg, ofgefiedert ginn, an deposéieren derzou eng Motioun.

Mme Martine Hansen *(CSV).*- Très bien!

Motion 7

La Chambre des Députés,

- constatant que l'impact économique négatif de la crise qui suit la pandémie actuelle n'épargne pas le secteur primaire ;

- constatant que les ventes de produits des secteurs de l'agriculture, de la viticulture et de l'horticulture s'en ressentent, par suite des mesures de confinement ;

- constatant que les prix du marché sont en partie en chute libre, et ce d'autant plus pour la viande porcine ;

- rappelant que les secteurs en cause doivent faire face à des coûts fixes importants et irrécupérables ;

- estimant par conséquent que les secteurs de l'agriculture, de la viticulture et de l'horticulture rencontrent eux aussi des difficultés financières qui sont en lien direct avec la pandémie de Covid-19 et ce nonobstant, voire malgré le fait qu'ils ne sont pas confrontés à la fermeture du secteur, qui ne serait d'ailleurs pas possible ;

- constatant que les secteurs de l'agriculture, de la viticulture et de l'horticulture sont jusqu'à présent exclus de toutes les aides octroyées en faveur des entreprises et des indépendants par le département des Classes moyennes,

invite le Gouvernement

- à prévoir des aides non remboursables et non imposables à l'instar des aides octroyées par le Ministre des Classes moyennes pour le secteur primaire.

(s.) Octavie Modert, Emile Eicher, Félix Eischen, Martine Hansen, Marc Spautz.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci.

Mme Octavie Modert *(CSV).*- A wann elo gesot gëtt: „Wou huele mer déi Suen dann hier?", da froen ech lech: „Wou huelt Der déi Suen dann hier fir déi aner Bäihëllefen, déi fir déi aner Secteure vun der Regierung virgeschloe gi sinn?"

D'CSV versteet och net, datt de landwirtschaftleche Secteur net d'Kompenséierungshëllef vu 500 Euro fir Mindestlounempfänger kréie kann. A mir froen, datt déi Kompenséierung och fir Betriber mat Schwieregkeeten aus dem Secteur primaire zielt, och wa längst net jiddwereen nëmmen de Mindestloun kritt. Trotzdeem soll hei Parallelismus gëllen an hei ass eis Motioun derzou.

Mme Martine Hansen *(CSV).*- Très bien!

Motion 8

La Chambre des Députés,

- rappelant la hausse du salaire social minimum de 2,8 % au 1er janvier 2021 ;

- rappelant la loi 19 décembre 2020 « relative à une aide de compensation de l'augmentation du salaire social minimum dans le contexte de la pandémie de Covid-19 » qui a mis en place une aide financière en faveur des entreprises appartenant aux secteurs les plus gravement touchés par la pandémie Covid-19 ;

- précisant que cette aide prend la forme d'une subvention en capital unique et est exempte d'impôts ;

- précisant qu'il s'agit d'une compensation non remboursable de 500 euros par salarié avec un revenu situé entre le salaire minimum non qualifié et qualifié ;

- précisant que cette aide s'adresse exclusivement aux secteurs du tourisme, de l'événementiel, de la culture, l'Horeca, le divertissement, le commerce de détail ainsi que les gestionnaires d'organismes de formation professionnelle continue ;

- rappelant que cette aide ne peut, entre autres, être accordée que si l'entreprise rencontre des difficultés financières temporaires qui ont un lien de causalité directe avec la pandémie de Covid-19 ;

- constatant que les secteurs de l'agriculture, de la viticulture et de l'horticulture sont exclus du champ d'application de la loi susmentionnée ;

- estimant que les secteurs de l'agriculture, de la viticulture et de l'horticulture rencontrent eux aussi des difficultés financières qui ont un lien de causalité direct avec la crise induite par la pandémie de Covid-19,

invite le Gouvernement

- à faire bénéficier les secteurs de l'agriculture, de la viticulture et l'horticulture de l'aide susmentionnée et à élargir le champ d'application de la loi du 19 décembre 2020 relative à une aide de compensation de l'augmentation du salaire social minimum dans le contexte de la pandémie de Covid-19 auxdits secteurs.

(s) Octavie Modert, Emile Eicher, Martine Hansen, Aly Kaes, Marc Spautz.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci.

Mme Octavie Modert *(CSV).*- D'Wäistuffen op der Musel, Dir Dammen an Dir Hären, hunn ausgangs November nees d'Diere missen zoumaachen, gradesou wéi den Horeca-Secteur. Kee kann haut soen, wéini d'Caféen, d'Restauranten an d'Wäistuffen nees opginn. Een Ënnerscheed gëtt et allerdéngs: D'Wënzer kréie keng finanziell Bäihëllef vun der Regierung vum November un, esou wéi dat am Dezember fir déi aner Secteuren agefouert ginn ass. Dobäi geet duerch d'Zoumaache vu Caféen a Restauranten de Wäiverkaf weider erof. Dobäi ass d'„Expovin" fir dëst Joer, fir 2021, schonn ofgesot. Dobäi gëtt hei am Land zanter fënnef bis sechs Joer méi auslännesche wäisse Wäi wéi Lëtzebuerger wäisse Wäi konsuméiert. Et ass also scho schwiereg genuch.

D'CSV fuerdert dofir eng nei Oplo vun der spezifescher Pauschalbäihëllef fir Wäistuffen, déi fir d'Fréijoer 2020 gegollt hat. Aner Secteuren hu beim zweete Confinement vum November och nei Hëllefe kritt an da soll dat och fir dëse Secteur kënnen de Fall sinn. An de Minister weess, datt dat net d'Welt kascht.

Och hei, Här President, deposéiert d'CSV eng Motioun derzou.

Une voix.- Très bien!

Motion 9

La Chambre des Députés,

- considérant que le secteur viticole fut obligé de fermer les locaux de dégustation pour vins et crémants suite au deuxième confinement mis en place en novembre 2020 ;

- rappelant qu'au-delà, tous les grands événements collectifs de dégustation et de vente de vins et crémants luxembourgeois ont dû être annulés en 2020 en raison des restrictions imposées pour enrayer la crise sanitaire ;

- constatant que l'Expovin 2021 est, elle aussi, d'ores et déjà annulée pour ces mêmes raisons ;

- considérant

• l'incertitude quant à la date de réouverture des salles de dégustation ;

• que la fermeture concerne évidemment tout aussi bien le secteur Horeca très largement touché par le confinement ;

• que ce secteur-là bénéficie d'aides spécifiques pour contrecarrer les conséquences économiques et financières qu'il doit à nouveau subir depuis le mois de novembre 2020 ;

• qu'aucune aide n'est par contre allouée pour la fermeture des salles de dégustation pour vins et crémants ;

- considérant de surcroît que les fermetures dans le secteur Horeca ont un large impact sur la vente de vins et crémants des producteurs de la Moselle luxembourgeoise ;

- sachant qu'à cela s'ajoute que la consommation de vins blancs étrangers a dépassé depuis quelques années la consommation de vins blancs luxembourgeois ;

- estimant que cette situation pourrait s'aggraver si le secteur luxembourgeois de la viticulture sort trop affaibli de la pandémie ;

- constatant par ailleurs qu'un nombre important d'emplois dépendent directement ou indirectement de la viticulture,

au vu de l'ensemble de ces considérations :

invite le Gouvernement

- à introduire une nouvelle fois une aide financière forfaitaire pour locaux et salles de dégustation pour vins et crémants, à l'instar de celle qui fut allouée par le Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural à la mi-2020.

(s.) Octavie Modert, Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Martine Hansen.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci.

Mme Octavie Modert *(CSV).*- Des Weidere sollen d'direkt Mëttele verstäerkt ginn, déi am Summer fir d'Promotioun vum Lëtzebuerger Wäin iwwert de Fonds viticole vun der Regierung gi gi sinn. Här Minister, mir froen, datt Dir do nach en Effort maacht, fir datt eng richteg Publicitéitscampagne ka gemaach ginn. Si ass elo néideg. An och dat wëlle mer mat enger Motioun ënnerstëtzen.

Motion 10

La Chambre des Députés,

- considérant que le secteur viticole fut obligé de fermer les locaux de dégustation pour vins et crémants suite au deuxième confinement mis en place en novembre 2020 ;

- rappelant qu'au-delà, tous les grands événements collectifs de dégustation et de vente de vins et crémants luxembourgeois ont dû être annulés en 2020 en raison des restrictions imposées pour enrayer la crise sanitaire ;

- constatant que l'Expovin 2021 est, elle aussi, d'ores et déjà annulée pour ces mêmes raisons ;

- considérant

• l'incertitude quant à la date de réouverture des salles de dégustation ;

• que la fermeture concerne évidemment tout aussi bien le secteur Horeca très largement touché par le confinement ;

• que ce secteur-là bénéficie d'aides spécifiques pour contrecarrer les conséquences économiques et financières qu'il doit à nouveau subir depuis le mois de novembre 2020 ;

• qu'aucune aide n'est par contre allouée pour la fermeture des salles de dégustation pour vins et crémants ;

- considérant de surcroît que les fermetures dans le secteur Horeca ont un large impact sur la vente de vins et crémants des producteurs de la Moselle luxembourgeoise ;

- sachant qu'à cela s'ajoute que la consommation de vins blancs étrangers a dépassé depuis quelques

années la consommation de vins blancs luxembourgeois ;

- estimant que cette situation pourrait s'aggraver si le secteur luxembourgeois de la viticulture sort trop affaibli de la pandémie ;

- constatant par ailleurs qu'un nombre important d'emplois dépendent directement ou indirectement de la viticulture,

au vu de l'ensemble de ces considérations :

invite le Gouvernement

- à renforcer dans l'immédiat les mesures de promotion des vins et crémants luxembourgeois décidées dans le cadre du « plan de relance pour l'agriculture » en juin 2020.

(s) Octavie Modert, Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Martine Hansen.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci.

Mme Octavie Modert *(CSV).*- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Politik begréisst a verlaangt iwwerall Innovatioun an Initiativgeescht. Startuppe ginn als gutt Beispill an d'Fënster gestallt. Firwat soll dat bei der Landwirtschaft aneschters sinn? Heiansdo entsteet den Androck, wéi wann Innovatioun just hei net gutt wär, wéi wann hei Fortschrett net erwënscht wär, wéi wann et „back to the past" misst sinn.

Dat Gesetz, dat mir haut stëmmen, kann déi richteg Akzenter setze fir séier Upassungen un d'Fortschrëtter, fir Klimaschuz, Ëmwelt, nei hygieenesch a sanitär Technologien a Standarden an Narungsmëttelsécherheet.

Dofir stëmmt der CSV hir Amendementer an hir Motioune mat, léif Kolleegen, esou wéi mir dës Änderung vum Agrargesetz matstëmmen.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Madamm Modert. D'Regierung huet d'Wuert, den Här Landwirtschaftsminister Romain Schneider.

Prise de position du Gouvernement

M. Romain Schneider, *Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural.*- Merci, Här President. Merci virun allem och de Riedner fir déi aktiv an och déi flott Iddien, déi hei eriwwerkoumen, fir eng aktiv an eng modern Landwirtschaftspolitik hei zu Lëtzebuerg ze hunn.

Ech géif och vun dëser Plaz aus direkt souwuel der Presidentin wéi och alle Memberen aus der Chamberskommissioun Merci soe fir déi flott Debaten, déi mer haten, ganz konstruktiv, ganz mouvementéiert an heiansdo och e bëssen ze vill dynamesch, soudatt mer herno souguer e bëssen e Problem haten, an eise Rapporten dat Richtegt erëmzefannen, dat, wat mer eigentlech gemengt hunn. An ech soen dofir souwuel der Madamm Pommerell wéi och bei mir dem Fabienne Rosen e grousse Merci, datt se herno e flotten Text eriwwerbruecht hunn, dee genau dat erëmgëtt, wat mer diskutéiert hunn a wat mer echangéiert hunn.

Vläicht fir d'éischt fir unzefänken dat, wat hei zum Schluss gesot gouf vun eenzelne Riedner: d'Landwirtschaft wärend der Pandemie. D'Landwirtschaft wärend der Pandemie, et ass ganz kloer, et huet sech gewisen, datt d'Landwirtschaft systeemrelevant ass. An et ass gutt, datt mer och vun Ufank u garantéiert hunn an der Regierung - an ech hunn allkéiers drop gehalen -, datt d'Baueren, d'Acteuren aus der Landwirtschaft, dem Gaardebau an dem Wäibau konnte viruschaffen. Zu kengem Moment ware se gestoppt, fir hir Produktioun ze maachen. Zu kengem Moment ware se gestoppt, fir hir Felder ze preparéiere respektiv hir Recolte ze preparéieren, déi da konnt an deem Moment gemaach ginn. Dat war gutt an dat war richteg esou.

An e grousse Merci u si an un déi ganz Ketten, déi fonctionéiert huet wärend där ganzer Zäit, datt mir zu all Moment Liewensmëttel haten hei zu Lëtzebuerg, déi aus eisem Land koumen, déi kuerz Weeër konnten opweisen. A mir hu gesinn, datt grad wärend där Pandemie och virun allem d'Politik vun de Produkter mat deene kuerze Weeër ageschloen huet, eng Politik, déi, mengen ech, jo grad an déi nächst gemeinsam Agrarpolitik muss eragoen, och hei zu Lëtzebuerg am nationale Gesetz.

Doriwwer eraus, hunn ech gesot, hate mer gutt a flott Diskussiounen an der Kommissioun. Ech muss awer just haut erëm feststellen, datt mer, ausser de Majoritéitsparteie mengen ech, nach ëmmer laanschteneeschwätzen. An all deenen, déi hei geschwat hunn, gestinn ech effektiv e ganz héije Plus zou als Experten an der Matière. All déi, déi hei geschwat hunn, kennen d'Landwirtschaft exzellent, si kennen och d'europäesch Landwirtschaft exzellent a kennen de System, wéi d'Landwirtschaft hei zu Lëtzebuerg opgebaut ass op de Piliere vun enger PAC. Eng PAC heescht eng „Politique agricole commune", dat heescht also eng „gemeinsam europäesch Politik". An ech mengen, dovunner war an deene leschte Joerzéngte Lëtzebuerg nëmme Gagnant.

Dat heescht awer och, wann een eng gemeinsam Politik mécht, datt een dann natierlech fir d'éischt och de Kader muss fixéiert hunn, deen op europäeschem Niveau kënnt. A grad do si mer als Landwirtschaftsministeren zesumme mat der Kommissioun, zesumme mam Parlament amgaangen, ee Kompromëss auszeschaffen. Mir sinn nach guer net do ukomm, datt mer ee gemeinsame Kader hunn, also kënne mer och net op där anerer Säit elo schonn en nationaalt Gesetz stëmmen, dat all deem da Rechnung dréit, wat do soll kommen. Dat geet jo guer net!

Dofir nach eng Kéier de Rappel: Kommt, mir soen eng Kéier, wouvu mir schwätzen. Ech weess, datt jiddwereen dat dote kennt. Ech menge just, et wëllt net esou verstane ginn. Dat ass awer net schlëmm, mee et geet hei awer virun allem drëm, an dat hunn ech de Mëtteg och erausgespuert, datt mer alleguerten d'accord sinn, datt mer an Zukunft eng aner Landwirtschaftspolitik brauchen.

An do kréien ech ëmmer dat Wuert „Landwirtschaft+" an de Mond geluecht an ech mengen, dat Wuert war guer net schlecht gewielt, wann ech gesinn, wivill mer dat Wuert eigentlech elo negativ wëlle bewäerten! Mee „Landwirtschaft+", domat hunn ech éischtens genau dat gemengt, wat d'Martine Hansen och gesot huet, dat ass eng nohalteg Landwirtschaftspolitik an deenen nächste Jore mat fir mech engersäits ëmmer deenen dräi Begrëffer „ekonomesch", „ekologesch" a „sozial" - dat muss se sinn, dat muss se regruppéieren -, mee et geheiert fir mech awer och derbäi, datt de Plus heescht: „gemeinsam"!

Mir hunn eng Landwirtschaft hei zu Lëtzebuerg, dat ass eng Landwirtschaft, déi aneschters ass, nohalteg orientéiert an Zukunft, an dat ass och eng Biolandwirtschaft, mee et ass eng Landwirtschaft, déi mer hunn. An ech mengen, dat musse mer an Zukunft och virausschécken, wa mer wëllen eng Politik hei maachen, déi deenen Defie vun deenen nächste Joren och effektiv Rechnung dréit. An ech sinn iwwerzeegt, wann ech de Mëtteg d'Discoursen, d'Amendementer gesinn hunn, déi hei erakoumen, da si mer op där richteger Schinn, da si mer op där Säit, déi eigentlech och den Här Benoy, zu Recht, ugeschwat huet, mat all deenen Elementer, déi mer elo mussen ervirbréngen, wa mer hei zu Lëtzebuerg eng national Strategie ausschaffen. Dat wär d'Basis.

Dir kennt de System. Mir wäerten eng gemeinsam Agrarpolitik kréien. Doropshi gëtt elo net méi e PDR, mee eng Stratégie nationale ausgeschafft, bei där d'Länner méi Méiglechkeeten hunn, eng Politik ze maachen, déi op si bezunn ass, also méi eenzel ze kucken, wat d'Nationalstaaten zielen. Et ass gewosst, datt d'Politik zu Malta net déi selwecht ass wéi zu Lëtzebuerg. An alles dat kann hei matafléissen. An do solle mer genau eis Defien, eis Politik, déi eis Lëtzebuerger Regierung am Koalitiounsaccord huet an déi ech de Mëtteg och eigentlech bei jiddwerengem hei erëmfonnt hunn, eriwwerbréngen, eng nohalteg Landwirtschaft, déi den Defie vun dem neie Joerhonnert och effektiv gerecht ka ginn. An ech mengen, hei si mer op engem ganz gudde Wee, fir dat kënnen ze maachen.

Et ass och kloer drop higewise ginn, datt mer hei d'Méiglechkeet hunn, eng Période transitoire ze hunn, ier déi nei PAC kënnt. An den Här Benoy huet nom Timing gefrot. Effektiv, ech war e Méindeg am europäeschen Agrarrot, wou mer nach eng Kéier iwwert de Stand vun der Agrarpolitik diskutéiert hunn. De Moment lafen nach ëmmer Diskussiounen am Trilog. Ech hoffen, wärend der portugisescher Presidence - an et ass emol ugedeit ginn -, datt mer am spéide Fréijoer kënnen eng Eenegung fannen zwëschent deem, wat d'Kommissioun proposéiert hat, deem, wat, de Conseil als Kompromëss an d'Diskussioun eraginn hunn, an deem, wat d'Parlament mat enger ganzer Rei vun Amendementer materabréngt.

Mee do si mer an enger ganzer Rei Beräicher nach wäit dervunner ewech. Do wësse mer nach net genau: Wat sinn dann elo déi Ecoskills, déi zréckbehale ginn? Wat ass de Pourcentage dovunner? Wat sinn dann déi Indicateuren, déi herno gemooss ginn, fir och kënnen dat Zil ze erreechen? Den Här Benoy huet effektiv och geschwat vun de Recommandatiounen, déi mer kruten. All déi musse mer matabauen. Déi hu mer de Moment elo kritt, mee déi musse mer emol analyséiere fir ze kucken, wéi déi zu Lëtzebuerg hei kënne gräifen.

Mir hunn also all déi Saachen, déi hei drastinn an den Amendementer, wou ech jo och gesot hunn, datt se dem Sënn no richteg sinn, mee déi musse mer analyséieren an do musse mer eng Diskussioun féieren. An dat ass déi Diskussioun, déi elo wäert kommen. Mir hu Recommandatioune kritt vu Bréissel. A mir wäerten dat elo am nationale Strategie-Pabeier zesumme mussen ausschaffen, do sinn all d'Acteure matimplizéiert, de Beruff niewent awer och där ganzer Gesellschaft, déi an dee Prozess materakomme muss, déi nach eng Kéier muss mat erakommen.

Dir wësst, mir haten eng éischt SWOT-Analys gemaach vu Stäerkten a Schwächte vun deem besteeënden Agrargesetz, dat mer de Moment hunn, vun der besteeënder gemeinsamer Agrarpolitik. All déi Erkenntnisser wäerte matafléissen a wäerten an eng Stratégie nationale kommen. An dorophin ergëtt sech dann en neit Agrargesetz, dat, wéi mer hoffen, bis den 1. Januar 2023 da kann a Kraaft trieden.

Da kommen ech awer bei d'Ännerung hei vum besteeënden Agrargesetz, wou et, mengen ech, wichteg war fir ze kucken, datt mer kee Vide juridique géife kréien, an ech soen och, a wéi engem Beräich. Ech mengen, de virege Landwirtschaftsminister - an de President wäert gutt nolauschteren - hat et fäerdegbruecht, en Agrargesetz ze maachen, dat eng Kontinuitéit hat, dat kee Vide juridique geschaaft huet, ausser bei de Plaffongen. D'Plaffonge sinn den 31. Dezember ausgelaf. An et war mer wichteg, datt mer ganz einfach géife kucken, dës Plaffongen erëm ze erneieren, datt och wierklech kee Stopp an den Investissementer ka kommen, souwuel wat d'Gebaier ubelaangt wéi och d'Maschinnen - ech vereinfachen et elo emol -, datt mer also all déi Bäihëllefe kéinte virun halen, datt mer ganz einfach net géifen erlaben, datt mer zwee, dräi Joer géife verléieren, bis mer en neit Agrargesetz hätten.

Dat ass iwwregens eng éischte Kéier an deene leschten 20 Joer, datt et kee Vide juridique gëtt zwëschent deem engen an deem aneren Agrargesetz. Och dat, mengen ech, ass eppes, dat een eng Kéier hei soll soen. An ech mengen net, datt et eng verpasste Chance ass, fir dat ze maachen, mee dat ass eng Chance, déi mer saiséiert hunn, grad elo de Moment, wou mer d'Méiglechkeet vu Bréissel hunn, fir eng Phase transitoire vun zwee Joer ze hunn, fir hei kënnen ze iwwerbrécken a liicht nozebesseren, wéi mer gesot hunn. Et ass esou, datt déi besteeënd Gesetzgeebung virläit. Mir konnte liicht Adaptatioune maachen, déi mer och ganz kloer mat Bréissel am Virfeld ofgestëmmt hunn, an dat sinn déi, déi der hei an Ärem Gesetz erëmfannt a wou ech och frou sinn, datt déi da mat grousser Majoritéit wäerten hei ofgestëmmt ginn.

Et muss een awer soen, datt mer grad bei dëser Verlängerung och net bei engem Ist-Zoustand bliwwe sinn. Wann een d'Plaffonge kuckt, hätte mer déi och kënnen op deem Niveau loossen, op deem se virdru waren. Nee, mir hu gesot: „Okay, mir erhéije se!" Mir hu se ëm 12 % erhéicht. A grad en Agrargesetz gëtt jo eigentlech och ëmmer d'Méiglechkeet, datt een déi Period kuckt, déi war - an, Här President, Dir kënnt Iech gutt un déi Period erënneren, well se vun 2014 bis 2020 gelaf ass -, fir emol eng Kéier de Bilan maachen. An ech maachen de Bilan elo net op de Contenu - op de Contenu gouf en effektiv gemaach bei der SWOT-Analys, mat dem Beruff, mat awer och alle Partner, déi derbäi waren -, mee op Basis vun den Zuelen, vun den Zommen, vun den Aktiounen, déi ausbezuelt ginn.

Ech huelen hei d'Invester: Bei den Invester iwwer 150.000 Euro hu mer 384 Dossieren, 384 Dossiere mat engem Engagement vun 80,4 Milliounen Euro, déi getätegt goufen. Dobäi goufe bis elo iwwer 50 Milliounen Euro ausbezuelt, de Rescht ass an der Liquidatioun op Basis vun den Dekonten, déi erakommen. Bei den Invester ënner 150.000 Euro, do hu mer 1.268 Dossieren, déi effektiv erakomm sinn. 24,3 Milliounen Euro sinn engagéiert, 13,2 bis elo ausbezuelt. Bei de Maschinnen - fir net vu „meubles" ze schwätzen, net datt mer erëm Verwiesslunge kréien, „immeuble" a „meuble" - hu mer 869 esou Dossieren erakritt, een engagéierten Invest vu 7,1 Milliounen, ausbezuelt si bis elo 4,6 Milliounen.

An dann zu engem Punkt, deen hei ugeschwat ass ginn: d'Installatioun vun deene Jonken. Do hu mer effektiv 102 Demanden erakritt an deene leschte sechs an hallef Joer, 7,1 Milliounen Euro, déi mer dofir ausginn hunn, a 4,9 Millioune sinn de Moment ausbezuelt, déi aner sinn an der Liquidatioun.

Also zesumme sinn dat 118,9 Milliounen Euro, déi wärend de Joren 2014 bis 2020 an deenen heite Beräicher un d'Landwirtschaft, de Gaardebau an de Wäibau gefloss sinn. An ech mengen, dat ass gutt a richteg esou. An dat ass fir all eis Regierungen, déi an dëse Joren, vun 2014 bis 2020, matgeschafft hunn, mengen ech, dee richtege Wee gewiescht, fir en Agrargesetz opzestelle mat héijen Tauxen, mat cibléierten Tauxen, déi virun allem gehollef hunn, datt eis Landwirtschaft gutt do steet an och an Zukunft ka gutt do stoen, fir effektiv elo déi „Landwirtschaft+" dann ze erreechen, an dat op Basis vun där gemeinsamer Agrarpolitik, déi wäert kommen.

Wat d'Jongbaueren ubelaangt, ass vläicht ze soen, datt mer do, wéi ech gesot hunn, 102 Dossieren hunn, an der Moyenne waren dat der 16 pro Joer, déi do erakomm sinn. Dat sinn der fir mech ganz vill, well do gesäit een, datt et awer nach Jonker ginn, déi dee Beruff wëlle maachen, déi wëlle mat op de Wee goen.

An da gouf viraus och d'Beispill vun engem Schwéngsbauer gesot, dee wëllt ëmstellen. Ech hat zwee esou Dossieren, déi wierklech ganz voller Begeeschterung de Moment investéieren a kucken, nei Weeër matzegoen. An ech mengen, och där sinn nach dobaussen. Déi eng schwätze vläicht da mat anere wéi déi, mat deenen ech geschwat hunn.

Dann ass et awer och wichteg ze soen, datt grad dës Erhéijung vun dem Plaffong natierlech och hëlleft, datt dat och eng Zort Plan de relance ass, well déi Suen - a viraus hunn ech lech d'Zommen iwwert déi Jore genannt - sinn natierlech och Suen, déi an d'Ekonomie fléissen. Et ass och e gewësse Motor, fir eis Ekonomie un d'Lafen ze bréngen, all déi Investissementer, déi hei lafen an déi geschafe goufen.

Niewent dem Gesetz muss een natierlech och parallell d'Reglement dovunner gesinn. An ech mengen, eng vun den Aktiounen hutt Der gesinn: datt mer zum Beispill, wat d'Aidë vun deenen Investissementer ubelaangt, wat d'Modernisatiounen ubelaangt, datt mer do déi Klausel vun deene 25 % fir d'Produktioun ofgeschaaft hunn. Déi hu mer ewechfale gelooss. Ech mengen, dat gëtt kee Sënn méi. An dat gëtt virun allem ersat - an ech mengen, dat wäert mat Sécherheet den Här Goergen freeën - duerch Investissementer, déi an d'Déierewuel, an d'Déierewuel an an de Klimaschutz, eraginn. Grad do hu mer schonn éischt Aspekter gesat, fir eeben do kënnen ze hëllefen.

Mee d'Haaptpunkten, mengen ech, vun dësen Initiativen, déi een hei erëmfënnt, si virun allem awer d'Volete vun der Qualitéit - „manner Quantitéit", och dat gouf vu Riedner gesot. Mir mussen an Zukunft eis Produkter an der Qualitéit effektiv virubréngen, mat Krittären, déi mer uwenden, mat Ställ, déi gebaut ginn, déi eebe moderniséiert ginn, déi eeben och grad dem Déierewuel gerecht ginn, wou awer och d'Meterkareeszuel nach eng Kéier nei gekuckt gëtt an eeben och gekuckt gëtt, datt verschidden ëmweltschounend Investissementer elo kënne gemaach ginn.

D'Aiden am Beräich vum Ëmwelt- a Klimaschutz, déi elo schonn drastinn, sinn Aiden, déi virun allem kucken, innovativ ze sinn, an déi et virun allem parallell zu Pläng gëtt, déi lafen. Mir hunn de Moment nach ëmmer de Plan national „réduction pesticides" lafen, wat e wichtegen ass, wou mer eis kloer Tauxe gesat hu fir ze reduzéieren a wou mer hëllefen, grad elo aktiv ze ginn, duerch zousätzlech Bäihëllefen, déi mer hei maachen an deenen dote Beräicher.

Genausou gutt gouf och vum Ministère aus d'Iddi lancéiert, déi herno opgegraff an och gutt opgegraff gouf, iwwert d'Opbaue vu sougenannten Hëllefe fir Mikroentreprisen, sougenannt „Solawien". Ech mengen, datt dat eng flott Form ass, fir an Zukunft och verschidden Nischen nach kënne matofzedecken.

An da gouf hei gesot vum Här Engelen, mir misste kucken, datt mer hei zu Lëtzebuerg d'Produktioun ganz kéinte selwer steieren. Ech soen Iech éierlech: Dat ass net machbar! Dat wäert och an Zukunft net machbar sinn.

Mir hu sécher am Beräich vun der Mëllech a vum Fleesch eng Rei Saachen, mir hunn och flott Initiative gemaach am Beräich vum Gefligel, wou mer flott eege Pouletsproduktioun maachen. Do ass nach vill Sputt dran.

An doniewent ass am Geméis- an am Uebstbau immens vill Sputt dran, …

Une voix.- Très bien!

M. Romain Schneider, *Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural.*- … wou och d'Biolandwirtschaft ka spillen, wou och d'Solidarwirtschaft, wou virun allem d'Landwirtschaft ka spillen. Dat do si Beräicher, wou mer kënnen noleeën. Do si mer amgaangen nozeleeën. Do musse mer Léisunge fannen.

Do ass ee vun de Problemer iwwregens dee vum Waasser. Dofir hat ech gëschter och nach e Waasserdësch organiséiert zesumme mat der Ëmweltministesch, dem Carole Dieschbourg, fir och mat den Acteuren iwwert dee Problem ze schwätzen. Et war e ganz konstruktiven Austausch, dee mer haten, mat flotte Pisten, déi opweisen, wéi een an Zukunft op dee Problem kann agoen.

Och dat, mengen ech, si Léisungen, déi mer maachen, an dofir brauche mer keen Agrargesetz haut ze adaptéieren. Dofir kënne mer elo schonn agéieren an dat hu mer gemaach. A ganz vill gouf hei och, mengen ech, verwiesselt, datt dës Adaptatioun vum Agrargesetz e Gesetz iwwert d'Biolandwirtschaft wär. Nee, passt emol op: Do hu mer doniewent e Bioaktiounsplang, dee mer op d'Bün bruecht hunn, en Aktiounsplang, deen all Dag suivéiert gëtt, wou mer och éischt Resultater hunn.

Ech hunn an der Kommissioun gesot, datt mäi Biolandwirtschaftsberoder an d'Kommissioun wäert komme fir ze weisen, wat fir eng konkreet Projete schonn ëmgesat goufen a wat fir eng an der Maach sinn. Do komme mer all Dag virun, well mer eebe probéieren, dee Landwirtschaft+ eriwwerzebréngen, net méi géinteneen auszespillen, mee ze kucken, fir dat Bescht fir deen eenzelne Bauer effektiv eriwwerzebréngen. An ech mengen, dat ass d'Konzept vun der Zukunft, datt mer zesummeschaffen, fir eng Landwirtschaft hei zu Lëtzebuerg opzebauen.

An da muss een natierlech doriwwer nodenken: Wéi gesäit déi gemeinsam Agrarpolitik aus, wéi gesäit

dann doriwwer eraus eis national Agrarpolitik aus? Et ass evident, datt mer op Basis vun der gemeinsamer Agrarpolitik - wou jo och dann nach déi nei Strategie „Farm to Fork" mat erakënnt, wou och de Green Deal nach mat erakënnt, alles dat sinn Elementer, déi mer mussen abauen - zesummen, an deem gesinn ech ganz positiv entgéint, eng Diskussioun musse féieren, matzäit, fir en neit Agrargesetz opzestellen, dat mer dann eebe mussen deenen Defien upassen an dat natierlech en ligne muss si mat enger gemeinsamer Agrarpolitik, déi mer do erreechen, an och mat dem Stratégie-nationale-Plang, dee mer dann dee Moment op Bréissel ginn.

Dofir géif ech lech vun dëser Plaz aus wierklech Merci soe fir d'Ënnerstëtzung, sous réserve, vun dësem Gesetz, an och Merci soe fir déi Virschléi, déi hei gemaach goufen. An ech mengen, datt et niewent dem Bioaktiounsplang, deen ech zitéiert hunn, och aner Beräicher sinn, déi mer elo schonn op de Wee ginn hunn.

Eis Landwirtschaft brauch an Zukunft eng besser Digitalisatioun. Am Paquet de relance ass eng Zomm virgesinn, fir datt d'Acteuren aus der Landwirtschaft sech zesummesetzen, fir en Data Warehouse opzebauen, op dee mer kënne grënnen, fir och virunzeschaffen. Dat feelt de Moment der Landwirtschaft, dat feelt de Baueren, fir kënne virun ze agéieren. Mir mussen am Déiereschutz, wéi gesot, virukommen. Am Waasserschutz si mer virukomm. Am Plan „pesticide" hu mer kloer eng Richtlinn, och déi suivéiere mer reegelméisseg, wéi gesot.

Da kommen ech vläicht zum Schluss - ech gesinn, ech sinn ewell liicht iwwert d'Zäit - zu den Amendementer an zu de Motiounen, wann ech do vläicht zwee Wierder nach ka soen, Här President.

Wat d'Amendementer betrëfft, mengen ech, ass et esou, datt een dat net brauch ze widderhuelen, wat ech an der Kommissioun gesot hunn. Ech mengen, do hu mer d'Argumenter ausgetosch. Ech hunn elo nach eng Kéier probéiert, am Virfeld ze erklären, ëm wat et hei geet an dësen Ännerunge vun deem besteeënden Agrargesetz. An dofir mengen ech, datt een déi Amendementer och elo net soll akzeptéieren.

Wat d'Motioune betrëfft fannen ech déi éischt Motioun, déi, déi erakoum vum Martine Hansen iwwert d'Biomethanisatioun an de Biogas, eng ganz gutt Motioun. Ech géif awer soen, datt een déi dote Motioun sollt behandelen an enger Commission jointe tëschent dräi Kommissiounen. Dir wësst, den Energieministère ass de Moment amgaangen, eng Etüd ze maachen an deem dote Beräich, zesumme mam Agrarminister an zesumme mam Ëmweltminister. An ech proposéieren, datt een déi dote Propositioune matdiskutéiert an enger Commission jointe, wann dës Etüd fäerdeg ass - an déi ass amgaange fäerdeg ze ginn. Ech kann do och nach eng Kéier den zoustännege Minister froen, wéi wäit datt en ass, mee mir hate viru Kuerzem eng Preparatiounsreunioun, fir ze kucken, wou dës Etüd dann och einfach Input vun eis brauch, fir eebe komplett kënnen analyséiert ze ginn.

Wat déi zweet Motioun betrëfft, vun der ADR war se, mengen ech, fir d'éischt gouf do d'Fro gestallt vun de Societéiten: Bon, Här Engelen, Dir braucht nëmmen ze kucken, dat besteeënd Agrargesetz huet och do scho Bäihëllefe virgesi fir d'Personnes morales an do ass et méiglech, datt sech verschidde Formen zesummeschléissen, fir dës Bäihëllefe kënnen ze kréien. Wat soss nach gefrot ass, verstinn ech net direkt aus dëser Motioun eraus. Dofir mengen ech, datt dës Motioun och superfetatoire ass, well dat besteeënd Agrargesetz, wat jo hei verlängert gëtt an deene Punkten, och dës Méiglechkeete scho gëtt.

Déi nächst Motioun, déi erakomm ass vusäite vun … Ech kucken emol, wou mer elo bei där Motioun ... A, déi lescht hunn ech net kritt, jo. D'Madamm Modert hat eng Partie Motiounen eraginn, wou ech d'Kopië leider nach net krut. Jo, ech ka vläicht ..., dat wär léif. Da kann ech an engems eng kleng Paus maachen.

(M. Romain Schneider reçoit une copie des motions 3 à 10 de Mme Octavie Modert.)

Merci. Et sinn eng Rei Motiounen hei erakomm vun der Madamm Modert, déi op eng Rei vu Punkte higewisen hunn, wou ech eng Rei Saache matdeelen.

Ech mengen, et ass ganz kloer, datt mer musse virufueren, eng Promotioun vun eise Lëtzebuerger Produkter a virun allem dem Wäin ze maachen, awer och dem Cremant an anere Produkter. A virun allem hu mer jo hei eng ganz flott Zomm zur Verfügung gestallt, wou, mengen ech, de Budget nach net opgebraucht ass, wou nach ganz vill flott Promotiounscampagnë kënne kommen. A mir am Ministère si parallell jo amgaangen, doniewent déi Lëtzebuerger Produkter, saisonal, regional a Bioprodukter, ze promouvéieren. An deem Sënn, mengen ech, brauche mer hei keng nei Sue lasszeäisen.

Ech si mer awer bewosst, an do kommen ech bei déi zweet Motioun, datt mer am Kader vun der Analys vun deene Mesuren, wéi se lafen de Moment - mir hate jo e Paquet de relance gemaach fir d'Landwirtschaft vu 5 Milliounen Euro, déi mer och verdeelt hunn -, selbstverständlech nach eng Kéier mussen de Bilan mat alle Secteure maachen, och dem Wäibau, fir ze kucken, wéi d'Situatioun sech elo entwéckelt huet, a wou ee wierklech eng Kéier d'Bilane muss kucken. Ass effektiv - an ech sinn iwwerzeegt dovunner - en Abroch komm? An dat ass warscheinlech net bei jiddwerengem d'selwecht, well ech mengen och, datt verschidde Betriber ganz gutt fonctionéiert hunn, well se ganz séier ëmgeswitcht hunn an zu anere Méiglechkeete vun der Vente vun hiren exzellente Produkter konnten eriwwergoen.

Och do sinn ech ganz gär bereet, nach eng Kéier eng Analys ze maachen. Ech mengen, datt mer dat kënne sécher suivéieren, mee ech mengen awer, datt een dat muss a Rou analyséieren.

D'Fro, déi nach opstoung, elo net zu dëser Motioun, mee zum Schwéngssecteur: Richtegerweis gouf vu ville gesot hei, de Schwéngssecteur wär e Secteur, deen de Moment schwiereg do steet! En hat natierlech virun enger Zäit immens héich Präisser op ganz héijem Niveau, mee souwuel d'Pandemie wéi virun allem och d'Afrikanesch Schwéngspescht an Däitschland hunn derzou gefouert, datt et zu schwéieren Astierz komm ass an de Präisser. An ech hunn effektiv meng Leit beoptraagt gehat, all eenzelne Betrib ze kontaktéiere fir ze kucken, wéi d'Situatioun wär.

An ech wäert am Laf vun der nächster Woch de Secteur gesinn, fir konkreet Proposen op den Dësch ze leeën, dës mat hinnen ofzestëmmen an duerno am Regierungsrot ze presentéieren, fir dann och de Support vum Regierungsrot ze kréien. Do musse mer, do hutt Der Recht, agéieren, do musse mer Bäihëllefe ginn à court terme. A mir mussen awer och kucken à moyen terme an ech hu genau dat doten - à moyen terme! - och e Méindeg gesot am Agrarconseil. An dat gouf och ganz begréisst vum Kommissär. Deen huet souguer Lëtzebuerg perséinlech ernimmt, datt dat de richtege Wee ass, à court terme ze hëllefen, mee à moyen terme musse mer kucken: Wou geet dee Secteur hinn, wéi orientéiere mer eis an Zukunft am Schwéngssecteur?

An ech sinn och wéi Dir iwwerzeegt, datt mer de Secteur sollen erhalen, well wa mer dat net hätte wëlle maachen, dann hätte mer och näischt wärend der Schwéngspescht misse maachen. Dann hätte mer dat kënne lafe loossen, da wär de Problem vun dem Schwéngssecteur geléist. Mee dat wollte mer net. Mir wëllen och hei zu Lëtzebuerg eng Schwéngsproduktioun maachen. Mir mussen awer och kucken: Wéi kënne mer mëttelfristeg eng opbauen, déi méi resistent ass géint dat, wat vu bausse kënnt, déi effektiv och déi Mäert besser packt, déi ganz vill Fluktuatiounen hunn? Ech mengen, dat wësst Dir grad esou gutt a besser wéi ech.

Wat d'Motioune betrëfft, déi dann nach zitéiert goufe vun de Mindestpräisser: Ech mengen, d'Eenheetspräisser, déi hei genannt goufen, do ass et esou, datt mer déi wäerten adaptéieren dee Moment, wann dat neit Gesetz wäert iwwerschafft ginn.

Wat d'Steiere betrëfft, déi Motioun, mengen ech, do ass et esou, datt mer evidenterweis Récksprooch mussen huele mam Finanzminister. Dat ass natierlech eng Saach vu manner Recetten, déi erakommen. Da muss ee klären, op dat doten en Effekt huet doniewent.

Déi Coronabäihëllefen hat ech ernimmt, och d'Promotioun an d'Campagne.

Ech mengen, datt dat hei eenzel Motioune sinn, wou selbstverständlech d'Iddi dervunner ganz richteg ass, eenzelner sinn awer ugeduecht an anerer, mengen ech, déi wäerte mer am nächste Gesetz huelen.

Dat vun den Eenheetspräisser ass op jidde Fall eng, déi ech net kann akzeptéieren, well mer dat am nächste Gesetz wäerten adaptéieren, genausou wéi d'Lëscht vun den Ekipementer, déi wäerte mer och nach eng Kéier genau kucken am Kader vum Reglement, dat ze iwwerschaffen ass.

Mme Octavie Modert *(CSV)*.- Dat si Reglementer vum Eenheetspräis.

M. Romain Schneider, *Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural*.- Voilà! An deem Sënn géif ech ofschléissen an hei vläicht zréckkommen op de Saz, dee benotzt gouf vun Eenzelnen, datt dat hei eng „verpasste Chance" wär.

Ech mengen net, datt et eng verpasste Chance war! Mir hunn d'Chance genotzt dës Kéier, fir eng éischte Kéier zënter iwwer 20 Joer kee Vide juridique ze schafen. D'Baueren hu viru Plaffongen, hu viru Suen, kréie viru Suen, fir an hir Betriber ze investéieren. An dat ass gutt an dat ass och richteg esou. An ech soen och Merci fir dee grousse Support.

Merci bien.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Ech soe Merci dem Här Landwirtschaftsminister. An direkt Parole après ministre fir den Här Engelen.

M. Jeff Engelen *(ADR)*.- Merci, Här President. Wann ech den Här Minister richteg verstanen hunn: Zur Motioun 2 huet den Här Minister geschwat vu Bäihëllefen, déi mir hei froe fir eenzel Gesellschaften. Mir froe keng Bäihëllefen, mir froen, fir eng Gesellschaftsform ze entwéckelen, déi dem Agrarmilieu Rechnung dréit. Dat huet näischt mat Bäihëllefen ze dinn. Et huet just mat enger Gesellschaftsform ze dinn, déi spezifesch dem Agrarmilieu zeguttkënnt.

Dat ass am Fong geholl dat, wat mir froen. A mir hu keng Bäihëllefen dran. Wann ech et richteg interpretéieren, Här Minister, hat Dir gesot vu Bäihëllefen. Et ass näischt vu Bäihëllefen an dëser Motioun. Et geet just drëm, eng Gesellschaftsform ze entwéckelen, wou den Agrarsecteur sech kéint besser dran entwéckelen.

Ech soen lech Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Ech ginn d'Wuert zréck un d'Regierung.

M. Romain Schneider, *Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural*.- Jo, Här Engelen, wann dat nëmmen d'Fro war, domat hunn ech kee Problem! Mee ech mengen, et geet ëm d'Bäihëllefen, well do ass genau de Problem! Deemno wéi eng Form et ass, hätt ee keng Bäihëllefen zegutt. Hei ass awer d'Méiglechkeet gi ginn am Agrargesetz, datt och Personnes morales kënne Bäihëllefe kréien. Fir de Rescht, mengen ech, wéi ee sech zesummendeet, dat ass eng aner Saach, mee et muss ee kucken, ob dat da parallell zum Gesetz passt.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Här Landwirtschaftsminister. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Ier mer elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7621 kommen, stëmme mer fir d'éischt iwwert déi véier Amendementer of, déi vun der CSV-Fraktioun eragereecht gi sinn. Mir kommen dann elo zum Amendement Nummer 1, deen als Objet huet, deen éischte Paragraf vum Artikel 7 ze änneren.

Vote sur l'amendement 1

D'Ofstëmme fänkt un.

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass den Amendement 1 mat 25 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen a 4 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Da kéime mer zum Amendement Nummer 2, deen als Objet huet, deen drëtte Paragraf vum Artikel 7 ze änneren.

Vote sur l'amendement 2

D'Ofstëmme fänkt un.

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass den Amendement 2 mat 23 Jo-Stëmmen, 33 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Da komme mer zum Amendement Nummer 3, deen als Objet huet, de véierte Paragraf vum Artikel 7 ofzeänneren - oder en zweeten Alinea bäizefügen.

Vote sur l'amendement 3

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

(Interruption)

Domadder ass den Amendement 3 mat 23 Jo-Stëmmen an 31 Nee-Stëmmen a 4 …

Plusieurs voix.- Här President!

M. Fernand Kartheiser *(ADR)*.- Här President, entschëllegt! Ech muss lech derangéieren, well ech mengen, datt souwuel bei Ärem leschte Comptage vum leschten Amendement wéi och bei dësem Amendement warscheinlech e Feeler virläit, well der ADR hir véier Stëmmen déi Amendementer ënnerstëtzt hunn. Dat wären also d'Stëmme vun der CSV plus eis plus eventuell anerer. Ech géif lech dofir bieden, dat vläicht nach eng Kéier ze verifiéieren. Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Ech soll de Vott fir den Amendement Nummer 3 widderhuelen?

Plusieurs voix.- Déi zwee!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Da widderhuele mer déi zwee!

Fir d'éischt stëmme mer fir den Amendement Nummer 2 nach eng Kéier frësch of, fir Kloerheet ze kréien, fir d'éischt fir den Amendement Nummer 2, deen als Objet huet, den drëtte Paragraf vum Artikel 7 ze änneren.

Nouveau vote sur l'amendement 2

Mir stëmmen nach eng Kéier of.

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder wier den Amendement 2 bei ...

(Interruptions)

... 25 Jo-Stëmmen, 33 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus : MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Da komme mer nach eng Kéier op den Amendement Nummer 3 zréck, deen als Objet huet, dem véierte Paragraph vum Artikel 7 en neien zweeten Alinea bäizefügen.

Nouveau vote sur l'amendement 3

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass den Amendement 3 mat 25 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen a 4 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi,

Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Den Artikel 7 vum Projet de loi bleift deemno ënnert där Form bäibehalen, wéi d'Kommissioun e virgeschloen huet.

Mir komme schliisslech zum Amendement Nummer 4, deen als Objet huet, den zweete Paragraf vum Artikel 9 ofzeänneren.

Vote sur l'amendement 4

De Vott fänkt un.

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass den Amendement 4 mat 25 Jo-Stëmmen, ...

(Interruption)

... 31 Nee-Stëmmen a 4 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : M. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Den Artikel 9 vum Projet de loi bleift also och ënnert der Form bäibehalen, wéi d'Kommissioun e virgeschloen huet.

Mir kommen dann elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7621. Den Text steet am Document parlementaire 7621[6].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7621 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass de Projet de loi 7621 mat ...

(Interruptions)

... 52 Jo-Stëmmen, 1 Nee-Stëmm a 7 Abstentiounen - et ass dat, wat mäin Tableau hiergëtt - ugeholl.

D'Madamm Simone Asselborn-Bintz freet d'Wuert.

Mme Simone Asselborn-Bintz *(LSAP)*.- Entschëllegt, ech hu mech geiert, Här President. Ech hunn dee falsche Knäppche gedréckt.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Dann ass de Projet de loi 7621 mat 52 Jo-Stëmmen an 8 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Da kéime mer zur Ofstëmmung iwwert déi verschidde Motiounen.

Motion 1

Fir d'éischt d'Motioun Nummer 1, déi vun der CSV-Fraktioun eragereecht ginn ass. Da ginn ech direkt d'Wuert un d'Madamm Hansen als Auteur vun der Motioun, well et proposéiert ginn ass, dës Motioun an d'Kommissioun ze verweisen, ...

(Interruption)

... well do verschidde Ministèren d'Kompetenzen hunn.

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Ech sinn averstanen, fir se an der Kommissioun ze diskutéieren, mee dann hätt ech dat awer wierklech gären innerhalb vun deenen nächsten zwou Wochen, well heiansdo dauert et ganz laang, ier se an d'Kommissioune kommen. An der Landwirtschaft dauert et meeschtens net esou laang.

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Madamm Hansen.

Ass d'Chamber domadder averstan?

Ech géif d'Wuert dann nach un den Här Minister ginn.

M. Romain Schneider, *Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural*.- Also ech sinn dermat d'accord. Ech hu jo proposéiert, dann eng Commission jointe ze maachen. Mee ech kann net soen, ob dat an deenen nächsten zwou Wochen ass, well do muss ech natierlech mam Energieminister schwätzen, wou déi Etüd drun ass. Ech kucken, datt et esou schnell wéi méiglech ass. Dat kënne mer garantéieren.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Okay! Ass d'Chamber d'accord, fir dës Motioun an d'Kommissioun ze verweisen?

Nach eng Kéier d'Madamm Tess Burton.

Mme Tess Burton *(LSAP), rapportrice*.- Merci, Här President, fir d'Wuert. Ech wéilt elo gär just d'Informatioun ginn, dass ech scho mam Här Benoy geschwat hunn, dass mer déi Jointe och géifen aberuffen, a wéi de Minister sot, géife mer kucken, wou déi Etüd drun ass, well ech mengen, dass déi weesentlech ass, fir déi Motioun hei ze diskutéieren, mee dass mer awer bereet sinn, déi heiten an d'Jointe ze huelen.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Tess Burton *(LSAP), rapportrice*.- An ech géif ..., bon, d'Madamm Hansen hat jo och elo grad nach ugeschwat, dass dat heiansdo laang géif daueren. Ech wëll awer do nach eng Kéier drop hiweisen, dass mer do awer beméit sinn, alles, wat vun der CSV kënnt, ëmmer op den Ordre du jour ze huelen.

Dofir wollt ech vläicht nach kuerz zu den Amendementer soen …, bon, dat gehéiert elo net ënnert deen heite Punkt, mee déi Amendementer, mir hate jo och eng Kommissiounssëtzung, wou mer just eleng d'Amendementer vun der CSV um Ordre du jour haten, wou mer laang Zäit haten, fir doriwwer ze diskutéieren.

Dofir géif ech dat och gär hei mat dëser Motioun maachen an ech géif och proposéieren, fir dat mat deenen anere siwe Motioune vun der CSV ze maachen. Ech mengen, dat waren elo 15 Säiten, déi mer elo hei ausgedeelt kritt hunn. A mir sollten déi och an d'Kommissioun huelen. Ech mengen, d'CSV huet sech jo och ganz vill Aarbecht heimadder gemaach gehat, soudass mer eis déi Zäit dann eeben och nach eng Kéier sollen huelen an déi Saachen an der Kommissioun diskutéieren. Voilà!

Une voix.- Très bien!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Ech ginn d'Wuert un d'Madamm Hansen als Auteur vun de Motiounen.

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Jo, wéi ech elo dat Wuert „Etüd" héieren hunn, do sinn ech awer e bëssen nervös ginn, well ech virun engem Joer déi Etüd scho versprach kritt hunn. A wa mer elo nach ee Joer op déi Etüd waarden, da wäerte mer och nach ee Joer waarden, ier déi an déi Commission jointe kënnt.

Also ech hätt u sech gären déi Commission jointe onofhängeg dovunner, ob déi Etüd an engem Joer fäerdeg ass.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci, Madamm Hansen. Ass nach een, deen d'Wuert hei wëllt ergräifen? D'Madamm Octavie Modert huet d'Wuert.

Mme Octavie Modert *(CSV)*.- Merci, Här President. Jo, et ass virgeschloe ginn, fir déi Motiounen, déi ech deposéiert hat, dann an d'Landwirtschaftskommissioun ze huelen.

Ech sinn zwar am Fong der Meenung, datt een dat meescht dovunner gläich hei hätt kënne behandelen an driwwer ofstëmmen. Wann awer de Wonsch ass, fir dat méi genau ze kucken a méi genau ze diskutéieren, da kann ech domadder averstane sinn, awer ënnert der Bedéngung wannechgelift, datt déi Kommissioun séier kann zesummekommen - do hunn ech och Vertrauen an d'Presidentin - an datt mer se dann duerno erëm zréck an d'Plenarsitzung hei bréngen, déi Motiounen, déi dann an der Kommissioun géifen diskutéiert ginn. Natierlech soll dat zäitno sinn.

M. Fernand Etgen, *Président*.- Merci villmools, Madamm Modert.

Kënne mer dann en bloc ofstëmmen, fir all déi Motiounen, déi deposéiert gi sinn, an d'Kommissioun ze verweisen?

Une voix.- Déi zweet net!

M. Fernand Etgen, *Président*.- Déi zweet net, okay. Da stëmme mer fir d'éischt iwwert déi Motioun Nummer 2 of, an duerno stëmme mer iwwer all déi aner en bloc of, fir déi un d'Kommissioun ze verweisen.

Vote sur la motion 2

Mir stëmmen dann iwwert d'Motioun Nummer 2 of. De Vote électronique ass gefrot.

Fir d'éischt déi perséinlech Stëmmen, duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi e Vote par procuration wëllen ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass d'Motioun 2 mat - et ass erëm e bësse Wull dran - 26 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent, …

(Brouhaha)

… nee, mat 27 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Vote sur le renvoi des motions 1 et 3 à 10 en commission

Wien dann d'accord ass, fir datt mer déi aner Motiounen un d'Landwirtschaftskommissioun verweisen, dee soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Dann ass dat esou decidéiert.

(La motion 1 de Mme Martine Hansen est renvoyée à la Commission de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural et à la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Energie et de l'Aménagement du territoire.

Les motions 3 à 10 de Mme Octavie Modert sont renvoyées à la Commission de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural.)

8. 7745 - Projet de loi ayant pour objet la mise en place d'un nouveau régime temporaire d'aide de minimis en faveur des travailleurs indépendants dans le cadre de la pandémie Covid-19

Den nächste Punkt vum Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 7745 iwwer en neien Hëllefsregimm vun den De-minimis-Reegelen zugonschte vun de Fräiberuffler. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Marc Spautz, d'Madamm Carole Hartmann, d'Madamm Tess Burton, d'Madamm Stéphanie Empain, den Här Roy Reding, den Här Marc Baum, den Här Sven Clement an den Här Laurent Mosar. An ech géif d'Wuert ginn un d'Rapportrice vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Simone Beissel. Madamm Beissel, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Classes moyennes et du Tourisme

Mme Simone Beissel *(DP), rapportrice*.- Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, e gudde Mëtteg vu menger Säit! Ëm wat geet et bei dësem Text, dësem Projet de loi, dee relativ technesch ass? Dofir versichen ech, lech en esou einfach wéi méiglech ze explizéieren.

Mat deem Text, dee mer elo hei wëlle stëmmen, ass et dat drëtt Gesetz, wat mer huele säit dem Ufank vun der Pandemie Covid-19, an zwar spezifesch fir d'Independanten, well och si zurzäit an enger schwéierer Phas sinn, a si brauche weider eis Hëllef.

Dir erënnert lech: Déi éischt Hëllefen hate mer geholl am Abrëll d'lescht Joer an direkt eng zweet Hëllef am Mee och vum selwechte Joer 2020.

Wie kritt se? All Independanten, egal ob et e Commerçant ass, en Artisan oder awer e Fräiberuffler. Si musse just d'Konditiounen erfëllen, op déi ech spéider zréckkommen, fir eeben ze beweisen, dass se als Independant schaffen.

Här President, verglach mat den Aidë virdrun huet dëst Gesetz dräi Neierungen, verbessert also d'Situatioun fir d'Beneficiairen.

Dat Éischt, dat ass, dass d'Independanten aus dem Secteur paramédical, zum Beispill d'Masseuren, d'Kinéen, d'Psychotherapeuten, déi an den Texter vun 2020 net mat erageholl gi sinn, elo awer mat erageholl ginn. Dir erënnert lech vläicht, dass de Staat dës ganz Leit gebraucht huet, fir d'Réserve sanitaire opzestocken. Si kruten e Kontrakt vum Staat. Déi Kontrakter sinn awer elo ausgelaf a si falen elo an d'Eligibilitéit vun dësem Text.

Dat Zweet, wat eng Neierung ass, dat ass, dass de Minimum cotisable op een Drëttel vum Mindestloun erofgesat ass, an dat heescht, dass mat deem System méi Independantë vun där neier Hëllef kënne beneficiéieren. D'Palett vun de Beneficiairë gëtt also erweidert.

Déi drëtt Neierung, dat ass den Delai, wéini hie beim Centre commun vun der Sécurité sociale huet misse ageschriwwe ginn. Deen ass elo op den 31. Dezember 2020 festgeluecht ginn. Dat bréngt mat sech, dass Independanten, déi eréischt viru Kuerzem mat hiren Aktivitéiten ugefaangen hunn, an dat war bei den Texter virdrun dann och net méiglech, och elo kënne vun dësen Hëllefe beneficiéieren.

Här President, wéi gesäit dës Hëllef aus? Ganz wichteg: Et ass eng direkt Krisenhëllef. Si ass net remboursabel a si ass steierfräi. Si variéiert zwëschent 3.000 a 4.000 Euro, ofhängeg vum Akommes vum Independant. 3.000 Euro kritt den Independant, wa säi Revenu d'selwecht oder méi grouss ass wéi een Drëttel vum Salaire social minimum, mee méi kleng oder d'selwecht wéi 1,5-mol de Mindestloun. 3.500 Euro kritt den Independant, wa säi Revenu d'selwecht oder méi grouss ass wéi 1,5-mol de Mindestloun, awer méi kleng ass oder d'selwecht ass wéi zweemol de Mindestloun. A 4.000 Euro kritt den Independant, wa säi Revenu méi grouss oder d'selwecht ass wéi zweemol de Mindestloun, awer méi kleng oder d'selwecht ass wéi 2,5-mol de Mindestloun. Dat gesäit relativ technesch aus, mee de Ministère ass schonn amgaang, Formulairen auszeschaffen; déi si scho prett, fir op de Site ze kommen. Do ass dat alles gutt erkläert, fir dass jiddweree sech mat deene Chifferen a Krittäre gutt erëmfënnt.

Wat muss een elo maachen? Wat sinn d'Konditiounen, fir dass een dës Hëllef ka kréien? Et si véier Konditiounen, déi sinn am Artikel 3 festgehalen, déi ee muss erfëllen.

Dat Éischt, dat ass, dass ee muss, dat hunn ech scho gesot, den 31. Dezember 2020 am Centre commun vun der Sécurité sociale affiliéiert sinn. Dat Zweet, dat ass, dass ee muss beweisen, dass een d'Konditiounen erfëllt, fir dass ee wierklech als Independant tel quel ka schaffen.

Wichteg an dësem Text ass, an dat hate mer schonn oft an Diskussiounen, dass een hei net on-